

ပုဂ္ဂနိုဒ်

MURDDHA CITTA

ဘုရားအောင်ယူနှစ် အလုပ်မြို့

OM AWIGHNAM A'STU NAMA SIDDHAM

ဟဲမျှေးဆို၏ ပိဟုပေနှေ့ပို့မြို့ ဘုရားဘို့ ပရွာနာ ဆုံးနာ-ဆုံးတို့ သမုပ္ပန်းမြို့

Sembah bhakti miwah pangastawan titiang majeng ring Paduka Bhatara-Bhatari Sasuwunan titiang

ဆို၏ ဥက္ကာလွန်းယောကပည် ပြု၏ ဆောင်းပရွာနာ ပါ ပြု ဖို့ပေါ် ဟာပဲ

sami, riantukan wantah malarapan panghyangning kalih paswēcan Ida Sang Hyang Widhi Wasa asung

ကိုပါ ပရွာနာ ဥက္ကာလွန်းရောက်၍ ဘုရားပြုပါ ဆန္ဒကိုယ်ပါ၍ ယပိကုန်းနှစ်ပါ၍
kertha waranughraha nyresti jagat, jangkep rawuhing sadagingnya sami, mawinan wēnten kauri-

ပရွာနာဆိုတဲ့ ဘုရားဘို့ ပရွာနာ ဟာကဲ့ ပိဟုပေ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့
pan sakala niskala ring Bhuwana Agung miwah ring Bhuwana Alit manut dresta, dēsanē

ဆောင်းပါ၍ ဘုရားသပသယူတွေ့ချေသွားပါ၍ ပရွာနာ ပိဟုပေ ဘုရားဘို့
kamanggehang dados pasayuban krama dēsa kulawarga pawongania sami, mawas-tu raris

ဘုရားဘို့ ဆောင်းပါ၍ ပိဆောင်းပါ၍ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့

dēsanē kamanggehang pinaka pawakan Bhuwana Alit.

ရွာအနီး ပပနာနှေ့ပေါ် ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဆောင်းပါ၍ ပိဆောင်းပါ၍ ပိဆောင်းပါ၍

Sotaning pawakan Bhuwanna Agung, dēsanē taler kamanggehang pinaka pawakan

ဆပလယ်ကိုပါ၍ သာမာဆိုတဲ့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့
bhawa maurip, sanē kacirēnin antuk wēnten pakilit Tri Hita Karana sanē
ရှာနှစ်စွာ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့

nēnten dados pasahang, luiré:

ဟာပဲပျော် ဘုရားဘို့ ပိဟုပေ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့

ha.Parhyangan, inggih punika : Sahanan parhyangan panyiwian dēsa, genah

အမှုယွာဆန်ပါ၍ ပြု၏ ပို့ပါ၍ ပို့ပါ၍ ပို့ပါ၍ ပို့ပါ၍

ngarancana bhawan Ida Sang Hyang Widhi Wasa, pinaka jiwan dēsanē.

အပော်ပော် ဘုရားဘို့ ပိဟုပေ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့

na.Pawongan, inggih punika: Gebogan krama rawuhing warga dēsa maka sami,

ပိဆောင်းပါ၍ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့ ဘုရားဘို့

pinaka bayu pramanan dēsanē prasida maolah prawreti.

са балуяга की भी ही बुक्सिंग : सहानिंग पेकरांगन, तेगल, कारिक
ca.Palemahan, inggih punika : Sahananing pekarangan, tegal, carik,
यी भूगताम्बुद्धि विकास्यु गवाहिनी गताम्बुद्धि
miwah sētra, sakakuwuban Dēsa Adat, pinaka sthula sariran dēsanē.

ဟं बत्ती बत्ती अभूता दान्ती दी अभूता दान्ती दी यन्ता यन्ता बत्ती बत्ती
Adung patemoning Bhuwana Agung Bhuwana Alit, maka larapan ngupadi santi
एवांडिंग, बुक्सिंग मिंक्सिंग द्युक्सिंग दी ब्राह्मण एवांडिंग दी उदिंग दी दी
jagadhita, punika sinanggeh murdhaning prayojana pangriptaning Awig-awig iki,
हिंकरांग बगवान्नाम्बुद्धि लिंग्यांग एवांडिंग एवांडिंग दी ब्राह्मण-मिंक्सिंग दी
rikala pasēban sami Krama Dēsa Adat Kepaon, pinaka sepat siku-siku pama-
द्युक्सिंग दी ब्राह्मण दी द्युक्सिंग दी एवांडिंग दी लिंग्यांग दी ब्राह्मण दी
tut miwah pamutus, wastu kasidan prayojana mami kabēh, prasama angidep
लिंग्यांग दी ब्राह्मण दी उदिंग दी दी गम्बा दी दी
muah amagehaken linging Awig-awig kadi ring sor iki.

ନୂପୁରା ପାତ୍ର
PRATHAMAS SARGAH
ଶାଖା ପଦିକାଳୀ ଜିବିଲିହୁ ମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ARAN, WAWIDANGAN, TIPE MIWAH STATUS DÉSA ADAT
କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
KAPING 1 ARAN DÉSA ADAT
ବଗାବିୟା
Pawos 1

(୧୩) ଗଣା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାତ୍ର ଯାଏଇ କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବଗାବିୟା ।

(1). DÉSA ADAT puniki mawasta : DÉSA ADAT KEPAON.

କାପିୟା ପଦିକାଳୀ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
Kaping 2 Wewidangan Désa Adat
ବଗାବିୟା
Pawos 2

(୧୪) କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାତ୍ର ଯାଏଇ କାପିୟା ଶାଖା ।

(1). Jebar kakuwub wawidangan mawates nyatur dësa :

ଶା. ମିମିଗାନ୍ଧୀ/କାହିକି	: ମିମିଗାନ୍ଧୀ ମିମିକାର୍ଯ୍ୟ ବାଲ୍ଲା ପିତିକି ।
ଶା. Sisi Wétan/Kangin	: Subak Kredung, sisi kauh Banjar Pitik.
ଶା. ମିମି କିନ୍ଧୁଯି/କିନ୍ଧୁଗାନ୍ଧୀ	: ସାଥା କିନ୍ଧୁଗାନ୍ଧୀ/ପୁପତି(ମଙ୍ଗ୍ରୋଫ୍)
ଶା. Sisi Kidul/Kelod	: Segara Benoa/Prapat (mangrove).
ଶା. ମିମି କୁରାଗାନ୍ଧୀ/କାର୍ଯ୍ୟ	: କୁରାଗାନ୍ଧୀ
ଶା. Sisi Kulon/Kauh	: Tukad Badung.
ଶା. ମିମି ଗାନ୍ଧୀ/କାନ୍ଦା	: ମିମି ଗାନ୍ଧୀ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବଗାବିୟା/ଗାନ୍ଧୀ
ରା. Sisi Lor/Kaja	ଅକ୍ଷାମାରାତ୍ରି ।
	: Sisi Kelod Banjar Adat Panti Gedé/Désa Adat Pamogan.

(୧୫) କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାତ୍ର ଯାଏଇ କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ - ପାତ୍ର ଯାଏଇ କାପିୟା ଶାଖା ।

(2). Jebar kakuwub wawidangan sané kawengku antuk wates-wates inucap ring ajeng

ଜାତିକି ± ୮୦ ମିନିମାଲୀ ପିତିକି ।

wénten ± 6,7 Km².

(୧୬) ସାଧାରଣ କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାତ୍ର ଯାଏଇ କାପିୟା ଶାଖା ।

(3). Sané kamanggehang ngranjing dados kakuwub wawidangan Désa Adat Kepaon

କାପିୟା ଶାଖା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବଗାବିୟା ।

ပုနိလို၊ ပန္တူမြှေ့ဖျော် ပိုဂား

puniki, manut dresta, luiré :

ဟဲပုပါဆန္တာ ပပ္ပါယပဟနာရာန မိန္ဒက္ခာ ပုပါယပဟနာရာန သနာဇာ။

ha. Pupulan karang paumahan sanē sinanggeh palemahan Dēsa Adat.

အောင်မြှော ဆိုကိုပုပါယပဟနာရာန မြှော ဆိုပုပါယပဟနာရာန သနာဇာ။

na. Sētra, carik, miwah tegal, sanē wēnten ring kakuwub wawidangan Dēsa Adat,

မှုပ္ပါယံ့ ဆာနာဖွံ့ဖြေနာရာန သနာဇာ ပုပါယပဟနာရာန သနာဇာ။

manggeh ngranjing dados telajakan Dēsa Adat Kepaon.

၁၆ ရာတာ သနာဇာပုနိလို ဆာပုပါယပဟနာရာန ၁၇၀၁ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာ။ ပိုဂား

(4).Dēsa Adat puniki kaepah dados 10 Banjar Adat, luiré :

ဟဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာဖျော်ပါ။

ha. Banjar Adat Dalem.

အောင်မြှော သနာဇာဖွံ့ဖြေနာရာန သနာဇာ။

na. Banjar Adat Dalem Kesumasari

ဟဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာဘာဗ္ဗာ။

ca. Banjar Adat Jaba Tengah

ဘဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာဘာဗ္ဗာ။

ra. Banjar Adat Jaba Jati.

ဆာ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာအော် အော်သနာဇာ။

ka. Banjar Adat Dukuh Tangkas.

ဆာ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာအော် အော်သနာဇာ။

da.Banjar Adat Taruna Bhinēka.

အောင်မြှော သနာဇာအော် အော်သနာဇာ။

ta. Banjar Adat Mekar Jaya.

ဟဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာပန္တာ။

sa. Banjar Adat Sakah.

ဟဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာ မြှော်သနာဇာ။

wa.Banjar Adat Rangkan Sari.

ဟဲ ဘာဗ္ဗာ သနာဇာ။

wa. Banjar Adat Kajeng.

၁၇ အောင်မြှောပုနိလို သနာဇာပုပါယပဟနာရာန သနာဇာ။

၁၈၁၂၌၏ပြိုမ်းကျင်းမာရီလွှာ၏အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့လူငါးပါ ပုဂ္ဂန်များ၏ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့လူငါးပါ ပုဂ္ဂန်များ၏

(5).Wates wewidangan palemahan banjarē kemanggehang antuk paruman dēsanē.

(6). Anut ring munjuk lungsur cacah jiwan pawongannya pah-pahan banjar rawuhing wates

ບຕິການກົງ ບົດ ກາວເງິນ ດາວຸຫາປະລູບປາກູ່ລາກ

wawidangannya wenang robah manut pamutus Paruman Dēsa.

၁၈၁ ဘဏ္ဍာရှာဂါပေါ်အဲချွဲ၍ ပါမနီ-ပါမနီပါ၏နှုန်း ဘာဂုဏ်ကဲ့ ပိပု ကျော်။

(7). Banjarē patut madruwē piranti-piranti pamekasnya Balē Banjar miwah Bale Kulkul.

၁၃၁ ဘဏ္ဍာရှု ပီ၏ ဆောင်ရွက်ချိန်များကိုဖော်လုပ်စေရန် ဖြစ်သူ။

(8). Banjarē wenang ke-pah dados tēmpēkan manut Perarem Banjar.

၁၇၁ အပိုဘပိုဘ၊ ပန္မုလိုပုသာဆက်စွာနှင့် ပတ္တု အောင်ရှိခိုး ဖို

(9).Awig-awig, Pararem miwah sahanan pasuaran dēsa, manggeh kajejerang ring
គីឡូរោងការណ៍ដែលបានរៀបចំឡើង និង និង

藏文大藏经

jebar kakuwuban wawidangan Dēsa Adat puniki sami.

କାହିଁ ୧୩୧ ଟିକିବି ଗନ୍ଧାରା ଓହାରୀ

Kaping 3 Tipe Dēsa Adat

ပရိသန

Pawos 3

၁၃။ အိပ် ဂနာဓာ သပဆာနာ ဟိတ္ထိပုဒ်၊ ဂနာဓာသပရာဏ်များ ပေါ် ဖော် ရခဲ့

(1).Tipe Dēsa Apanaga : inggih punika Dēsa Adat sanē dresta pakramannyan

କବାତ୍ରୁଷ୍ୟବିହାରୀ ନାମରେ ଉପରେ ଏହାର ପାଦରେ ପାଦରେ ପାଦରେ

dahat kecamuhin olih uger awig sanē kantun keraremin, tur nuutin uger

ແບີຜົດລາຍຕາ ສູນທີ່ ສາກ ລາຄູງຄູງ ຫ້າມາ ກີ່ ຖະເຈົ້າ ແລະ ເກມິ່ງ

Awig Dharma Sastra Hindu sanē kakukuh ngawawa ring Dēsa Adat.

၁၆၁ အပိုဘာတိဂုံး၊ အနား၏ပုဂ္ဂန်။

କାପି ୧୩ ଜ୍ଞାନାମ୍ବା ଓହାତି
Kaping 4 Status Dēsa Adat
ବାହାବି ୧୩
Pawos 4

ଯାହା ଦେଶ ଗର୍ଭା ଓହାତି ବାହାବି ପଲିକୁଳ୍ପ ବିଳକାହି :

(1).Genah Dēsa Adat Kepaon ngamanggehang pamikukuh, minakadi :
ଗର୍ଭା ଓହାତି କୁଳ୍ପ ଲାଗି ସମ୍ମବ୍ୟାନାତ୍ମବିଳକାହାତା ଗର୍ଭାତା ଗର୍ଭାତା
ପ୍ରବାଦିକୁଳ୍ପ ଗର୍ଭାତା

Dēsa Adat magenah maring sakuuban wewidangan jagat Kota Denpasar
Propinsi Bali.

ଗର୍ଭା ଓହାତି ବାହାବି

Linggih Dēsa Adat Kepaon.

ଗର୍ଭା ଓହାତି ପାତା କାହାମ୍ବାନ୍ତି ପିଣି ଲାଗିଲି ବାଲ କିମ୍ବିଲି-ଲି-ଲି

Dēsa Adat punika dados unteng wit awig ring pamargin uger-uger
ପ୍ରବାଦାଳ୍ପାଦା ପ୍ରବାଦିକୁଳ୍ପ ଗର୍ଭାତା

Praja Mandhala Provinsi Bali.

ଦ୍ୱିତୀୟ ସମ୍ବାଦ
DWITIYAS SARGAH
ପଲିକୁଳ୍ପ ଲିଙ୍ଗ ବିଳିହିତିଗର୍ଭା ଓହାତି
PAMIKUKUH MIWAH PETITIS DĒSA ADAT
ବାହାବି ୧୩
Pawos 5

ଗର୍ଭା ଓହାତି ବାହାବି ପଲିକୁଳ୍ପ ବିଳକାହି :

Dēsa Adat Kepaon ngemanggehang pamikukuh, minakadi :

୧୩। ପର୍ମାତିମା

(1).Pancasila

୧୩। ୨୩-୨୩ ମାସ ୧୦ୟାବାର

(2).Undang-Undang Dasar 1945

୧୩। ୧୩-୧୩ ମାସ ୧୦ୟାବାର

(3).Undang-Undang Republik Indonēsia nomor 15

ମାସ ୧୩-୧୩ ମାସ ୧୦ୟାବାର

Tahun 2023, tentang Propinsi Bali.

(1) ။ ៥ ॥

(3).Tri Hita Karana

(1) ။ ៥ ॥

(4).Hak Asasi Manusia utawi : HAM.

៥ ॥

(5).Peraturan Daerah Provinsi Bali Nomor 4 tahun 2019, tentang Desa Adat

៥ ॥

(6).Peraturan Gubernur Bali Nomor 4 tahun 2020, tentang Peraturan

៥ ॥

Pelaksanaan Perda Nomor 4 tahun 2019, tentang Desa Adat di Bali.

៥ ॥

Pawos 6

៥ ॥

Luir Patitis Desa Adat Kepaon

(1) ။ ៥ ॥

(1).Mikukuhin miwah Ngrajegang Agama Hindu

៥ ॥

(2).Nginggilang tata prawerti maagama

៥ ॥

(3).Ngajegang kasukertan desa saha pawongannya sakala niskala

៥ ॥

(4).Ngajegan tata sangaskaraning pawongan, pamekas sané ngiket pakula-wargan.

៥ ॥

(5).Ngajegang kasukertan saraja druweuning desa miwah druweuning pawongan sami.

៥ ॥

ଶ୍ରୀଜିଯବି ସାହୁ
TRITIYAS SARGAH
ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଓକାଣି
AWIG-A'WIG DĒSA ADAT
ପାତ୍ରାମ୍ବା

ପାତ୍ର 1
ଦିକ୍ଷିଣୀ ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଓକାଣି
Indik Awig-awig Dēsa Adat
ପାତ୍ରାମ୍ବା

Pawos 7

(୧୩) ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଦିକ୍ଷିଣୀ ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଓକାଣି ଏହା

(1). Ngunggahang indik kawenangan Dēsa Adat makarya Awig-awig, tata
sgaya lalayu ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଓକାଣି ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
cara makarya Awig-awig duaning Awig-awig nēnten dados lēmpas saking
ବିନ୍ଦୁକାଳି-ବିନ୍ଦୁକାଳି । ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
Peraturan Perundang-undangan NKRI sanē kadadosang
ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
ଏହା ଏହା ।

Awig-awig majanten munggah ring Dinas Pemajuan Masyarakat
Adat/ DPMA

(୧୪) ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା ପିଲି ହାନି ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା
ଏହା

(2). Banjarē wenang ngardi Awig-awig miwah Pararem-perarem maka pamikukuhnya.

(୧୫) ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା ଏହା ଏହା ଏହା

(3). Awig-awig miwah Pararem Banjar tan wenang lēmpas ring Awig-awig miwah
ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା-ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
Pararem-pararem Dēsanē, saha taler kalingga tanganin antuk Bandēsa
ଓକାଣି ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା

Adat, maka pamikukuh dumogi dados lumaksana.

(୧୬) ମହାକାଞ୍ଚିତାଯପକାଞ୍ଚିତା ହାନି ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ବାନ୍ଦାରାଙ୍ଗା

(4). Sehanan tēmpēkan tan wenang ngardi Awig-awig miwah Pararem, seantukan

ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା

Tēmpēkan komon mawak pahan, sinanggeh tangan sukuning banjar.

୧୩ ଓପିଗବିଗ୍ନାତା ଓକାଣି ଏହା

ହ ଶତ୍ୟମଣି ପାତ୍ରା
CATURTHAS SARGAH
 ସୁକ୍ରେତ ତାତା ପାତ୍ରାନ୍ତାନ ଷେଷା
SUKRETA TATA PARHYANGAN DÉSA ADAT
 ପାତ୍ରାନ୍ତାନ ହାତିକାନ୍ତିକା
Palet 1 Indik Pura
 ଲାବି ତାତା ପୁରା କାହ୍ୟାନ୍ତିକ
Kaping 1 Pura Kahyangan Tiga
 ବାହାମିଳୀ
Pawos 8

(୧ରୀ) କାହ୍ୟାନ୍ତି-କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ପାତ୍ରାନ୍ତିକ ଦେଶ ଷେଷାନ୍ତିକ ବାହାମିଳୀ

(1). **Kahyangan-kahyangan Panyiwian Krama Désa Adat Kepaon,**
 ପ୍ରିଗଙ୍କ-କାହ୍ୟାନ୍ତିକ : ପୁରାନ୍ତାନ /ତାତାନ୍ତାନ ପୁରାନ୍ତିକ ପୁରାନ୍ତିକ
 Iuirē: **Kahyangan Tiga : Pura Désa/Balē Agung, Pura Puseh, Pura Dalem.**

ଲାବି ତାତା ପୁରା କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ଲିଖି ପୁରା ଗର୍ଭାମଳି
Kaping 2 Pura Kahyangan Désa miwah Pura Tiosan
 ବାହାମିଳୀ
Pawos 9

(୧ରୀ) କାହ୍ୟାନ୍ତି-କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ପାତ୍ରାନ୍ତିକ ଦେଶ କାହ୍ୟାନ୍ତିକ କାହ୍ୟାନ୍ତିକ

(1). **Kahyangan-kahyangan Panyiwian Krama Désa tiosan ring Kahyangan Tiga**
 ଲିକାନାଦି : ପୁରା ପ୍ରଜପତି
 minakadi : **Pura Prajapati.**

ପାତ୍ରାନ୍ତାନ ହାତିକାନ୍ତିକ ପାତ୍ରାନ୍ତାନ ଲିଖି ଗୋଟିଏ ପୁରା ଗର୍ଭାମଳି
Palet 2 Indik Ngewangun Pura miwah Genah Suci Tiosan
 ବାହାମିଳୀ
Pawos 10

ହିତିକୁମ୍ବାନ୍ତିକ କାହ୍ୟାନ୍ତିକ କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ପାତ୍ରାନ୍ତିକ ହିତିକୁମ୍ବାନ୍ତିକ :

Indik Kasukertan Kahyangan, kadudonang sakadi ring sor puniki :

(୧ରୀ) ତାତାତିତିପାତ୍ରାନ୍ତାନ କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ପାତ୍ରାନ୍ତିକ କାହ୍ୟାନ୍ତାନ ପାତ୍ରାନ୍ତିକ
 (1). **Tata titi wanguan kahyangan kaanutan ring kecap Asta Kosala Kosali**

୧ୟ ଷେଷାନ୍ତାନ ଷେଷାନ୍ତିକ ବାହାମିଳୀ

ଓଭୁବନି ବିଦ୍ୟ ଶାତ୍ରୀକାଳୀ କୋପକିଳାଭୂକ୍ରୂପାପ୍ରଭୁ ଗାନ୍ଧୀ ଓହାରୀ
Asta Bhumi miwah Tatwa Dēsa kaparidabdab antuk Prajuru Dēsa Adat.

ପଞ୍ଚତିନ୍ଦ୍ରା ଚିତ୍ତିକି ବିବାହ

Palet 3 Indik Upacara

କାପିନ୍ଦ୍ରା ବିବାହ ଗୁହାଯୁଦ୍ଧ

Kaping 1 Upacara Dēwa Yadnya

ବାହାମିନ୍ଦ୍ରା

Pawos 11

(୧୩) କାହ୍ୟାନାକି-କାହ୍ୟାନାକଂ ହିବ୍ରୁ ଯାହାକାଲେ ହାତ୍ତିବାହାକି ଶ୍ରୀମଦ୍ :

(1).Kahyangan-kahyangan Panyiwian Krama Dēsa Adat Kepaon, luirē :

ବା କାହ୍ୟାନାକିକାଳେ ପୁରୀକାଳୀ/ବ୍ୟାଗମଙ୍ଗାରୀ ପୁରୀ ପୁରୀ ନମନ୍ଦାନାମାତିରୀ

ha.Kahyangan Tiga: Pura Dēsa/Balē Agung, Pura Puseh, lan Pura Dalem.

କା କାହ୍ୟାନାକି-କାହ୍ୟାନାକଂ ହିବ୍ରୁ ଯାହାକାଳେ ଗ୍ରେହାବକ୍ରି କାହ୍ୟାନାକି

na.Kahyangan-kahyangan Panyiwian Krama Dēsa tiosan ring Kahyangan
ହିକା ବିକଳାକି : ପୁରୀ ପୁରୀବର୍ତ୍ତି

Tiga, minakadi : Pura Prajapati.

ସୀବହିତିବ୍ରୁ କର୍ମକାଳୀ-ବ୍ରୀତିକାଳୀକୁପ୍ରାବକିରୀ

ca.Panyiwian Pemaksan-pemaksan tiosan

(୧୪) ଗବିନ୍ଦୀ ଗପ୍ରାହାନ୍ତିରୀ ପୁରୀ ସାକମିକାର୍ତ୍ତ୍ୟ ପହିବ୍ରୁ କାଳୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ :

(2).Rahina Piodelan ring pura sanē sinanggeh Panyiwian Dēsa luirē ;

ବା ପୁରୀ ଗାନ୍ଧୀ କ୍ରୀତାକି ଗବିନ୍ଦୀ : ବ୍ୟାଗ ଶ୍ରୀହାତ୍ମକ୍ୟ ଜିତ୍ରା

ha.Pura Dēsa nemoning rahina : Buda Kliwon Wuku Sinta,

(ଗବିନ୍ଦୀ ପାତ୍ରିବିନି)।

(Rahina Paderwesi).

କା ପୁରୀ ପୁରୀ କ୍ରୀତାକି ଗବିନ୍ଦୀ : ବ୍ୟାଗ ଶ୍ରୀହାତ୍ମକ୍ୟ ଜିତ୍ରା ।

ନା.Pura Puseh nemoning rahina : Buda Klowon Wuku Sinta,

(ଗବିନ୍ଦୀ ପାତ୍ରିବିନି)।

(Rahina Pagerwesi).

ସୀବୁରୀ ବ୍ୟାଗ ଲାଗେ କ୍ରୀତାକି ଗବିନ୍ଦୀ : ବ୍ୟାଗ ଶ୍ରୀହାତ୍ମକ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟକି

ca.Pura Balē Agung nemoning rahina : Buda Kliwon Wuku Dunggulan,

(ଗବିନ୍ଦୀ ବ୍ୟାଗକି)।

(Rahina Galungan).

୧୩୧ ଷତିକାତ୍ତିରୀ କାଳୀ ହାତ୍ତିବାହାକିରୀ

ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଶିଖିକା ପଦି ପୁଣ୍ୟ ତିକ୍ରୀ

ra.Pura Dalem ring rahina : Reditē Paing Wuku Sinta,
(ଶିଖିକ ମାନ୍ଦ୍ରାବିକାର୍ଯ୍ୟ)॥

(Rahina Banyu Pinaruh).

ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପ୍ରଜପତି ଶିଖିକା ପଦି ପୁଣ୍ୟ ତିକ୍ରୀ

ka.Pura Prajapati ring rahina : Reditē Paing Wuku Sinta,
(ଶିଖିକ ମାନ୍ଦ୍ରାବିକାର୍ଯ୍ୟ)॥

(Rahina Banyu Pinaruh).

(୧୩) ପାତା କିମପରାହିକି ଗୁରୁ-ଗୁରୁ କାହ୍ୟାନ୍ତି ବାଚି

(3).Pamargin pangacine ring sor soang-soang kahyangan ring ajeng,
ପାତ୍ରାନ୍ତି ସମ୍ମାନ୍ତି ଉତ୍ତରା ସହାଯାଦିଲେ ପାତ୍ରାନ୍ତି ବାଚି
manut kecap Sastra Agama, saha kalaksanayang manut kawéntenan
କ୍ରମ ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି ବାଚି ବାଚି ॥

Krama sanē kaingkupin jeroning Pararem.

(୧୪) ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ପାତ୍ରାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି ବାଚି-ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି

(4).Prajuru patut mastikayang indik piodalan miwah aci-aci Kahyangan
ଭବତାକ ବାଚି ବାଚି ବାଚି ବାଚି ବାଚି ବାଚି ॥

Dēsanē agung alit miwah tata panglaksana.

ବାଚି ବାଚି

Pawos 12

(୧୫) ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ପାତ୍ରାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି ବାଚି-ବାଚି ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି ବାଚି

(1).Prajuru patut mastikayang pemangku-pemangku sanē dados tedun ring
ବାଚି-ବାଚି-ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି
pekinggih-pekinggih Kahyangan Dēsanē, miwah ngiyasin pralinggan-
nyanē.

(୧୬) ମିଶନାକି ପାତ୍ରାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି

(2).Sejabaning sang kapastikayang kadi ring ajeng, sapasira ugi tan dados
ବାଚି-ବାଚି-ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି
munggah ring pekinggih-pekinggih, miwah ngambil linggan Kahyangan
Dēsanē.

(୧୭) ତାଳେ ପାତ୍ରାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି

(3).Taler patut kapastikayang indik sang wenang nyanggra tapakan-tapakan
ବାଚି-ବାଚି-ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି
utawi ilēn-ilēn sanē patut pingitin kesuciannya,

ବାଚି ବାଚି କାହ୍ୟାନ୍ତି କାହ୍ୟାନ୍ତି

(Barong, Rangda, Ian siosan)

(Barong, Rangda, Ian siosan).

(1) **ପ୍ରତ୍ୟୁଷାକ ଆହୁତିକୁଳାଗାନାବ କିଂତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା**

(4).Prajurunē tan maren nurēksa nitēnin mangda I Pemangku ajeg nganutin
ଶବ୍ଦକଣ୍ଠୀ ଧୃଗଜାଗି ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିତିକିମ୍ବା

sasanannya, dumogi tegep keheningannya
ଶବ୍ଦକଣ୍ଠୀ ଧୃଗଜାଗି ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷିତିକିମ୍ବା

saha kapastikanyang ulih-ulihannya.

ବାହୀନ୍ଦ୍ରା

Pawos 13

(1) **ପ୍ରତ୍ୟୁଷା କ୍ରତୁକୁଳ ମିଥାକାଳିକିମ୍ବା ପରିବାର ଗାନା ଲେଖାଯିବାକିମ୍ବା**

(1).Prajuru nuntun mangda sebanēn upakara Dēsa Adat sidha kemanggehang
ଶବ୍ଦକଣ୍ଠୀ ବାର୍ତ୍ତା ବାସିକୁଳି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକୁଳି କିମ୍ବା ବ୍ୟାପିକିମ୍ବା

sakasidan, agung alit anutang ring kawēntenannya upami :

ଗ୍ରସା ଗାନା ଗ୍ରସା କିମ୍ବା ଶବ୍ଦକଣ୍ଠୀ

Ngusabha Dēsa, Ngusabha Nini, Ian siosan.

(1) **ପ୍ରାଚୀପଞ୍ଜିକୁଳାହୃଦୟବନ୍ଦାତାତିକିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟୁଷାକ କିର୍ତ୍ତିନିଲ୍ଲାତ୍ପରାଯି**

(2).Pradē wēnten cihna kadurmanggalan jagat, prajurunē digelis ngutsahayang
ପରାମିତ୍ୟା କୁଳପ କିମ୍ବା ପ୍ରାଚୀପଞ୍ଜିକୁଳା

pamarisudha nunasang ring Sang Sulinggih.

ବାହୀନ୍ଦ୍ରା

Pawos 14

(1) **ପ୍ରତ୍ୟୁଷା ପତ୍ରକୁଳିକୁଳା ଗାନା କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା**

(1).Prajuru patut nuntun krama dēsa ngemanggehang kasucion
Kahyangan Dēsanē.

(1) **କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା ପତ୍ରକୁଳାଗାନା କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା**

କାମାକ୍ଷିତିକିମ୍ବା

(2).Bacakan letuh cendalanē sanē tan dados ngeranjing ring Parhyangan,
luiré :

ଶାକାଯୁଗମିତିକୁଳିକୁଳାକାଯୁଦ୍ଧିକା (ଶାକାଯୁଗମିତିକୁଳିକୁଳାକାଯୁଦ୍ଧିକା)

ha.Jadma luh sebel kandel sakaluwiré (Ngrajaswala, madruwē oka,
ଶାକାଯୁଗମିତିକୁଳିକୁଳାକାଯୁଦ୍ଧିକା)

Karuron), manut sengker.

ବାହୀନ୍ଦ୍ରା ଅନ୍ତିମାତ୍ରାକାଳ ଲେଖାଯିବାକିମ୍ବା

ନାମକୁ ପାଦରୀ କାବଚିତକି ॥

na.Jadma cunta ka sangkaning kapademan.

ନାମିବାକୁକୁର୍ବିତିକା (ବକ୍ଷୁତିହୃଦୀତିକି ପିତାନୀ/କିମ୍ବଲକି)

ca.Sehanan jadma Petika (panak bebinjat, wang beling/kesenggaman

ଶକ୍ତିକାଳୁଗୁର୍ବିତିକା ପିତାନୀ ମଧୁ ମୁଖୁ ଲିହୁ ମୁଖୁ-ମୁଖୁ
tan sinangaskara, wang memitra ngalang, jadma buduh miwah
cendala-cendala

ଗୁରୁମନ୍ଦିରେ କଣ୍ଠେ କଣ୍ଠେ ପ୍ରଯାସିତା ଯକ୍ଷତି ଜୋଗାଯ ॥

siosan) sadurung kelukat kaprayascita manut agama.

ନାମକୁପାଦିବିତିକା ପକ୍ଷିକୁକୁର୍ବିତିକା ପ୍ରଗ୍ରହୀ

ra.Jadma kapastikayang panten antuk prajuru.

ନାମବାହାଗେ ହାତିହୃଦୀ ହାତିହୃଦୀ ମିଶବିତି କାବଚିତକି ॥

ka.Sato agung ngawit bawi ngagengan, sajawaning kala mepepada.

ନାମିବାକୁକୁର୍ବିତି ବାହା ମିଳିତିହୃଦୀ ଯକ୍ଷତି ଜୋଗାଯ (ଶ୍ରୀ/ଶ୍ରୀତିଥି/

da.Seanan barang sanē sinanggeh leteh manut Agama (tulang/getih/
ଗୋଵାନି/ବାନାଗ୍ରୀଗାତିତିତାକୁର୍ବିତା ଯଯୁକ୍ତିହୃଦୀ ଯନ୍ତ୍ରମୁଖୁମନ୍ଦିରେ)
bok/sakalwirē wiwitan watang, layudan pitra yadnya, lan siosan).

ନାମିବାକୁକୁର୍ବିତି ଗୁରୁମନ୍ଦିରେ ॥

ta.Miwah seanan candhala siosan.

(୧୩୧) ନାମିବାକୁକୁର୍ବିତି ହିନ୍ଦୁକାମାଦି ମିଶବିତିକା ବାହାହୃଦୀତିହୃଦୀପଥି :

(3).Ring Kahyangan tan wenang ngelaksanayang sehanan laksana sanē
ngeletuhin, upami :

ନାମିବିଦ୍ୟା କାହିଁ ତାପମୁଖୁ ଗୁରୁମନ୍ଦିରେ ॥

ha.Memisuh kalih waksurusya siosan.

ନାମିବିଦ୍ୟା/ପାତିବୁଦ୍ଧାକି କିମିନ୍ଦି-କିମିନ୍ଦି ଯକ୍ଷତାକୁର୍ବିତିକି/ପିତ୍ରଗ୍ରହୀ

na.Mejaljal/magerengan, bilih-bilih yan jantos kanin/metu rah.

ନାମିବିଦ୍ୟା/ପାତିବୁଦ୍ଧାକି ପିତାନୀ ପିତାନୀ ଯକ୍ଷତାକୁର୍ବିତିକି ॥

ca.Mekobētan, mewarih, mesanggama, miwah prewertinē ala siosan.

ବାହାହୃଦୀ ୩୩

(୧୩୨) ଗୁରୁମନ୍ଦିରେ ବାହା ପିତାନୀ ପିତାନୀ ଯକ୍ଷତାକୁର୍ବିତିକି

(1).Kramanē sanē memanggih mungguwing wénten jadma ngaletuhin
Kahyangan

୧୩୩ ଅନ୍ତିକାମିତିହୃଦୀ ଏକାତ୍ମିବାହାହୃଦୀ ॥

2. Berarti : Pada hari ini yang dilakukan di dalamnya adalah untuk menghormati dan menghargai orang lain

utawi : pracihna kadurmanggalaning jagat kadi munggah ring ajeng patut atur uning ring prajuru.

(1) Kegiatan yang dilakukan pada hari ini adalah untuk memperbaiki dan memperbaiki diri sendiri

(2). Pradé tan wénten nyadokang, wenang kasisipang sinanggeh seruron ring corah.

Baris 16

Pawos 16

(1) Kegiatan yang dilakukan pada hari ini adalah untuk memperbaiki dan memperbaiki diri sendiri

(1). Kahyangan Panyiwian Pemaksan-pemaksan siosan, tata cara

memperbaiki dan memperbaiki diri sendiri

ngastitiang kasuciannya, patut sailon ring Kahyangan Désané

saunganing sané keriinan madruwé dresta siosan.

sajawaning sané keriinan madruwé dresta siosan.

(1) Kegiatan yang dilakukan pada hari ini adalah untuk memperbaiki dan memperbaiki diri sendiri

(2). Yan tan manut kadi munggah ring ajeng, Pralingga Kahyangan inucap

saunganing sané keriinan madruwé dresta siosan.

tan dados kasarengan rikala nyejer ring Balé Agung kalaning kesanga,

batas bali - batas bali - batas bali - batas bali

pangusaban miwah upakara-upakara siosan.

Baris 17

Kaping 2 Upacara Resi Yadnya

Baris 17

Pawos 17

(1) Sang Pacang Mapudgala/Dwijati, sajawaning nunas panugrahan ring sang rumawos,

(Bantuan yang diberikan oleh para pengrajin atau ahli teknologi)

(Parisadha utawi Dinas Pemajuan Masyarakat Adat/Pemerintah),

177. Pengembangan dan pengembangan

ଶାସ୍ତ୍ର ଯିମାହାକ୍ଷି କୁର୍ବିହାନ୍ତିଲ୍ଲା ଯିବୁ ଯାଗନ୍ତା ଓହାଟି ॥

taler mesadok ring Kelihan Banjar miwah Bandesa Adat.

(୧୩) ପ୍ରାଜୁରୁ-ପ୍ରାଜୁରୁ ଗଣତାଦିକୁଷବପତ୍ରକୁ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଗାନ୍ଧାରି ଲାଲୁ

(2).Prajuru-prajuru Dēsa inucap patut nyarengin nuréksanin, mangda
ବୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦୀତ୍ତିକା ଏତି-ଏତି ପତ୍ରକୁ କୁର୍ବିହା ଯୋଗାଯା ବାକ
sulur kalih pemarginē jati-jati manut ring kecaping Agama, sanē
ବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାଗାନ୍ଧାରି ବିଦୀତ୍ତିକା ଯିବୁ କାମ୍ପୁସ୍ତ୍ରିବ୍ୟକ୍ତିକୁ କୁର୍ବିହା
patut katuréksa pinih ajeng kasujatiannya miwah kasucionian riwayat
hidup.

(୧୪) ପ୍ରାଜୁରୁବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁର୍ବିହା କାର୍ଯ୍ୟ ବିକୁଷବପତ୍ରକୁ କୁର୍ବିହା

(3).Pradē wénten sinanggeh kacuntakan cemer, prajuru inucap patut aturuning
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗାଯା
ring kakecap Sastra lan Agama.

(୧୫) ପ୍ରାଜୁରୁ ଗଣତାକା ବିକୁଷବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ ବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ॥

(4).Prajuru Dēsanē inucap taler patut nyarengin nyaksinin pemargin
upakarannyanē.

(୧୬) ସବୁପ୍ରାଜୁରୁ ପ୍ରାଜୁରୁ ଗଣତାକା ବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ ବିକୁଷବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ

(5).Sapuputē, Prajuru Dēsanē patut digelis ngutsahayang mangda parab
ପି ହିକିକାନ୍ତିକୁ ବିକୁଷବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
sang diniksan ring sehanan Ililita kagentosin antuk Bhisēka Kawikon
ପକୁଷେଷକୁପ୍ରାଜୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ॥

manut panugrahan nabēnnya, saha nyiarang ring paruman banjar
miwah paruman dēsanē.

(୧୭) ବନ୍ଦା କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

(6).Upakara ngalinggihang pujanē kapungkur taler patut kesaksinin,
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
saha kasiarang sepatutnya ring paruman banjar miwah dēsanē.

ବନ୍ଦାମି ।

Pawos 18

(୧୮) ପ୍ରାଜୁରୁ ବତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାତ୍ରାକୁ ବାହାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

(1).Prajuru patut nuntun saha ngemanggalain krama dēsanē ngawas nitēnin

।ମାତ୍ରା ଉପିକାରିକାନ୍ତା ଓହାଟିବନ୍ଦାମି ।

سابายังกิ ศบagananiki บ醍伽那 บ్రిష్టిస్క్యూబిస్క్యుబ్లూస్క్యూబ్లీఫ్టీ బీజా

sapamargan para wikunē ring wawidangannya, pamuat mikukuhin
kasucion linggih ida.

(17) บูรุษ/บัวลัยกาครา ങ്ങളি ပാട്ടിനില്ലതു ഭക്തി കി നാഥാ 1

(2).Prajuru/pamekas Bandesa Adat, patut digelis atur uning ring nabennya.

പുരാജ പഞ്ചസ്ത്രസ്ത്രി അന്തിക്കു വാവ് കി സംശയം

pradē wēnten kacihnan wiku sasar ring laksana.

(18) ഗാത്തി ഭാക്തി കി ഗാനി ပാട്ടിനും ഗാന്ധി ത്രിപ്രഥമം

(3).Atur piuning ring ajeng patut kadulurin cihna anut Tri Premana,

(ബുക്തി-സ്ത്രീക്കിടാ-രാഖാവി) ॥

(Bhukti, Ilikita-Saksi).

(19) കഹി പഞ്ചസ്ത്ര ഗാഡാവുപരാജ കാഴിബാം ഗാന്ധി സ്ക്രിപ്റ്റിലും

(4).Daging pamutus babawosanē katiwakang antuk nabennyan digelis
kasiarang

കി പത്രലക്ഷ്മണാ തിഥി ഗാഡാ

ring paruman banjar miwah dēsanē.

(20) បുരാജബയജ്ഞാദിബാജാ കി ബാനി സാമ്പിന്ദ്രി ഭഗവൻ വിഭാഗം പുരുഷാ

(5).Pradē pamutus tatiwakē ring ajeng kapineh durung sidha tinas apadang
prajurunē

ബാത്തി സാമ്പാഡ കി പി ഗുരുഭാവി (പർബതി/കിലവറ്റിലാരുഖ്യാഗ്രാജാ)

atur sapēksa ring sang rumawos (Parisadha/Dinas Pemajuan
Masyarakat

ങ്ങളി/പോര്ക്കും

Adat/Pemerintah.

(21) പഞ്ചസ്ത്രാദിബാജാ വാരം വിഘ്നപ്രഭു സി ഗുരുഭാവിക്കും

(6).Pamutus tetiwak nabē sanē sampun kasanggra sang rumawos inucap

മിക്കും പഞ്ചസ്ത്രാദിബാജാ ആക്കാദിശന്ത്രം

sinanggeh pamutus pastika tan kawicaran muwah.

(22) បുരുഷാ അന്തിക്കു ഗ്രാജാവാ യാദിബാജി സി വിനാ തിക്കു

(7).Prajurunē tan wenang lumaksana matetiwakan ring sang meraga wiku.

ബാഭാവി ട്രാഡ്

Pawos 19

(23) സി ബാ യാദിബാജി/പുഡ്ഗാല യാദിബാജാക്കപി ലിംഗാ ദിംഗാ ലിംഗാ

(1).Sang pacang mawinten/pudgala makebuatan pacang memargi
ngemangkunin,

178 ഡിഗാഡിബാജാ ങ്ങളിബാജാ

గារవාණි ස්ථායකී ගස් වත්තුගින් පස් ගැඹුන් යහුණා
Nyontēng, Kebayan, Dalang, sakeluirē pacang ngenterang yadnya,
පජුණුවාන් සේවානුදා එහු ගානුණ වෙනාගී
patut mesadok ring Kelihan Banjar miwah Bandesa Adat.

(1) ගුරු-පුද්‍රා ඩිකුස්පාජුන්ගැකිනුද බෝධිගාත යකුණී
(2).Prajuru-prajuru inucap patut ngawas nitēnin mangda pemarginē manut
හි ක්‍රිස්තිජ්‍යමුදා

ring kecap miwah drestanē.

(3) ගුරු-පුද්‍රා ගානුණ මිල යුත් ගාස්ථිකී පුරා සේවානුව් ක්‍රිස්
ස්මූජාහිජුදා

(3).Prajuru Dēsanē wenang uning ngalangin, pradē kecihnān sasar kekecap
utawi drestanē.

(4) ගුරු-පුද්‍රා ගානුණ ඩිකුස්පාජුන් ඩානුසු ක්‍රිස්තුවයාගී

(4).Sang tan terima ring tatiwak prajuru inucap, dados nunas pematut
ස්වයාභාසි(ප්‍රජාතාන්ත්‍රිකාධිකාරී/වෛහාගී/බෝධිජ්‍යා)

Sang rumawos(Parisadha/Dinas Pemajuan Masyarakat Adat/Pemerintah).

(5) Pamutus bawos sanē katiwakang antuk rumawos ring ajeng sinanggeh
pamutus pastika, tan kawicaranen.

(6).Prajuru-prajuru Dēsanē patut sareng nyaksinin, upakara
ස්වයාභාසි ස්වයාභාසි පැංච්‍රිත්‍රියාවුන් හි පැංච්‍රිත්‍රියාවුන් ගානුණ
Sang Mawinten, sapuputē, patut digelis kasiarang ring Paruman Banjar
miwah Dēsa,

ගිරිපුජා හි ප්‍රජාතාන්ත්‍රිකාධිකාරී යහුණ වාග ගානුස්ථාපුණු යකුණී
tegep rawuh wates kawenangan penganter yadnya sanē dados kemargiang
panut
පුද්‍රා ගුරු ගුරු ගුරු ගානු-ගානු

panugrahan Dang Guru drestanya soang-soang.

ပုဂ္ဂိုလ်

Pawos 20

(၁၃၁) ၊ ပြုပုဂ္ဂနာကာက သမီ ပဒ္ဒနပူး ဘပနိုဒါနလိုဏ်ဖွံ့ဖြူနာပို့ပြုရှာက

(1).Krama Dēsanē sami patut sareng ngawas nutēnin katuntun olih prajurunē^၁ မဲ့ ပုဂ္ဂနာကာမျှ၏ ဆက် ဆောပြု၏ ဆပိုဂုဏ်ယပ်ပုဂ္ဂနာပို့ mangda sehanan yadnya, sanē kawēntenan kaicēn pamuput olih ပုဂ္ဂနာကာ ၂၈၆၅ မူဝါဒ (ပြည့် စနာ ၅၅၅၅)၊ ဟန်မှတ်သာဆန္တနိ^၁ pandhita utawi sajana (pemangku sakalwirē), anut dudonan kadi ဆပိုဂုဏ်ယပ်မှတ် ၅၇၂၂-၅၇၃၂ မဲ့ အနုတ္ထု။

kawenangananya soang-soang manut dresta.

(၁၃၂) ၊ ပြုပုဂ္ဂနာကာပျော်ပျော်မျှ၏ ပို့ပို့-ပို့ပို့ ဆက် ပုံချိန် ၁၉၄၅။

(2).Pradē wēnten ngalēmpasin, bilih-bilih sanē pastika nyumuka^၁ ပြုရှာက ပြော ၁၆၁၁ မူဝါဒ ၂၈၆၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ ပုဂ္ဂနာ
Prajurunē wenang ngalangin utawi ngurungan yadnya kinucap, pradē^၁ ဆောပျော်မှတ် ၂၈၆၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ မိန္ဒီး ၁၉၅၅၌ မျှ။
katedlanjur, yadnya sahaphala wasanannya sinanggeh tan wēnten sah.

(၁၃၃) ၊ ပဲ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ ပုဂ္ဂနာမျှ၏ ပုဂ္ဂနာ

(3).Sang ngalēmpasin utawi dustannyanē patut katiwakin pamidanda^၁ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ ပုဂ္ဂနာမျှ၏
olih prajuru, agung alit manut dosanē.

(၁၃၄) ၊ ပြုပုဂ္ဂနာ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ မူဆုံးပျော်မျှ၏ ပုဂ္ဂနာ

(4).Pradē sang katiwakan tan manut ring pemutus prajuru, wenang nunas^၁ ပျော်မျှ၏
bawos ring sang

၁၉၄၅။ (ပို့ပို့/နိုင်ငံပြည်သူများရေး/ပြည်သူများ)
rumawos (Parisadha/Dinas Pemajuan Masyarakat Adat/Pemerintah),
ဆက်ပုဂ္ဂနာမျှ၏ ပုဂ္ဂနာမျှ၏ ၁၉၅၅၌ မျှ။
sanē patut ngicēnin pamutus pamekas, tan wicaranan muwah.

ဆပို။ ၁၃၁ ပဲ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏

Kaping 3 Upacara Pitra Yadnya

ပုဂ္ဂနာမျှ။

Pawos 21

(၁၃၅) ၊ ပဲ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ ပုဂ္ဂနာမျှ၏ ၁၉၅၅၌ မျှ။

(1).Sang pacang nganggē tunon/sētra, patut nunas babēbasan ring Bandēsa

၁၃၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မူဝါဒ ၁၉၄၅ မျှ၏ ပုဂ္ဂနာမျှ၏ ၁၉၅၅၌ မျှ။

ওঁছাতিৰ সবাইতাৱক তাৰুণ্যচূড়াকি শুভ পিতৃ পিৰুণ্য পুরুণ
Adat, saha tatanē nganggē manut kadi dresta miwah pituduh prajuru
হিৰুসপিৰুণ্য কলুগ্রা মেন্দেম উতাবি নুঞ্জেল সাও/ আৰক্ষি
ইনুক, নেন্টেন পিসান কলুগ্রা মেন্দেম উতাবি নুঞ্জেল সাও/ আৰক্ষি
আৰক্ষি কুৰুপ হিৰু কুৰুপ বাহিৰিৰি
awakan sawa ring karang paumahan.

(১৩) হ্রুয়া গুৱাহাটী সালি পতুত্তিৰ কলুগ্রা পাণ্ডি সুৰেণ্দ্ৰ গুৱাহাটী

(2). **Krama Dēsanē sami patut nitēnin, mangda sehananing letuh sētra**
হালি গুৰুত্ব সহয়/ কুৰুক্ষু কুৰুক্ষু ওঁছাতিৰ হিৰু-হিৰু কুৰু
বাহিৰিৰি

tan wēnten ngelalah / kabakte ke Dēsa Adat, bilih-bilih keparhyangan.

(১৪) পুৰুষ গুৱাহাটী সালি পস কালুত্তিৰ কলুগ্রা পুৰুষ গুৱাহাটী

(3). **Pradē sawanē sanē pacang katunjel utawi ketanem ring sētra boyā**
সহকুয়া গুৱাহাটী পতুত্তিৰ পুৰুষ গুৱাহাটী/ পুৰুষ গুৱাহাটী বাহিৰি
sawan krama dēsa, patut nawur penanjung batu/ panukun sētra agung
বাহিৰি কুৰুপ বাহিৰি

alit manut pararem.

(১৫) কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা

(4). **Tan kalughra nanem utawi nunjel sawa wong tan magama Hindu ring**
sētra
গুৱাহাটী ওঁছাতিৰ বাহিৰিৰি

Dēsa Adat Kepaon.

পুৰুষ গুৱাহাটী

Pawos 22

(১৬) হ্রুয়া গুৱাহাটী পস ওচিৰ-জিৰা পতুত্তিৰ কলুগ্রা গুৱাহাটী
 ওঁছাতিৰি

(1). **Krama Dēsa pacang Atiwa-tiwa, patut nunas bebēbasan ring Bandēsa Adat**

(১৭) হ্রুয়া গুৱাহাটী কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা কলুগ্রা

(2). **Prajuru inucap nitēnin tur nuntun mangda yadnya punika tinas, tan**
nyantulin

কামুকি গুৱাহাটী পামেকাসুক্রী পুতুল সুক্রী গুৱাহাটী ওঁছাতিৰি

Kasukertan Dēsa, pamekas tan wēnten nyepungin kasucian Dēsa
utawi Kahyangan

(17) ၊ बेला युक्तिविभाग-डिप नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु
ही राज्याला।

(3). Pekaryan Atiwa-tiwa utawi ngupakara sawa patut papeserah ring banjar.

(18) राज्याला युक्तिविभाग-डिप नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु
उपिकारित्याला।

(4). Banjarē sukerta nyanggra, utawi ngawēhin babēbasan manut Awig-awig
Banjar

(19) राज्याला युक्तिविभाग-डिप नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु।

(5). Pemargin nganter sawa mangda dabdab tur alon.

बहुतेरीमेंगु

Pawos 23

(1) राज्याला युक्तिविभाग-डिप नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु :

(1). Pamendeman miwah panunjelan sawa tan kawenangan nemoning :
तिलोली, चुम्पुया, कर्णि, क्षिर्देवी, पर्वती, लगात्रिती, गायदानी
Tilem, Purnama, Kajeng Kliwon, Pagerwesi, Saraswati, Galungan,
ताहुकवता, न्येपी, त्रिपुष्टेनी ही काश्यग्रामी, गायदानी, चुम्पुनी
Tawur Kesanga, Nyepi, tur Pujawali ring Kahyangan Dēsa, Purwani,
सिंधुरेश्वरी, काला गायदानी, इट्टे, अक्षयग्रे, वलिगित्याक्षया
Semut Sedulur, Kala Gotongan, taler tan kalughra makirim bangkē.

(2) क्रमानुसार सभा विधायक विधायक विधायक विधायक विधायक विधायक

(2). Krama Dēsa sanē lampus sangkaning Ulah Pati, Salah Pati, patut
क्षिर्देवी, लगात्रिती, गायदानी, चुम्पुनी, तिलोली, चुम्पुया उपिकारित्याला
ketanem sanistannyanē awarsa. Yēning jagi ngemargiang Atiwa-tiwa
बहुतेरीमेंगु उपिकारित्याला डिप नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु
patut nginutin pawarah-warah saking Ida Sulinggih sanē sampun
meraga

काला, त्रिपुष्टेनी, कर्णि, क्षिर्देवी, पर्वती, लगात्रिती, गायदानी, चुम्पुनी
नाबी, turmaning kajangkepan upakara sanē kapaica olik
निकाला, वलिगित्याक्षया

Ida Sulinggih.

(3) कासुक्तुकाती/मिर्ती यन्त्रित्याला खुशिगी नृशंखला सभा बहुतेरीमेंगु

(3). Kacuntakan/sebel Banjar utawi Dēsa kemargiang arahina

179 उपिकारित्याला उक्तिप्रभावी।

ஸନ୍ଦୂରିଆଙ୍କ ତିବା ଗହିଲେ କାହାପୁଣ୍ଡକ୍ଷଳାପ୍ରସ୍ତିତା ହୃଦୟରେ ॥

Ian laminnyanē tigang rahina kadulurin antuk prayascita durmangala.

(୧୩) କାଶ୍ମରାକାରୀ/ସିରୀସିମ୍ବିଲ୍ ଅଞ୍ଚୁଗବନ୍ଧାକୁରାକ ଯର୍ଦ୍ଦ୍ରୀୟପୁଣ୍ୟ
ଜୀବନପ୍ରତିକା ॥

(4).Kacuntakan/sebelan sang madruwē layon sanē mapendem salami
roras rahina.

(୧୪) କାଶ୍ମରାକାରୀ/ସିରୀସିମ୍ବିଲ୍ ଅଞ୍ଚୁଗବନ୍ଧାକୁରାକ ହୋଇଗୁର୍ବ ଓଡ଼ିପଣିବ

(5).Kacuntakan/sebelan sang madruwē layon sanē ngemargiang Atiwa-tiwa
ମହିମାନାକ ତିବା ଗହିଲେବନ୍ଧାକ କାରାଗାବ ବି ଗହିଲେ
senistannyanē tigang rahina lan salaminnyanē roras rahina.

କାର୍ତ୍ତି ୧୨ ପଶ୍ଚାତ ଯାତ୍ରା ଯନ୍ତ୍ରିତ

Kaping 4 Upacara Manusa Yadnya

ବାହାରିତ୍ତା

Pawos 24

(୧୫) ଯାତ୍ରାଯନ୍ତ୍ରି ତିକ୍ତିବୁକିଳା ଦୂରକାଳ-ଦୂରକାଳଙ୍କୁ କି କାର୍ଯ୍ୟକିବକି

(1).Manusa Yadnya inggih punika : Upakara-upakara darmaning kauripan
ଅଞ୍ଚୁଗବନ୍ଧାକି ପର୍ବତୀଯାକ୍ଷୟ ପର୍ବତୀଯାକ୍ଷୟରେ ବାହାରିତ୍ତାକି କାରାଗାବ
manusa ngawit saking patemon kama petak kelawan kama bang
sajroning garba

(ବାହାରିତ୍ତା) ତିକ୍ତିବୁକିଳା ପାତାକୁ ଯୁବାବିର୍ଦ୍ଦିକାମି ॥
(waduk) ibiyang ngantos lampus riwekas.

(୧୬) ଦୂରକାଳ କାହି କି ହାଣି ଯାତ୍ରା କାହାକୁରାକ କି କିମ୍ବା ॥

(2).Upakara, kadi ring ajeng madudonan kadi ring sor :

ହାଣିଗୋଟିଏ - ଗୋଟାବାନାକ୍ଷଳାର୍ଗିମୁଖବିକିନ୍ତିତିବୁ

ha.Megedong-gedongan duk ngerempini ibiyang

(ଯୁଗା ଗୋଟାବାନାବାତାକି ୧୫୧-୧୪୧ ତାଳିକା) ॥

(yusa bobotan) 3-7 sasih).

କାହାକୁରାକ କାହାକୁରାକ (ଗାଗା) ବ୍ୟାପିକାଣି ॥

na.Duk Sang Kamarëka (rarë) wawu medal.

ଶାକ୍ରପୁଣ୍ୟ କାହାକୁରାକ (ପୁଣ୍ୟ) ॥

ca.Kepus Udel (pungsed).

ଗାର୍ତ୍ତିବ୍ୟାପନ୍ଧାକାରୀ (କିମଳପୁଣ୍ୟକ ଗାଗା ପିଯୁରା ୨୩୩୧ ଗହିଲେ) ॥

ra.Ngelepas Haon (risampunē rarë meyusa 12 rahina).

୧୫୩ ଉତ୍ତିକାରୀକାରୀ ଉତ୍ତିକାରୀକାରୀ

ka. Baksayung Bakti (1791. gabinet)

ka. Akambuhan (42 rahina).

ka. Tegar dan Suci (Amalayu Teguh)

da. Tigang Sasih (Nyambutin).

ta. Pawetuan ri sampun nem sasih.

sa. Ngempugin rikala wawu tumbuh untu.

wa. Mekupak / Meketus upakara sesayut pangerti swara.

la. Munggah Dehe Teruna (Ngeraja Swala, Ngeraja Singa)

ma. Mepandes / Metatah.

ga. Mawiwaha / Madengen-dengan ring pagreastané.

ba. Mawinten, Panughrahan Sang Hyang Aji Saraswati.

(1791) 2 Upacara - 2 Upacara 7 Sabtu - 7 Sabtu di Bakti 1791

(3). Upacara-upacara soang-soang ring ajeng nista, madia, utama,

nganutin Sastra Agama miwah dresta maka buatan Dēsa Drestané

ngawinang sima cara pebanjaran ring Dēsa Adat Kepaon.

ka. 1. 2 Upacara Bhuta Yadnya

Kaping 5 Upacara Bhuta Yadnya

Baga Suci 1791

Pawos 25

(1791) Prajuru nuntun i krama ngelaksanayang Upakara Pecaruan ring soang-

soang paumahan nemoning Tilem Sasih Kelima, sané kemargiang

1791. Ngempugin Bakti 1791. Bakti 1791

හි ප්‍රගත්‍යාල් වෙළඳාත්‍රී පියවර තුළු ගැනීමේ
ring Pura Dalem Penataran wewidangan Dukuh Tangkas sanē kaemong
ගහාසිදු ගැනීමා

olih 7 Banjar.

(1) ගැපුරු මුණුකු ත්‍රුප්‍ර ගියවා සාමාජික ප්‍රාග්ධන නෑම්බා - ගැනීමා

(2).Prajuru nuntun krama ngelaksanayang Upakara Pecaruan soang-soang
පහුයඩාත්‍රී ප්‍රාග්ධන නෑම්බා ප්‍රාග්ධන නෑම්බා හි ප්‍රාග්ධන
paumahan nemoning Tilem Sasih Kelima, sanē kemargiang ring Pura
කැලුයාල් වෙළඳාත්‍රී ප්‍රාග්ධන නෑම්බා ගහාසිදු ගැනීමා

Dalem Penataran wewidangan Suwung sanē kaemong olih 3 Banjar.

(1) ගැපුරු මුණුකු ත්‍රුප්‍ර ගියවා සාමාජික ප්‍රාග්ධන නෑම්බා - ගැනීමා

(3).Prajuru nuntun krama ngelaksanayang Upakara Pecaruan soang-soang
පහුයඩාත්‍රී ප්‍රාග්ධන නෑම්බා ප්‍රාග්ධන නෑම්බා ප්‍රාග්ධන නෑම්බා ප්‍රාග්ධන
(ප්‍රාග්ධන නෑම්බා)

pahumahan nemoning Tilem Sasih Keenem, miyah Kajeng Kliwon
Wudan (Wuku Pujut).

(1) ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා

(4).Taler Upakara Caru Tawur Kesang mangda kelaksannayang ring Dēsa,
ගැනීමා යිහු ගැනීමා - ගැනීමා පහුයඩාත්‍රී ප්‍රාග්ධන නෑම්බා

Banjar, miyah ring soang-soang paumahan nemoning Tilem Kesanga.

(1) ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා

හි ප්‍රාග්ධන නෑම්බා

(5).Upacara Pecaruan inucaping ajeng kelaksanayang agung alit anutang
ring kawēntenanē.

ජැංගාවිජා

Pawos 26

(1) ගැපුරු මුණුකු ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා

(1).Prajuru nuntun tur nabdabang mangda Dēsanē prasidha trepti tur sipeng
හි ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා

ring Rahina Nyepi, tur Catur Brataning Penyepian mangda keajegang.

(1) ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා ගැනීමා

(2).Catur Brata Penyepian inucap ring ajeng luire :

එස්සා ශ්‍රී ප්‍රජාත්‍රී ප්‍රජාත්‍රී ශ්‍රී ප්‍රජාත්‍රී

ဟ। ဟයତି କାଳ	: ତାଙ୍କରିଣ୍ଟିରେହାପି-ହାବି॥
ha.Amati Geni	: Tan kengin meapi-api.
କ। ହାଯତି ଲୁହୁ	: ତାଙ୍କରିଣ୍ଟିଲୁହୁ॥
na.Amati Karya	: Tan kengin nyambut karya.
ଶ। ହାଯତି ଲୁହୁଗାନାକି	: ତାଙ୍କରିଣ୍ଟାହାକି -ଗହାକାନାକି
ca.Amati Lelungan	: Tan kengin maoneng-onengan.
ଗ। ହାଯତି ଲୁହୁଗାନି	: ତାଙ୍କରିଣ୍ଟାଲୁହୁଗାନି॥
ra.Amati Lelungan	: Tan kengin malelungan.

(୧୩) ମରଣାକି ଜପକ୍ରିୟାକ୍ରମିକୁ ବଳିଚାରୀ ଯନ୍ତ୍ରାବ ଗହାକା

(3). Sejabaning wénten indik siosan (sakit, madruwé oka
 ଗାନ୍ଧିଷ୍ଠାନ୍ତିକୁ ବଳିଚାରୀ ମରଣାକି ପଞ୍ଜାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିକୁ କିମ୍ବା
 alit lan siosan), sehanan warga dësa patut seturut ninutin
 ଲ୍ଲାଙ୍କ କି ବର୍ଣ୍ଣାପ୍ରକାଶିତସମ୍ପର୍କାବ୍ୟାସିରେ
 Brataning Penyepian inucap ring ajeng.

ବାହାବିଲୁହୁ

Pawos 27

(୧୪) ପ୍ରାଜୁରୁ ତାନୁଭାବୁକ୍ରିୟା ଯନ୍ତ୍ରା କାମ୍ପଲ୍ଯାନ୍ତିରାକ ମିଦ ବାହିକି॥

(1). Prajuru tan maren nuntun ikrama mangda kasucion dësané sidha ajeg.

(୧୫) ବାହାବିଲୁହୁକିରାକିକୁର୍ବାହାକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରାକ କାମ୍ପଲ୍ଯାନ୍ତିରାକ ମିଦ ବାହିକି॥

(2). Sané patut katiténin sehanan pemarginé nyapa krama sané

ମିକର୍କି କି ତ୍ରୁଷ ମିହ୍ୟାମ୍ଭାର୍ତ୍ତିକିର୍ତ୍ତାର ବ୍ୟାପାରି :

sinanggeh diskretha miwah ngaletehin dësa umpami :
 କ। ମଧ୍ୟ କାମାକ ବାହାବିଲୁହୁକିରାକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରାକ

ha.Salah Timpal (jatma masanggama ring wewalungan).

କ। ଗାୟ କାମାକ ବାହାବିଲୁହୁକିରାକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରାକ

na.Gamia Gamana sané katedlanjur.

ଶ। ପଞ୍ଜାପକି-ପଞ୍ଜାପକି ବାହାବିଲୁହୁକିରାକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରାକ

ca.Panguman-panguman ring sabha.

ଗ। ମିହ୍ୟାମାନାକାମାକ ମିକର୍କି ମାର୍ଗାର୍ତ୍ତିକିର୍ତ୍ତାର ବାହାବିଲୁହୁକିରାକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରାକ

ra.Miwah sehanan sané sinanggeh ngaletehin manut linging Agama.

(၁၃၁) ပဲ အနိပ္တုကြပ်ဆော့၊ အငါ ဂိုဏာပို့ ပဇူနှင့်သိပို့၊ လျော်ကျော်
ရာဇာ၊ ဆပဇူနှုံ။

(3). Sang kacihnan malaksana kadi ring ajeng, patut kasisipang, mamari-sudha dësa sapatutnia.

ବାହ୍ୟାଳୟ ପାତ୍ର

PANCAMAS SARGAH

မန္တာ ဘာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရာဇာ၊ အောက်

SUKRETA TATA PAWONGAN DESA ADAT

ပန္တမိဘ၊ ၁၁၁

Pallet 1

ហើយត្រូវរាយការណ៍សម្រាប់ប្រជាជនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើតអភិវឌ្ឍន៍សាស្ត្រភាគជាមួយនឹងប្រជាជនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

Indik Swadharma Miwah Swadikara Desa Adat

କବି ଯୋ ଶ୍ରୀଗନ୍ଧାରା ଓ ହାତି

Kaping 1 Tugas Dēsa Adat

ପରିବାରୀ ମୁଦ୍ରା

Pawns 28

ရန်မြို့၏ အကျဉ်းပေါ်ပေါ်မှု ပေါ်လောက်ခဲ့သူများ မြတ်စွာ ဖြစ်ပါသည်။

Dēsa Adat Kepaon maduē amongan sumangdēnē ngamolihang kasukerthan

ရန်တာ အေဂါ၏ကနာင်း ဖျေပြီ၊ ဘဟယ် ပို့ပုံ၊ လူ၏ခြားချွမ်း၊ သနဆေး၊ ပေါ်နှော်၊ ပို့ကနာင်း

Desa Adat minakadi trepti, rahayu miwah santih sakala niskala minakadi :

ហាតិក្រោបិ សាកម្ចិ សាកម្ចិ ស្រីកិនិ ស៊ិកិ សង្គរុយ

ha. Nincapang Adat, Agama, Tradisi, Seni lan Budaya

ပိပုက္ခာဂါပ္နာနာဏ္ဍာဏ ရဟနာ အေဆာက်။

miyah kearifan lokal Krama Dēsa Adat.

କୀ ପ୍ରକାଶନାଥୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉଚ୍ଚକାଳୀ ଉଚ୍ଚକାଳୀ ଉଚ୍ଚକାଳୀ ॥

na. Nglaksanayang Sabha Desa Adat miwah Kertha Desa Adat.

សាខ្សាកោរាយបញ្ជីយក្រុងការវិភាគនាមពាយហានិច្ច សាខាគនករាបនី

ca.Nglaksanayang Pasraman sané berbasis keagamaan Hindu sané nganggén

ပြောမှုတွေဖို့ကို၊ ပါ၌၌ရှိစေခဲ့သူများကိုပုံ၊ အာပါဒ်များကို

Pengembangan jati diri, intergritas moral miwah kwalitas krama Bali

၁၇၆၁ ဒေါကပိုဂ္ဂာလ ဒေါက၏ပုဂ္ဂန်။

ନାୟକାବଳୀରେ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦିତ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀ କିମ୍ବା ଶାଖା
ଏବଂ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦିତ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

ra.Nglaksanayang panuntun miwah pemberdayaan krama mangda
nincapang tanggung jawab ring palemahan

ନାୟକାବଳୀରେ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

ka.Nglaksanayang pengolahan sampah ring wawidangan Dēsa Adat
Kepaon

ନାୟକାବଳୀରେ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦିତ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

da.Nglaksanayang parikrama Panca Yadnya manut ring tuntunan
susastro Agama Hindu

ନାୟକାବଳୀରେ ପରିଚ୍ଛନ୍ଦିତ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

ta.Nglaksanayang parikrama tiosan manut Awig-awig.

କାପି ୧୩। କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

Kaping 2 Kewenangan Dēsa Adat

ବଗବାସି ୧୩୧

Pawos 29

କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

Kewenangan Dēsa Adat Kepaon inggih punika mengatur, mengurus lan
mengayomi pemargin

ବଗବାସି ୧୩୨। ବଗବାସି ୧୩୩ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

Parahyangan, Pawongan, lan Palemahan Dēsa Adat.

କାପି ୧୪। ବୃଦ୍ଧିକାଳୀଙ୍କ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

Kaping 3 Swadikara Dēsa Adat

ବଗବାସି ୧୪୧

Pawos 30

ବୃଦ୍ଧିକାଳୀଙ୍କ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

Swadikara Dēsa Adat Kepaon inggih punika :

୧୪୧। ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟରେ କ୍ରମାବଳୀରେ ଉପରେ ଅଧିକ ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲାମ୍ଭାବୁରେ କିମ୍ବା ଶାଖା

- ဟ। ကျပ်ပါ့၊ မိဟုပီ၏ လူနှုန်း ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။
ha.Ngupapira miwah mengembangkan sistem pelaksana Hukum Adat
 ဘ। ကျပ်ပါ့၊ ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။
na.Ngupapira Ketreptian Dēsa Adat
 ဟ। ယာဂါ၊ ဆောင်ရွက် ဖော်စံ၊ ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။
ca.Nyaga kawēntenan hak atas tanah padruwēn Dēsa Adat.
 ဘ। ယာဂါ၊ ဆောင်ရွက် ဖော်စံ၊ ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။
ra.Nyaga kasucion, kelestarian, karesikan miwah katreptian palemahan Dēsa Adat
 ဆ। ကျော်ဆောင်ရွက် ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။
ka.Nglaksanayang parikrama manut nilai-nilai Sad Krethi.

ပုံစံ။

Palet 2

ပါအိုန္တာ၊ ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။

Indik Pemerintahan Dēsa Adat

ဆပါ၊ ဘုရား ပုံစံ။

Kaping 1 Prajuru

ပုံစံ။

Pawos 31

(၁၇၁) ဘုရား ဖော်စံ၊ ဆောင်ရွက် ဖော်စံ၊ ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။

(1). **Dēsa Adat puniki kaēnterang olih Bandēsa Adat.**

(၁၇၂) ဘုရား မိဟု၊ ရောင်း ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။

(2). **Banjar miwah Tēmpēkan kaēnter antuk Kelihan Banjar**

မိဟု ပို့သော ဆောင်ရွက် ဖော်စံ။

miwah Kelihan Tēmpēkan nunggal-tunggal.

(၁၇၃) ပုံစံ၊ ဘုရား / ဘုရား ပုံစံ။

(3). **Prajuru Dēsa/Banjar patut :**

ဟ। မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ။

ha.Mawit saking krama ngarep.

ဘ। ဆောင်ရွက် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ။

na.Kadegang prajuru melarapan antu paras paros utawi pamilihan

ရောင်း ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ။

jeroning Paruman Dēsa/Banjar Adat nyabran 5 warsa, sajawaning

၁၇၄၁ မောင်တော် ပုံစံ၊ မားမြတ် ပုံစံ။

గ�ళ්ංකු ගිනිකා ස්ත්‍රීය යැපු ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
කාඩිසිංහ මැලිංහ

wénten parindikan tiyos tur sang sampun puputing panumaya
kengin kapilih malih.

ශා පහු යුග්‍රාම් පුක්කී තිබූ ප්‍රාග්ධන / ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

ca.Maduluran atur piuning ring Pura Dēsa/Palinggih Balē Agung.

(17) ගිනිකා ප්‍රාග්ධන න්‍යා ග්‍රෑහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
ගුදුලි

(4).Indik Prajuru, Kertha Dēsa lan Sabha Dēsa, kasulurang manut Pararem.

ජාහාසි උග්‍රා

Pawos 32

(18) ග්‍රෑහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
ජාහාසි :

(1).Bandēsa Adat miwah Kelihan Banjar, soang-soang karombo antuk :
ඡා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

ha.Patajuh pinaka Wakil Bandēsa Adat.

කා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

na.Penyarikan pinaka Juru Surat.

සා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

ca.Petengen pinaka Pengemong Druwēn Banjar.

ගා ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

ra.Kesinoman pinaka Juru Arah.

(19) ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
ස්ත්‍රීය ප්‍රාග්ධන

(2).Wewidangan penyanggran medudongan antuk akēh kedik krama gegam-
belan miwah pekaryanē.

(20) ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන
ජාහා-ජාහා

(3).Prajuru inucap ring ajeng (1), kajudi olih Kelihanyanē soang-soang

173 ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන ප්‍රාග්ධන

(1) ၊ ပြုလာ ရာဇ် ၁၁၌ နေ့က ၏ ၁၇ ရာဇ် ပြည့်စုံနာရီ၊ ပါပို့များ

(4).Krama Dēsa taler ngadegang Kertha Dēsa lan Sabha Dēsa, mawit saking

ပြုလှု သာဇ် ဆလုပ်ကျေပွဲ ပုဂ္ဂလယ်၊ ပဲ ဒိန္ဒာနို့ အော်တို့ အကာယ်၊

Prajuru sanē sampun puputing panumaya, sang wikan ring Adat
miwah Agama,

ပို့ဆာဇ် ပြုလာ ၏ သာဇ် အသေးဖူး ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ။

miwah sanē lianan, sanē kasulurang manut Parerem.

(၁၁) ၊ ပြုလာ ရာဇ် ၁၁၌ နေ့က ၏ ၁၇ ရာဇ် ပြည့်စုံနာရီ၊ ပါပို့များ

(5).Krama Dēsa taler ngadegang Tatelik Dēsa sanē kasinanggeh Pecalang.

ရာဇ် သာဇ် အသေးဖူး ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ။

Dēsa sanē kasulurang manut Parerem.

ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ

Pawos 33

(၁၃) ၊ ပြုလှု နှေ့တွင် အော်တို့ ပေါ်လိုက် ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၂၈၁-၂၈၂ ပြုရာ။

(1).Swadharman Bandēsa Adat miwah Kelihan Banjar soang-soang luire :

၁၁.၁၁၌ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

ha.Ngēnterang Paruman Dēsa/Banjar

၁၁.၁၁၌ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

na.Ngēnterang penglaksana sedaging Awig-awig, Pararem-pararem,

ပုဂ္ဂ-ပုဂ္ဂ၊ ယခုပါဂုဏ်ပုံပါ။

Paswara-paswara, lan siosan.

၁၁.၁၁၌ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

ca.Ngeraksa tur tatanē nganggē seraja brana druwēn Dēsa/Banjar.

၁၁.၁၁၌ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

ra.Nuntun tur ngēnterang krama rauhing warga dēsanē ngupadi kasukerthan sakala niskala.

၁၁.၁၁၌ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

ka.Nuntun saha nyaksinin tata cara miwah sangaskaraning kauripan mabuat,

သာဇ် ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၏ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ ၁၁၌

sanē ngilitang sulur pakulawargan.

၁၇၁ အော်တို့ အော်တို့ ပုဂ္ဂလယ်ပုံပါ။

ta. Mawosin kalih niwakang pamutus marep ring wicaran Dēsa/Banjar.
sa. Ngewakilin Dēsa utawi Banjarnyanē matemuang bawos sapasira ugi.
ba. Yih yu saha mi galih sanē siosan manut dresta.

(၁၃၁) ဘဒေသန ကျေလောင်း ပျော်လှို့တာ၏ အခြားဆုတ္တရာန၏ နာဂါ
 (2).Tata cara nglaksanayang swadharma ring ajeng, tan maren patut anut
 ring daging
 အပိုဘဝါဘိ၊ ဟနုပိုဘိ၊ ရွှေဖူးမီဘု၊ ပလောက်မုဘုန္တ၊ ဟျေဇားမှုဘု

Awig-awig, Pararem, Dresta miwah pamutus paruman Dēsa utawi Banjar.
ବ୍ୟାକ ପରମା ହି ବାରି ପଞ୍ଜୁଲୁଗୀ ହି ପରମା ବ୍ୟାକ ହାତ୍ତି
ଅପାନ୍ତି ହିପକି ॥

(3).Panglaksana ring ajeng patut kasiarang ring paruman utawi banjar kapungkur ipun.
 (၁၃) ၊ဘာရွှေလေဆိပ်ပုံစံပါဘန္တဲ့၊ မျှလကျအ ဟျောပါ မျှလှူပုံစံနေ။
 (3).Bandesa Adat miwah Kelihan Banjar, sumakuta utawi sumanggup natak
 ပျော်သုသေသနရှိခဲ့တဲ့ ဟျောပါ ဘန္တဲ့ ဘာရွှေလေဆိပ်ပါဘန္တဲ့ မျှလှူလှု

pamutus paruman Dēsa utawi Banjar nganēnin panglaksana swadarma
nia soang-soang.

Pawos 34

(၁၃၁) ဟျပ်ဟန္တပါဟန္တရှိခာ အေဆိုဟု နှင့်ဟန္တလွှာ၏ ပြိုဂာ

(1).Ulihan-ulihan Bandesa Adat miwah Kelihan Banjaré, Iuiré :

ବୀରାଜାକ୍ଷରାକ୍ଷରାକୁ ପିଲାତ୍ମକ

ha.Upon-upon tanah pecatu.

၁၇၈၁ အပိုဘဝါရိတ္ထာရေ အဆောက်ပုဂ္ဂဟန်။

କାନ୍ତୁଯୁବତୀକୁପକ୍ଷି ବିକ୍ରିକଳାକରିକାରି
na. Leluputan saking pekenan-pekenan.
ଶାଲିହ୍ୟୁଦ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟନିବାର୍ତ୍ତପାର୍ବତୀକୁତ୍ଥପାର୍ବତୀରେ ବ୍ୟାତିବିବାହ୍ୟା ॥

ca. Miwah ulih-ulihan sêwosan manut Pararem Dêsa utawi Banjar.

ବନ୍ଧୁବିବ୍ୟାହ

Pawos 34

(୧୩) ପ୍ରସଂଗ କୁର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରୟୋଗ ମୂର୍ଖକୁଣ୍ଡଳ ବାହୁଦୀର୍ଘ କିଳିକାନ୍ତା

(1). Swadharman Prajuru-prajuru siosan wantah nyangra nyerayanin Bandesa
ଓଜାଣି ବ୍ୟାତିବିବ୍ୟାହକୁଣ୍ଡଳ ଗୁପ୍ତି-ଗୁପ୍ତି ପାର୍ବତୀକାରି
Adat, utawi Kelihan Banjar soang-soang manut dudonan.

(୧୪) ବ୍ୟାନ୍ତି-ବ୍ୟାନ୍ତିକୁର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରିଷମ୍ଭୁକ୍ତାକି ହାତି ବାହୁଦୀର୍ଘ କିଳିକାନ୍ତା

(2). Ulih-ulihan Prajuru inucap manut kadi daging Pararem Dêsa
ବ୍ୟାତିବିବ୍ୟାହ ପାର୍ବତୀକାରି
utawi Banjar manut dudonan.

ବନ୍ଧୁବିବ୍ୟାହ

Pawos 36

(୧୩) ବାହୁଦୀର୍ଘ ଓଜାଣିହ୍ୟୁଦ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟନିବାର୍ତ୍ତପାର୍ବତୀକୁପକ୍ଷି ବିକ୍ରିକଳାକରି

(1). Bandesa Adat miwah Kelihan Banjar ring sajroning ngelaksanayang
ପ୍ରସଂଗ ପଞ୍ଚକ୍ରମିକା କି ବାବପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗିନ୍ଫି (ବାବାକାଳୀ ଯନ୍ତ୍ରିତକାଳୀ)
swadharma patut mawirasa para panglingsir (Sabha Dêsa lan Kertha
Dêsa).
ବିକ୍ରିକଳାକରି ପଞ୍ଚକ୍ରମିକା କି ବାବପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗିନ୍ଫି ବ୍ୟାତିବିବ୍ୟାହ ॥

Pamekas rikala wénten pekéweh ring Dêsa utawi Banjar.

(୧୪) ପଣ୍ଡିତ୍ୟି (ବାବାକାଳୀ ଯନ୍ତ୍ରିତକାଳୀ) ବିକ୍ରିଷମ୍ଭୁକ୍ତାକାନ୍ତପାର୍ବତୀ

(2). Panglingsir (Sabha Dêsa lan Kertha Dêsa) inucap kawenangan mapawéh
ବାବାକାଳୀ କାନ୍ତିକାଳୀ କି ବାହୁଦୀର୍ଘ ଓଜାଣିହ୍ୟୁଦ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟନିବାର୍ତ୍ତପାର୍ବତୀ
ଯନ୍ତ୍ରିତକାଳୀକାଳୀ

bawos pinaka tetimbang ring Bandesa Adat utawi Kelihan Banjar
yadiastu tan kasudi.

(୧୫) ଯୁଦ୍ଧି ପଦିଷାକାଳପଣ୍ଡିତ୍ୟି ବାବାକାଳୀ ଓଜାଣି (ବାବାକାଳୀକାଳୀ)

(3). Mungguwing pawilangan para panglingsir Dêsa Adat (Sabha Dêsa lan

ବାହୁଦୀର୍ଘ ଓଜାଣିହ୍ୟୁଦ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟନିବାର୍ତ୍ତପାର୍ବତୀକାରି ॥

(၁၃) ပန္တဘာရွှေ၊ ကာဗွဲ၊ ပါကဆ၊ ဟူဇာဆပါ၊ ဂုဏ်ပါ၊ ကာဗွဲ။

Kertha Dēsa) manut makwēh banjar pinaka duta soang-soang banjar.
(၁၄) ယာဉ်ပို့ဆက်နှုတ်၏ ကာဗွဲ (သာ ဂုဏ် ဟန္တ္တာ ဂုဏ်)

(4).Makwēh pawilangan Panglingsir Banjar (Sabha Dēsa lan Kertha Dēsa)
ပန္တအပါ၏ မိဟု ဆပါကုန္တာပါ-ဂုဏ်ပါ ပာဗွဲ၏။

manut paitang miwah kawigunan soang-soang pabanjaran.
(၁၅) ပန္တိုတ်၏ (သာ ဂုဏ် ဟန္တ္တာ ဂုဏ်) ဒါ ပား အဆင့် ဟန္တ္တာ

(5).Panglingsir (Sabha Dēsa lan Kertha Dēsa) ring ajeng kasudi antuk
ပန္တလုက္ခဏာဖို့ ကာဗွဲ၊ ကာဗွဲ နှုတ်ပါ ပုံမ ဖုံးလာဗွဲ၏သွေ့ပါ ပန္တိ
paruman Dēsa utawi Banjar nyabran limang warsa tur kangkat malih
ဆေပန်း ဂုဏ်ဆပါနိုတ်လာကုပိုဂာသ။

sajawaning parindikan tiosan.

ပုဂ္ဂနိုင်ယာ

Pawos 37

(၁၆) ပြရွှေဂုဏ် အောက် ဆပါဟို ကာဗွဲ ၏ ၁၈၁၂၁၂၊ ကဗျာများ၏

(1).Prajuru Dēsa Adat, kapilih nyabran 5 warsa ngawit saking
ပုဂ္ဂနိုင်ဆေ ဆေနှင့် ပြရွှေဂုဏ် အောက်။

padēwasanē sanē kaadegang Prajuru Dēsa Adat.

(၁၇) ပြရွှေဂုဏ် အောက်ပုဂ္ဂနိုင် ပျော်လွှာ၊ ဆပုကျေပွဲ၏ မီး၏ ပုံ

(2).Prajuru Dēsa Adat sanē swadharmanya sampun puputing sengker masa
ဟယာန္တပါ ဆပါဟို ဂုဏ်ဆေနှင့် ဖော်ဆေနှင့်ပို့ယပါ။

ayahan kaping kalih pēriode, tan kēngin kapilih malih.

(၁၈) ပုဂ္ဂနိုင်ဆေ အောက် ပြရွှေဂုဏ် အောက်များ၏ ဆပါနှင့်

(3).Parindikanē ngadegang Prajuru Dēsa Adat sakalwirē, kapastikayang
အဆေဆာင်ရေးဝန်ကြီးကုန္တာ အောက် ဆပါဟိုပါနှင့်နှုတ်။

malarapan paruman Dēsa Adat tur kaingkupin antuk krama.

(၁၉) ပုဂ္ဂနိုင်ဆေ အောက် ဆပါနှင့်

(4).Wusan dados Prajuru Dēsa Adat, sangkaning :

ဟာ ဂုဏ် / ဟို။

ha.Sēda/lina.

ဆပါနှင့် ဆပါနှင့် ဆပါနှင့် ဆပါနှင့် ပို့ယပါ။

na.Pinunas ngraga malantaran sanē pastika.

၁၇၇၁ အမိန္ဒိုဘာ အောက်ပါတော်းပုဂ္ဂနိုင်။

សាយធម៌លក្ខ ឈាយសាយបុច្ចិ ស៊ែន្តា

ca.Swadharma sampaun puputing sengker.

ហា សាបុសក់ / ការអារាការិយ ឃាតសិរី ស្រួល ការតាម្វិតិ ឱងិច ប៉ោនិ
អាលបិ តិន់ សាសនា

ra.Kawusanang / kanorayang oih Krama Dēsa dwaning iwang pemargi
manawi nilar sasana.

កា សាបុសក់ ឃាតសិរី ស្រួល ការតាម្វិតិ ការត្រួតព្រមិន

ka.Kawusanang oih Krama Dēsa sangkaning nēnten prasidha
ស្រួល ឈាយ ឃុំ ស្រួល ស្រួល (៦) តានិញ្ញា

nglaksanayang langkungan ring nem (6) sasih.

(១១) កំណត់វិនិកិ ឲ្យសក់ ឲ្យទាបិ ពាក្យាការិយ ប្រព្រឹង ការតាម្វិតិ សេដ្ឋកិច្ច

(5).Ngentosin, ngwusanang utawi nganorayang Prajuru Dēsa Adat,
បច្ចុប្បន្ន ឲ្យសារិយ បញ្ជាផិត្ត បញ្ជាផិត្ត សេដ្ឋកិច្ច ការពិនិត្យ ការពិនិត្យ
patut kamargiang sajroning paruman adat tur katinutin antuk pinih
សេដ្ឋកិច្ច ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ការពិនិត្យ បច្ចុប្បន្ន ឲ្យបុគ្គលិក
kedik kalih pah tiga saking gebogan sanē patut ngamiletin
បញ្ជាផិត្ត សេដ្ឋកិច្ច

Paruman Dēsa Adat.

នាបី ១ ឲ្យ សហការ

Kaping 2 Sabha Dēsa

បញ្ហាលិក ឲ្យបា

Pawos 38

(១២) សហការ ជិត្តិឲ្យបុគ្គលិក សារិយ បញ្ជាផិត្ត សេដ្ឋកិច្ច ឲ្យត្រួតព្រមិន

(1).Sabha Dēsa, inggih punika : Pamucuk Dēsa sanē sampun wikan ring indik
ឲ្យបុគ្គលិក សេដ្ឋកិច្ច ឲ្យបុគ្គលិក សេដ្ឋកិច្ច

Dharmaning Agama lan Dharmaning Nagarā.

(១៣) ឲ្យដូល សហ ការតាម្វិតិ ការពិនិត្យ ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក

(2).Swadharma Sabha Dēsa, ngicēnin dharma tatimbang majeng ring
Prajuru Dēsa luiré :

ហា ព័ត៌មិនិក ឲ្យបុគ្គលិក ការពិនិត្យ ឲ្យបុគ្គលិក សេដ្ឋកិច្ច

ha.Ngardi Awig-awig lan utawi Pararem Dēsa Adat

ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក សេដ្ឋកិច្ច បញ្ហាលិក ឲ្យបុគ្គលិក

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବିଭାଗରେ ଉପରେ ॥

na.Ngrincikang Pewangunan Dēsa Adat.

ଶାର୍ମିଳି ଜହାନି-ଜହାନିହାନୁପ୍ରତ୍ୟେ ଜହାନ ଉପରେ ॥

ca.Ngrincikang Olih-olihan lan Prabia Dēsa Adat.

ଶାର୍ମିଳି ପରିପ୍ରକାଶ ଜହାନ ଉପରେ ॥

ra.Nglaksanayang Pangrencana Dēsa Adat.

ଶାର୍ମିଳି ପରିପ୍ରକାଶ ଜହାନ

Tata Cara Ngadegang Sabha Dēsa

ବର୍ଣ୍ଣନା

Pawos 39

(୧୩) ବିଭାଗରେ ବାହୀନ୍ୟୁ ୧୦ (ଦିଲି) ହାତାକ୍ଷାବି ୧୦ (ହାତ) କିମି ॥

(1).**Sabha Dēsa akwēhnynē 5 (limang) nyantos 10 (dasa) diri.**

(୧୪) ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ କିମି କିମି :

(2).**Sanē dados kaadegang Sabha Dēsa luirē :**

ଶାର୍ମିଳି କ୍ରୂଯ ବାହୀନ୍ୟୁ କାହାକିନ୍ତାକୁ ବ୍ୟାପି ବ୍ୟାପି

ha.Mawiwit saking krama ngarep, naonin dados Prajuru Dēsa utawi
ବ୍ୟାପି ବ୍ୟାପି କ୍ରୂଯ କାହାକିନ୍ତାକୁ ବ୍ୟାପି ବ୍ୟାପି ଉପରେ ॥

Prajuru Banjar turmaning kautus olih Kelihan Banjar Adat.

ଶାର୍ମିଳି ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ
ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

na.Sang sanē sampun sinanggeh wilkan ring tatacara, sastra, budaya
Bali lan dresta

ଶାର୍ମିଳି ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

ca.Sang sanē sampun sinanggeh uning ring padewasan manut wariga.

ଶାର୍ମିଳି ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

ra.Sang sanē siosan ring punika, sanē ngawinang dēsanē makrama
rahayu.

ଶାର୍ମିଳି ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

ka.Ritatkala kacawis, mayusa nēnten langkung ring 70 (pitung dasa)
warsa.

ଶାର୍ମିଳି ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

da.Kapilih olih Prajuru Dēsa.

ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ ବିଭାଗରେ

କାର୍ତ୍ତିମା ଶୀଖନାଟା

Kaping 3 Kertha Dēsa

ବାହାସି ୩୦

Pawos 40

(୧୩) କୌଣସି ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିମା ଶୀଖନାଟା ଯାଇଲୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ

(1).Kertha Dēsa inggih punika genah Prajuru Dēsa lan Krama Dēsa nunas

ଚାଲୁଛାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଗପିବାକୁ ପାଇଁ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ କାର୍ତ୍ତିମା

dharma tatimbang yēning wēnten nepasin daging Awig-awig

(୧୪) ଯୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

(2).Swadharma Kertha Dēsa, wenang mapaica salwiring dharma ring

Prajuru Dēsa :

ହା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିମା ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ha.Indik Prajuru Dēsa sanē singsal ngamargiang Awig-awig.

କା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିମା ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

na.Indik nguwah-nguwuhin Awig-awig Dēsa Adat.

ଶା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିମା ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ca.Indik kawēntenan byuta ring Dēsa Adat sanē kasengguh wicara.

(୧୫) କାର୍ତ୍ତିମା ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

(3).Kawenangannia, ngicēnin dharma tatimbang lan ngawantu Prajuru Dēsa

ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ

ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ

ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ ଯାଇଲୁ

lan sanē kasengguh wicara.

ଶାଖା ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିମା

Tata Cara Ngadegang Kerta Dēsa

ବାହାସି ୩୧

Pawos 41

(୧୬) କୌଣସି ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

କାର୍ତ୍ତିମା

(1).Kertha Dēsa akwēhnyanē 5 (limang) diri nyantos 10 (dasa) diri.

୧୩୩ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ କାର୍ତ୍ତିମା

(၁၇၁) သရက ဟာမာပို့ဟန်တဲ့ ဒေါ်မ ဘဏာ ပြီး။

(1).Sanē dados keadegang Kertha Dēsa luiré :

၁၁ ထိပိမိတွေ့ဆုံး အာရုံ ဘုရားပြု၊ နောက်တွင် ပြည့် ရာတေသန ပျော်
ပြည့် ဘာတွဲ။

ha. Mawiwit saking krama ngarep, naenin dados Prajuru Dēsa utawi Prajuru Banjar.

କୁହିକୁହି ନାହିଁ ରାତ୍ରି ରୋଗୀ ପ୍ରମାଣି ରେଖାଟୁଳିଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଟିତ

na. Wikan ring daging Sastra Agama, Hukum Adat lan hukum siosan.
ଶୀର୍ଷାକ୍ଷାସ ପାଇଁ ଯାଏନ୍ତି ଗଣ୍ଠିକ୍ଷାନ୍ତି । ଯୋ (ପିତା) ହାତ

၁၁၅

ca.Ritatkala kacawis, mayusa nēnten langkung ring 70 (pitung dasa) warsa

ການ ພາກສິກພາບຕີ ບຸກຄະ ພາກຕາມີໃນ ຖະແຫຼງການ ພາກຍາກເພງ

ra.Sang sanē siosan ring punika, sanē ngawinan dēsanē makrama
rahayu

၁၁။ အပါနီးဘဏ်နီးပြဿနာ၏

ka.Kapilih oleh Prajuru Desa.

ပန္တမိန္ဒ

Palet 3

ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ଲ୍ୟାବ ବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ପତ୍ରବଳୀ

Indik Lembaga Pengambil Keputusan

କାହିଁ ୧ ହାତୀ ପାଦ୍ୟାନ୍ତରା ଅଳାଇ

Kaping 1 Paruman Dēsa Adat

ပရဟန်၊ ၁၇၅၁

Pawos 42

(១៣) ក្នុងបរិយាយសាស្ត្រ ពីរដែល

(1).Lwir Paruman sanē wēnten ring dēsa :

၁၁၂

ha.Parusman Dēsa.

କୀ ପାଦମୁଣ୍ଡଳୀ

na. Paruman Banjar.

၃၁။ ပုဂ္ဂန်များ

ca. Paruman Prajuru.

၁၅၈ အပိုက်ပိုက္ခာ၏ အဆောင်ပုဂ္ဂနာရီ။

॥
ga Paruman Padgatakala

ra. Paruman Padgatakala.

॥
ka Paruman Sekaa Taruna.

ka. Paruman Sekaa Taruna.

(1) ॥
misi bahanan paruman sidha lumaksana yan sampun katedunin antuk
si banteng buntin kiri, yane nyaga kruyung banteng banteng
sang patut nyarengin, majalaran swaran kulkul saha mabusana
tengen nyalempot manut dresta.

(2). Sehanan Paruman sidha lumaksana yan sampun katedunin antuk
si banteng buntin kiri, yane nyaga kruyung banteng banteng
sang patut nyarengin, majalaran swaran kulkul saha mabusana
tengen nyalempot manut dresta.

(3). Sehanan pamutus kautsahayang pisan mangda malarapan antuk suara
dini nisikawéng nyaga kiri, tampilan kiri nyaga kiri
gilik seguluk utawi beriuk siu bilih tan prasidha suara
tengen nyalempot manut dresta.

(4). Ring sehanan paruman tan maren kamanggalain antuk pangarcana
Pura Dēsa

utawi Ida Bhagawan Penyarikan maka sarana widhi widhana
utawi cané.

Paruman Sidha Lumaksana

Pawos 43

(1) ॥
misi bahanan paruman sidha lumaksana yan sampun katedunin antuk
si banteng buntin kiri, yane nyaga kruyung banteng banteng
sang patut nyarengin, majalaran swaran kulkul saha mabusana
tengen nyalempot manut dresta.

(2). Sehanan ayah ngarep miwah ayah balu, patut nyarengin Paruman Dēsa
utawi Ida Bhagawan Penyarikan maka sarana widhi widhana
utawi cané.

(3). Sehanan ayah seosan (ayahan taruna) wenang nyarengin paruman
utawi Ida Bhagawan Penyarikan maka sarana widhi widhana
utawi cané.

(4). Sehanan ayah seosan (ayahan taruna) wenang nyarengin paruman
utawi Ida Bhagawan Penyarikan maka sarana widhi widhana
utawi cané.

1. ॥
misi bahanan paruman sidha lumaksana yan sampun katedunin antuk
si banteng buntin kiri, yane nyaga kruyung banteng banteng
sang patut nyarengin, majalaran swaran kulkul saha mabusana
tengen nyalempot manut dresta.

(၁၇၁) ပန္တလာက္ခာ၊ အကျဉ်းပုံစံ၊ သနိမ္ပာန ၁၈ (ပါန်လုပ်) လမ်း

- (1).Paruman Dēsa Adat kawēntenang sanistanē 6 (enem) sasih
សបិសអ្នក្រោមនាគី ពាយរាជក្រី

sapisanan, nemoning Galungan.

(၁၇၁) ညီမိုးပန္တလန္တ၏ ဆာပြုချက်၏ ၂၅ ပါတေသန။

- (2).Luwir Paruman Banjar kawēntenannyanē asasih manut dresta.

(၁၃၁) နတ္တဆုလုပ်မာရီ ဘာရိုက်စေဆဲဖြစ်ပါ နေဂျာနှင့် ပေးအား

ហេ ឯក្សាស្ត្រពុរិ បន្ទ មក្សទាធិ ហាយុ-ហាយហាកូ

ha. Munjuk lungsur ring pakraman utawi ayah-ayahana.

କୀ ବାଲ୍ମୀକି ସପତ୍ନୀ ଯିଶ୍ଵରୀ ଦେଖିଲୁ ବାଜାରରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଦରେ ପାଦିଲାଏଇବା

na.Pamargin panelas miwah sulur artha brana duwēn dēsa utawi banjar.

សាប់លើក្រុងព្រៃសហ-ព្រៃសហ រាជន /បានច្បាស់ សារន លាយទី។

ca.Pamargin Utsaha-utsaha Dēsa/Banjar sanē mabuat.

၁၁။ မြန်မာနိုင်ငြာ သမဂ္ဂပါ-ပါယံ။

ra. Sehanan wicara saha pamutus-pamutus

କୀ ହାତି ପାଖୁଲି-ପାଖୁଲିର୍ବୁବୁଲୁ-ବୁଲୁ ବାନ୍ଦା ଲାଗୁଣ୍ଡି ।

ka.Daging Pararem-perarem paswara-paswara sanē mabuat.

କାହାରୁଙ୍ଗା ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବାକାମିକୀ ଉତ୍ସବବାଦୀକାମାଳା/ପାଇଁ କାପୁକ୍ରିୟା

da.Rencana prajuru nganénin utsaha dēsanē/banjar kapung/kur.

ତୀ ପ୍ରେସାକ ଗ୍ୟାମାନ୍ଦୀ ॥

ta.Mwah sanē siosan.

(၁၃) မီဟနာနှင့်ပျောကြီးဟန် အဖိုးအကိုယ်ပုံပါ ပလျှော့နှုန္တချော်များ၏
ရှာ/ဣာ့ဣာ့ဣာ့

- (4). Sehanan siaran ring ajeng katitēnin saha pamutus antuk paruman dēsa nē/banjarē.

(១១) បញ្ជូនរាយក្រឹត្យស្ថិតាន់ និងក្រុងសិបឡើង-និង បញ្ចី

- (5). Pamutus paruman inucap ring ajeng, sinanggeh sepat siku-siku patut

၁၇၃၁ အမိန့်ကပါဂူးအ၊ အနာဏ္ဍာပုဟာဆိ။

कातिकृतिहान्त्रकृतागवाल/बाह्या समि। पर्वक्षाम्भुत्वाप्रजुगा।
katinutin antuk warga dēsa/banjar sami, pamekas antuk prajuru.

भगवान्नी ३१

Pawos 45

(१३) सरवा काहि युक्ति गी गार्दि बग्यलग्नाल बत्तेत्तापन्त्रके बुग्बा
(1).Sajaba kadi munggah ring ajeng, Paruman Dēsa patut kawénten pradé^{काम्पुहि ग्बाहीयुक्ति ग्बाला वक्तिम्भुग्बा संपुः ३१ (ग्बिल) बाह्या॥}
kasudi oih Krama Dēsa sanistanē sareng 5 (limang) banjar.

(१४) स काम्पुहि बत्तेत्तापन्त्रिकाद्य बाह्या संत्ति बाह्यास्त्री बग्यलक्षि
ग्बिकृष्णपी॥

(2).Sang kasudi patut pastikayang bantang sanē sandang bawosan ring
paruman inucap.

(१५) बग्यलग्नाल ग्बिकृष्णपन्त्रिकाद्य युक्तिम्भुत्ताहि युक्ति ग्बिलार्दि॥

(3).Paruman Dēsa inucap katiwakan pamutus manut kadi munggah
ring ajeng.

भगवान्नी ३२

Pawos 46

(१६) बग्यलग्नाल यिब्बु बाह्या बत्तेत्ताहिकाद्य बग्बुली-बग्बुली॥

(1).Paruman Dēsa miwah banjar patut ngamedalang Pararem-pararem,
बाह्यलक्ष्मीकीबिक्कीउबिग्बिग्बु ग्बुली-ग्बुल्लक्तुग्बालक्षि॥
anggen mategepin Awig-awignia nunggal-nunggal manut dudonan

(१७) काहि सदाकलग्नालयंत्रेत्तेपग्बाग्बाहस्त्री उबिग्बिग्बी॥

(2).Daging sahanan Pararem patut saelon ring Awig-awig.

(१८) सग्बा बत्तेत्ताग्बुड्डीहि बग्बुलीकाहि :

(3).Sanē patut kaunggahang ring Pararem minakadi :
ग्बाग्बाला ग्बित्तिकूपाल्हाहि ग्बुत्ति काहि उबिग्बिग्बुग्बाल याग्बुली॥

ha.Dēwasa ngawitin pamargin bantang daging Awig-awig sanē mabuat.

क्लुहिग्बिकूपग्बाल्हा काहि उबिग्बिग्बुग्बाल याग्बुली॥

na.Parincikan panyacah daging Awig-awig sanē mabuat.

स्व बाग्बी बाहित्तुद्वा बक्तिल्लाही-बक्तिल्लाही यंकुविग्बालक्षि॥

ca.Agung alit danda, panikel-panikelnia, lan siosan.

१८४ उबिग्बिग्बुल उक्तिपग्बालक्षि॥

గාජායුන්තාච්ඡා භාගි වෙශීගැඩිගි ॥

ra.Tata sulur ngamargiang daging Awig-awig.

කා එහු ම්‍යාකොත්තිස්වාගියාසස්තාත්මිල්ලේ පිතු භාගි වෙශීගැඩිගි ॥

ka.Miwah sehanan indik siosan anggēn mitetin daging Awig-awig.

(17) ගැජායුන්තා පසු මින්න්දා පාමිගාල සාක රික් ගෝදුවි

(4).Paruman Dēsa wantah sinanggeh pangawisēsa sanē wenang nyelem

පුහිඛා ගැජා පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

putihang tata pangēnter dēsa manut dresta.

ජාත්‍යාධිකරණ

Pawos 47

(18) ගැජායුන්තා ගැජා වෙනාජාප්‍රාග්‍රාම පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

(1).Paruman Prajuru Dēsa Adat patut kawēntenang sanistanē ngesasih apisan.

(19) ගැජායුන්තිකුස්සුග්‍රාම පාමිගාල ගැජා ගැජා ॥

(2).Paruman inucap katuntun antuk Bandēsa Adat.

(19) ගැජායුන්තිකුස්සුග්‍රාම පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

(3).Sehanan Prajuru Dēsa wenang tur patut nyarengin Paruman Prajuru Dēsa.

(19) ගැජායුන්තිකුස්සුග්‍රාම පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

(4).Paruman Prajuru Dēsa kawenangan wantah ngarincikan tata upaya

ක්‍රියාවායි දූෂ්‍ය පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

ngelaksanayang utsaha miwah pangerencana sakalwirē.

(19) ගැජායුන්තිකුස්සුග්‍රාම පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

(5).Seanan rencana rerancangan, bilih-bilih rencana sanē pacang

කිහික්‍රිල්ලික්‍රිල්ලි පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

niwakin tategen ring ikrama, tan wenang kelaksanayang sadērēng

කාබිකුකුපිකුකුස්සුග්‍රාම පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල පාමිගාල

kapikukuhin antuk Pararem Dēsa utawi Banjar manut dudonan.

ပုဂ္ဂနာလိုက်များ

Pawos 48

(၁၇၁) ဟပုဂ္ဂနာလျှော့ချွဲ ပြန် ဘဝါဆာပဲ ပညာ-ပညာ ဟရာတ္ထိစီးပါးပို့
အပိုက်ပို့ကူစာ။

(1).Paruman Prajuru wenang ngamedalang pasuara-pasuara anggēn
mitegepin Awig-awig Dēsa.

(၁၇၂) နတိုး ပညာ အကြံ့ဆောင်ရွက်။

(2).Daging pasuara tan maren patut :

ဟရာပုဂ္ဂနာလျှော့နတိုး အပိုက်ပို့ကူ။

ha.Saēlon ring daging Awig-awig

န၏ ပန္တိုး အတာဝါ၊ မိဟုဗြား။

na.Manut ring Agama, miwah dresta.

ဆ၏ ပြို့ဆာ ဘာန္တိုးကူ။

ca.Pastika nyantenanga.

ဘ၏ ဟာဂုံး ဟနိုတေပါယီ နတ်သွေးနှင့် ယန္တပုဂ္ဂနာ။

ra.Angung alit pamidandannya yan kapurug.

လာပို့၍ ပုဂ္ဂနာလျှော့ချွဲ ပညာ-ပညာ အနာဂတ်

Kaping 2 Pesangkepan Krama Dēsa Adat

ပုဂ္ဂနာလိုက်များ

Pawos 49

ဟရာတ္ထိ ဆိုပါ ဟရာတ္ထိ ဘာတ္ထိ အပိုက်ပို့ အနာဂတ် မျှ။

Sajroning sangkep, Bandēsa utawi Prajuru Adat patut nambyakang :

ဟရာပုဂ္ဂနာလျှော့ချွဲ ပုဂ္ဂနာလျှော့ချွဲ ဟယုံ-ဟယုဟန်။

ha.Papeson munjuk lungsuring ayah-ayahan.

န၏ ပယာဂါ ဆပ်ဆဖူးများ မျှ၊ ဟရာတ္ထိ။

na.Pemargin panelas artha brana druwen dēsa

ဆ၏ ပယာဂါ ဒါ ၂၂၂၂-၂၂၂၂ ဟရာတ္ထိ ဆရာတ္ထိ မျှ။

ca.Pamargin Utsaha-utsaha Dēsa sanē maguat.

ဘ၏ နတ် ပုဂ္ဂနာလျှော့ချွဲ ပညာ-ပညာ မျှ။

ra.Daging Paruman miwah pasuaran-pasuaran sanē mabuat.

၁၇၃ အပိုက်ပို့ကူ အနာဂတ်ပုဂ္ဂနာလိုက်များ

କା ପିହାନ୍ତା ପ୍ରଜୁରୁ ଗତିକି କି ଡୁଖ ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲି
ବାହା ମିଳାବାନ୍ତିରୀ

ka.Pidabdab Prajuru nganinin utsaha kerthin desanē kapungkur
miwah sanē siosan.

କା କଲ୍ପାଳୀ ସହାନ୍ତା ହାତୁରୁ ପିହାନ୍ତା

da.Nambyakang sahanan dadauhan Guru Wisesa.

ପାହାବି ୧୦

Pawos 50

ବମ୍ବିବନ୍ଦିବ ଯାହାରୀ ପ୍ରାଣ :

Pasangkepan sidha mamargi antar pradē :

(୧୩୧) କିମ୍ବା ପି ଯାହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

(1).Risampunē sang ngayahan langkung atengah jeeg krama.

(୧୩୨) କାହିଁକି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

(2).Karihinin antuk suaran kulkul

(୧୩୩) ପରିମାଣାର୍ଥବଳ ଉତ୍ତାର୍ଥବଳ (ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ)

(3).Pamilet mabusana adat madya (madestar, makwaca makerah,
makampuh,

ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ)

ମାଵାଶ୍ରାମାଲାଙ୍କିନି)

(୧୩୪) ପରିମାଣାର୍ଥବଳ ଉତ୍ତାର୍ଥବଳ

(4).Pamilet nēnten makta gagawan.

(୧୩୫) ହାତୁରୁ କାହିଁକି କାହିଁକି କାହିଁକି କାହିଁକି କାହିଁକି

(5).Tan maren ngastiti ring Kahyangan Tiga utawi Ida Bhagawan
Penyarikan

ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

macihna antuk ngarihinin ngaturang banten canē ring

ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

baduur mēja sanē kaaturang.

(୧୩୬) ପାହାବନ୍ଦିବ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

(6).Pabacakan pangrauh kamargian sadurung ngawit sangkep.

(୧୩୭) ବାହା ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

(7).Sakēng ngawit rauh puput sang ngayah patut malinggih trepti,

ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

sadurung katitah kangkat matangi, sang ngayah tegteg malinggih.

୧୩୮ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ ଯାହାରୀ

(୧୨) ସହାନ୍ତିକାରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକିଲ୍ଲ ଯାହା ଉଚ୍ଚିତମ୍ଭୟ ପାଇଛି

(8).Sahanan pinaka pamutus mangda madasar tan piwal ring pamargi

କୁର୍ଯ୍ୟ କୁ ପାଦିମନ କୁର୍ମାଶିକୁଳି

katah tur mawesana kabecikan.

(၁၃) ပြောဆိုအကျင့် ဖြစ်သူမှာ ဘဏ္ဍာရွှေနှင့် ဟန္တနှင့် ပြည့်စုစုပေါင်း

(9). Pradē rikala mutusang babawos tan sidha antuk suluk,

ສາບຖຸສະກູນສູງກວິຂີ້ງ ບາກລາງ

kaputusan paswaran pinih akéh.

ပန္တမီ ၁၆၁

Pawos 4

ບົດຕິກົງຫຼາມ ວະເທິ

Indik Lembaga Adat

କାବୀ ହାଁ ବହିକ୍ଷାତ୍ମକାରୀ

Ang 1 Paiketan Pe

1

បហិក់ទាក់ទង ហិក្សី បុគ្គលិក បុប្បរិយាយ នាយកដ្ឋានជាមួយតាមវិធានាយករាជ្យ

Paiketan Pemangku inggih punika pupulan warga sané katambyakan ngeka mangku.

បាត្រូបជីវ៉ាមេនក្នុង ពស្តុជិត គុរី ពាក្យ ចិត្តលើបិយព្រៃទិន្នន័យ

Angga Paiketan Mangku maswadharma ngamargiang dharma kapemangkuan,
କିମ୍ବା ପାର୍ବତୀଶ୍ଵର ପାଦକ୍ଷମୀ ହେଉଥାଏ ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବରି

nincapang kaweruhan indik kapemangkuan, tur mautsaha manados panuntun pemargi

ဟန္တဟန္တ၏အကာယ်ပိုပုံမျိုးမျိုး သနာဂါနာနှင့်ဖျော်ဆောင်၍

ajahan agama miwah sidha manados tatuladan.

ပရဟန်ဂရာ

Pawos 52

(១៣) កីឡាបាល-សប្តា នាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព្រះរាជ, បញ្ជីបានកិច្ច ឬយក្សា។

(1).Ring soang-soang kahyangan inucap ring ajeng, patut kaadegang pemangku.

(၁၇၁) ပြိုက္ခာရွှေ၊ ဘန်ဂါ၊ ပြိုလန္တ၊ ဘန်ဖိုန္တ၊ ဘန်ခိုန္တ၊

(2). Pidabdabé ngadegang pemangku, nganutin dudonan :

ବୀରିପା ସକଳି ଯୁଗକ୍ଷତାପି ଧାରିବି ॥

ha.Ngwilang saking turunan utawi ngawaris.

၁၇၃၁ အပိုကပိုဂုံး၊ အနား၏ပုဟန်။

କା. ପରମାଣୁକାଳୀ ହୃଦୟରେ ଶ୍ଵରାତ୍ମି ଶ୍ଵରା କି ପୁନ ସାକ୍ଷାତ ଅବୁଧି ବିଲାତ୍ମା
na. Malantaran nyanjan utawi nuhur ring pura sanē karerehang
pemangku

ଶା. ପରମାଣୁକାଳୀ ଶ୍ଵରାତ୍ମି ଶ୍ଵରା କି ପୁନ ସାକ୍ଷାତ ଅବୁଧି ବିଲାତ୍ମା
ca. Malantaran kapilih antuk krama dēsa utawi krama pangemong.

(୧୩) ଏବେ ଶାକ୍ତପରିକି କୀର୍ତ୍ତିଗୀତ ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା :

(3). Sang tan kawenang keadegang dados pemangku, luiré :

ଶା. ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା
ha. Cédangga, luiré : pēcēng, pērot, cungih, lan sapanunggalannya.

କା. ସବସିଙ୍ଗା କିମାତ ଗର୍ଭାତ୍ମା ପରମାଣୁକାଳୀ ଶ୍ଵରାତ୍ମା

na. Sapasira ugi sanē nēnten kapatutang manut Pararem.

କାନ୍ତି ବଳିତ୍ତିରୀ ଶାଯକି ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା
ଜିକ୍ଷାଲୁକି

nandang sakit ila, ayan, buduh, miwah panungkan sanē tan kenēng
tinamban.

ଶା. ଏବେ ଯନ୍ତ୍ରାବା ବନ୍ଦିଲାକାଳୀ ଗର୍ଭାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା

ca. Sang madrebē parilaksana nēnten becik.

(୧୪) ପ୍ରାବୋ କାର୍ଯ୍ୟକାଳି :

(4). Prabēa Kapemangkuan :

ଶା. ପ୍ରାବୋ କାର୍ଯ୍ୟକାଳି ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା

ha. Prabēa Adiksa Widhi utawi Ngwintenang Pemangku druwēn dēsa,

(ପୁନ ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ପୁନ ପୁନ ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା)

(Pura Dēsa, Pura Puseh, lan Pura Balē Agung), kamedalin

ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା

olih krama pangemong.

ଶା. ପ୍ରାବୋ କାର୍ଯ୍ୟକାଳି ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା

na. Prabēa Adiksa Widhi utawi Ngwintenang Pemangku druwēn dēsa

(ପୁନ ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା ଶାକ୍ତାବିଲାତ୍ମା)

(Pura Dalem Penataran), kamedalin olih krama pangemong.

ଶା. ଲାଲାପି ପ୍ରାବୋ କାର୍ଯ୍ୟକାଳି ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା

ca. Marep ring prabēa Pitra Yadnya ring Pemangku Kahyangan Tiga
yan sēda

ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା ଶ୍ଵରାତ୍ମା

ri wekas, Dēsa Adat patut miceyang prabēa upakara ngabēn

सतिङ्काम्प्राव लया इक्षुपुष्टि ताग्न ब्रह्म अक्षय बहु॥

satingkat Mapranawa madia, jangkep sareng balé pamreman
marupa padma.

गा सग्युविक्षिहर्विलक्ष्मावृग्नाक्षिता वाग्वसल्पुक्षुक्षाविजात्तेग्न

ra.Salah sinunggal Pemangku Kahyangan Tiga sanē sampun magentos
ritatkala

क्षेष्यम्भुक्षु ग्नाद्युभृवस्त्रि ग्नाता वेक्षुक्षुतपग्नुयी॥

kelayu sekar polih punia saking Dēsa Adat manut Pararem.

(१३) बीयक्षु बक्षुत्त्वावर्ग्नाता वास्तवा विद्यु ग्नाद्युक्षिलक्ष्मीलक्ष्मी॥

(5).Pemangku patut ngemanggehang sasana miwah agem-ageman pemangku.

बग्बासी१७३

Pawos 53

घृंग्ल लव्लक्ष्मीः

Swadharman Pemangku :

गा ग्नाक्षित्वा॒ द्व॑ बस्तवा॒ विग्नात्तवा॒ क्षिलक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिलक्ष्मी॒

ha.Ngenterang Upacara Piodelan ring Kahyangan sanē kaempon

ग्नात्तिहि॒ नि॒ बक्षुत्त्वावर्ग्नात्ता॒ - ग्नात्ता॒ क्षुयी॥

utawi ring pakubon soang-soang krama.

का॒ प्राग्नाविक्षिलियी॒ इक्षिहर्विलक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिल॒ ग्नात्तिहि॒

na.Pradē sinilih tunggil Pemangku Kahyangan Dēsa kapialang utawi

स्त्रुक्षा॒ नि॒ लव्लक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिल॒ ग्नात्तिहि॒

cuntaka, rikala piodelan ring pura sanē kaempon,

ग्नाक्षित्वा॒ नि॒ बीयक्षु लव्लक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिल॒ ग्नात्तिहि॒

kēngin nyelang Pemangku Kahyangan druwēn dēsa sanē tiyasan,

ग्नात्तिहि॒ नि॒ व्यस्तिहि॒ लव्लक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिल॒ ग्नात्तिहि॒

utawi nuhur Sang Sulinggih, katitēnin antuk prajuru.

सा॒ यक्षिलक्ष्मी॒ लव्लक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तवा॒ क्षिल॒ ग्नात्तिहि॒ लव्लक्ष्मी॒

बग्बुयी॥

ca.Yan pemangku kelayuan sekaran wenang anglepas swadharma,
kasulurang manut Pararem.

गा॒ यक्षिलक्ष्मी॒ वाग्वृग्नात्तिहि॒ ग्नात्तिहि॒ वायु॒ नि॒ बुग्ना॒ वाग्वृग्नात्तिहि॒

ra.Yan pemangku sampun tigang rahina ngayah ring pura sanē
kahempon

କାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା କ୍ଷୁଦ୍ରାଶ୍ଵରମହାକୃପିଲକ୍ଷ୍ମୀକୁଣ୍ଡଳା
kancit wénten kulawargannya kalayu sekaran, pemangku inucap
ଅନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା ବାଲବର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା ଯୁଦ୍ଧବିନ୍ଦୁମହାକୃପି
tan keneng cunta, sakéwanten nénten këngin budal salamin
piodalan.

କାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା ବର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା ଯୁଦ୍ଧବିନ୍ଦୁମହାକୃପି
କୁଣ୍ଡଳା

ka.Munggah tedun pelinggih-pelinggih Kahyangan Dësa miwah
ngiyasin pralingga-pralingga.

କାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା ବର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିଗର୍ଜ୍ଞଟ୍ଟିକୁଣ୍ଡଳା

da.Ngajegang sasana pemangku.

ବାହୁଦୀତା

Pawos 54

ବନ୍ଦେଶ୍ଵରାଦି ଗବାନ୍ତିର୍ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ନୀରା :

Patias utawi olih-olihan pemangku, luiré :

ବାବା ପରାମାରାବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ନୀରା
ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ନୀରା

ha.Panyolasan miwah sarin canang rikala muput yadnya ring soang-
soang pakubon Krama.

କା ନ୍ୟବୁତେପାଳୀ କ୍ରିବ୍ୟବୁନ୍ଦେଶ୍ଵରା

na.Luput sakarya miwah reramon.

ବା ଗବାନ୍ତିର୍ଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ନୀରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵରା ନୀରା

ca.Polih sarin canang kala wénten aci ring kahyangané

କାର୍ଯ୍ୟାଳୀ ଯକ୍ଷମାନବୁଦ୍ଧି

kaempón, manut Pararem.

ବା ନ୍ୟବୁତେପାଳୀ କ୍ରିବ୍ୟବୁନ୍ଦେଶ୍ଵରା

ra.Luput salwiring prabia wewangunan.

ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဂ္ဂန္တများ

Pawos 55

(၁၃၁) ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

(1). Pemangku kagentosin, riantukan :

ဟာ ဂျော / ပါး။

ဟာ. Seda / lina.

နာ ပိုက္ခဏမြှေ၊ ပန်း ဆာ ပိုက္ခဏမြှေ၊ ပန်း ပိုက္ခဏမြှေ။

na. Pinunas ngraga, manawi kageringan lan sapanunggilannya.

ဆာ ဆွဲပန်း ရာ ပိုက္ခဏမြှေ၊ ပိုက္ခဏမြှေ၊ ဆွဲပန်း ရာ ပိုက္ခဏမြှေ။

ca. Kawusanang oilih krama, riantukan pemangku, kasulurang manut Parareng.

ဆာ ပို ၁၄၁ ပုဂ္ဂန္တများ

Kaping 2 Paiketan Serati

ပုဂ္ဂန္တ၏ ၁၄၁

Pawos 56

ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

Paiketan Serati inggih punika : Pupulan warga sanē sampun maduē kaweruhan ဆာ ပို ၁၄၁ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ဆာ ပို ၁၄၁ ပုဂ္ဂန္တများ

kalih kewagedan indik wawantenan tur sampun kacihna sampun mawinten kaseratian.

ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

Swadharma para angga ngukuhan wangun lan pemargi wawantenan manut sastra

ဒုတိယ ဆာ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

dresta kaadungan sareng dresta siosan. Para angga sarati mautsaha pinaka

ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

panuntun satunggil parikrama ngamargiang upakara, upacara manut pabuat.

ဆာ ပို ၁၄၁ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

Kaping 3 Paiketan Wredha

ပုဂ္ဂန္တ၏ ၁၄၁

Pawos 57

ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ ပုဂ္ဂန္တများ

Paiketan Wredha inggih punika : Pupulan warga sanē sampun mayusa 70 warsa

၁၇၈၁ ဧပီကာ ပိုက္ခဏမြှေ၊ အနာ ပုဂ္ဂန္တများ

ဟුඡපි මත් සාක කොගුගිනුයු යෙත්කු ඩාගු කැස්ත් ගැඟ්ංගකු ගැ
utawi langkung sanē katurin galah lan genah nyagra kaseger ogerannyanē
හුඡකු ගැඟ්ංගකු කුසවිජ්ංගි ||

tur kanggē genah nunas piteket.

ලඛ්‍ය 1 පැංච්‍ය ගැංච්‍ය පිළිස්සේ

Kaping 4 Paiketan Pecalang

ජැංජාවීඇඇ

Pawos 58

බ්‍රස්පි නිඹ්ං පුකිණ පුජු පැංච්‍ය ගැංච්‍ය මැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැ

Pecalang inggih punika : Pupulan warga sanē kaaturin swadharma widang
kasutreptian

ස්කුතුමුදු ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

lan kasukerthan nganinin wawidangan dēsa rauh sadagingnyanē :

හා බ්‍රස්පි කැංංගි මත් මත් ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

ha.Pecalang kaadegang lan kararianang olih Bandēsa Adat kadasarin antuk
පුජු ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

Putusan Dēsa Adat, ring Paruman Bandēsa Adat.

කා පුජු බ්‍රස්පි සාක ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

na.Swadharma Pecalang sanē siosan inggih punika Swadharma Negara
manut titah

ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

Bandēsa utawi Prajuru siosan.

හා ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය
ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

ca.Ring sajroning nincapang kaweruhan Pecalang polih aguron-guron
saking Guru Wisēsa.

හා බ්‍රස්පි ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය - ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

ra.Pecalang polih olihan manut Pararem.

කා පුජු බ්‍රස්පි ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

ka.Swadharma Pecalang kadabdabin nganutin Sasana Pecalang.

හා ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

da.Tuntunan Sasana Pecalang kamedalang olih Majelis Dēsa Adat.

හා ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

ta.Masa ayahan Pecalang pateh ring masa ayahan Bandēsa lan Prajuru.

171 ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය ගැංච්‍ය

කාඩ් ۱۱ පහිල් ගැනුපෙන ගැන වෙශයි

Kaping 5 Paiketan Yowana Dēsa Adat

ජාත්‍යම්බාධියා

Pawos 59

පහිල් ගැනුපෙන ගැන වෙශයි :

Paiketan Yowana Dēsa Adat :

ජා ගැනකි - ගැනකි කුපසගතව යුතු යුතා ගැඹු ජීගැනුඡාපි
ha. Anak-anaking krama sanē sampun mayusa 15 tiban utawi
සයුත්තු ගැඹු උරි මිලි ගැඹු නේෂනි ගැඹු ගැනු යුතා :
sampun ngeranjing ring : SMP Kelas 2 ngantos yusa :
1 ගැඹු තු තු ගැනු යුතා ගැනු යුතා ගැනු යුතා ගැනු යුතා
ගැන වෙශයි !!

35 warsa tur durung marabian mangda nyaluk manados angga
Yowana Dēsa Adat.

ජා ගැන යුතු ගැන වෙශයි : මා ගැන යුතු :
මා ගැන යුතු ගැන වෙශයි !!

na. Yowana Dēsa Adat Kepaon mawasta : Sabha Yowana Eka Santih
සා ගැනු යුතු ගැන වෙශයි : ප්‍රාදේශීල්‍ය ප්‍රාදේශීල්‍ය ප්‍රාදේශීල්‍ය

ca. Angga Yowana Dēsa Adat patut ngaremba parikrama manut
සා ගැනු යුතු ගැන වෙශයි : ගැන වෙශයි :
sasanannyanē lan pituduh Bandēsa lan Prajuru Dēsa Adat.

කාඩ් ۱۲ පහිල් ගැනු පිළි වෙශයි

Kaping 6 Paiketan Krama Istri Adat

ජාත්‍යම්බාධියා

Pawos 60

පහිල් ගැනු පිළි පිළි

Paiketan Krama Istri inggih punika : Pupulan istri krama lanang Dēsa sanē
වුදු ගැනු පිළි පිළි

maswadharma ngerampih krama kalih ngamargiang parikrama dēsa manut pabuat.

1 යා වෙශයි ගැනු වෙශයි : ගැනු පිළි පිළි පිළි

କାପିଂ ୭ ପାଇକେଟନ ପାସରମା
Kaping 7 Paiketan Pasraman
ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
Pawos 61

ବରୁ ଅଛିଦ୍ଵି ପୁଣିକା : କୀଳୁ ବାହାକି - ବାହାକାନ୍ତାତି ବାହୁଙ୍କାନ୍ତି - ବ୍ୟାହଙ୍କାନ୍ତି
Pasraman inggih punika : Genah peajah-ajahan utawi pauruk-urukan
ଯାଏ ପାଇକେଟନ ଅନ୍ତରେ ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା ହେଉ ପାଇବା କାହାରେ
majeng warga nganinin Tri Karangka Agama Hindhu tur parilaksananyanē.

ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
Palet 5
ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
Indik Kulawarga
କାପିଂ ୧ ପାଵିଧାନ
Kaping 1 Pawiwahan
ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
Pawos 62

(୧୩) ପାଵିଧାନପାଇକେଟନ କାବତ୍ତାତି କିମ୍ବା କାବତ୍ତାକି ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
(1).Pawiwahan sanē kapatutang ring Dēsa Adat Kepaon inggih punika :
ପାତ୍ରିଗଣକି ପୁରୁଷ ଗନ୍ଧାରା ଯିଶ୍ଵରବନ୍ଦରେ ପାତ୍ରିଗଣକି ପୁରୁଷାନ୍ତି
patemon purusa lan pradana mlarapan patunggalan suka cita
ପାତ୍ରିଗଣକି କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି
maduluran upasaksi sekala kelawan niskala.

(୧୪) ପାଵିଧାନପାଇକେଟନ କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି
(2).Pawiwahan arep ring warga boyo wiwitan Agama Hindhu patut
କାଦୁଲାର କାଦୁଲାର କାଦୁଲାର କାଦୁଲାର
kadulurin antuk Upakara Sudhi Wadhani.

ବାହୀ ଲାଗ୍ୟା
Pawos 63
(୧୫) ସିନାଲିହ କ୍ରମାନ୍ତର ପାଇକେଟନ କାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି
(1).Sinalih tunggil krama pacang ngawarangan kulawargannya patut
masadok ring

୧୩୧ ଅନ୍ତିକାବତ୍ତାକି କାବତ୍ତାକି

ဘାଗ୍ରମ୍ବାଲେଷାତ୍ମିବ୍ୟକ୍ତିପିଲାଙ୍କୁଳାନା ସହିତ୍ତାକୁ ।୩୧ ଗହିଣ

Bandesa Adat miwah Kelihan Banjar sanistanē 3 rahina

ମିଲାକ୍ଷ୍ମୀବିଜ୍ଞାନୀୟ/ପଦିପାତ୍ରି

sahanan dēwasa wawaranganē/pawiwahan.

(୧୩) ପ୍ରାଚ୍ୟ-ପ୍ରାଚ୍ୟ ହିତ୍ସବପତ୍ରାଗିରିତ୍ୱିମିଳିଲାଙ୍କାଳିକୀ ପ୍ରାଚ୍ୟ

(2).**Prajuru-prajuru inucap patut maritetesin wawarangan punika, pradē**
ଶଯପୁରୁଷୀତ୍ରୀତ୍ରୁଷୁ କି ବବନାଳି କାହିଁବୁନୁମାନ୍ତିବତ୍ରୁଷୁ
sampon manut ring dresta pawarangan, kaicēn sayuban sepatutnia.

(୧୪) ପ୍ରାଚ୍ୟକାଳାନ୍ତିରୀ ପ୍ରାଚ୍ୟ-ପ୍ରାଚ୍ୟ ର୍ତ୍ତ୍ଵପାଦ ହିତ୍ସବପତ୍ରାଗି

(3).**Pradē tan manut, prajuru-prajuru ngutsahayang ngicēnin panuntun**
ଶବଦକ୍ଷୀୟିଗିରାକ ମିଛୁ ପକ୍ଷ୍ମାତ୍ମାଶବ୍ଦ
larapan pemarginē sidha manut tata cara.

(୧୫) ଯନ୍ତ୍ରବନାଳାନ୍ତିକୁଣ୍ଠାଳ୍ୟପାଦି କାର୍ତ୍ତିସବିଷାଳ (ନବମିକାଲ୍ୟାର୍ଦ୍ଦିତଃ)

(4).**Yan pawarangan inucap lēmpas ring kakecap Agama (upami gamia**
gemana)

ମାତ୍ରମିଳାନ୍ତି ବାବକ ତୀରକାଳାଗି ପ୍ରାଚ୍ୟ-ପ୍ରାଚ୍ୟ ପ୍ରକିଳିବାତ୍ରାଗି
sanē sinanggeh ngawanang terak jagat, prajuru-prajuru punika patut
ର୍ତ୍ତ୍ଵପାଦବନାଳାନ୍ତିପାଦ ଏବଂ ବାବକ ତୀରକାଳାନ୍ତିକୁଣ୍ଠାଳ୍ୟପାଦି
ngurungan wawarangan tur malasang lanang wadon inucap.

(୧୬) ଉତ୍ସବାଳ୍ୟ ବବନାଳାନ୍ତିକୁଣ୍ଠାଳ୍ୟ ରାତ୍ରିଜିକି = ୨୩୩-୨୩୩ ପକ୍ଷିକାଳ

(5).**Tata sulur pawarangan inucap mangda taler nganutin : Uger-uger Panegara**
ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି

nē Nomor : 1 warsa 1974 saha P.P no.9 warsa

ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି

1975, miwah pasuwaran Gubernur Kepala Daerah Propinsi Bali.

ବାବକିର୍ତ୍ତି

Pawos 64

(୧୭) ପ୍ରାଚ୍ୟବନ୍ଧ ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ହିତ୍ସବପତ୍ରାଗି

(1).**Pradē panurēksan ring ajeng nyihnayang pawarangan sampun manut**
ହିତ୍ସବପତ୍ରାଗି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି ରାତ୍ରି

ring dresta upakarannya dados kelanturang.

(1) កី បនិយមនិ ឲ្យបានហិដិចសាត្រ ប្បញ្ញ ពិនិត្យបែងច្រោយ

(2).Ring panemayan upakara Widhi Wedananya, prajuru inucap patut nodya
ឈាមសាទិ ឲ្យមាស់សម្រាប់ទំនាក់ទំនាក់សិបាត្វិតិសិ (សំបុរាណសិ) ឬ
maka saksi utama kesarengin antuk Kelihan Dinas (Kepala Dusun).

(3) ប្បញ្ញ-ប្បញ្ញ សាសនិបុគ្គលិកបាបទ្វីមាតិទ្វិតិសិ ឲ្យសិក្សាធិទ្វិតិសិ

(3).Prajuru-prajuru saksi punika patut nitēnin antuk Ilikita indik
ឲ្យសិបុគ្គលិក សេបាបាយកា ពិលិសិ-ពិលិសិ យនិ កាបត្វិតិនិកុបាយក
sulur pemargin pawaranganē, bilih-bilih yaning wēnten indik sanē
ឈាមទិ ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក ឲ្យបុគ្គលិក
mabuat, upami : bebaktan tetatadan, jiwadanan sang pradana,
ឲ្យសិបុរាណប្បញ្ញ ឲ្យសិបុរាណប្បញ្ញ
sulur purusa, pradana, siosan.

(4) សិក្សាល្អូវការ ជីវិសិ សិក្សាល្អូវការ បបាបាប្រើក្រុងប្បញ្ញ ឲ្យសិក្សាល្អូវការ

(4).Kelihan Banjarē digelis nyuratang wawarangan inucap ring Ilikitannya
ពិលិប៊ែក ឲ្យបញ្ជូនឡ្វោ សាបុត្រា
nyihayang ring paruman banjar kapungkur.

បញ្ហាសិ ៦១

Pawos 65

(1) សិនិយុទ្ធផិសិ សិនិយុទ្ធផិសិ យាយវត្ថិនុយប់ទៅ ឥណទាន ិនិពិ/សក់

(1).Sinalih tunggil krama yan wēnten kulawargannyanē istri/lanang
សេបាបាប្រើប្រាស់ សាបិសាបិ (ឲ្យរាបារាង/ឲ្យកញ្ចូនិ ឲ្យបិសាបិ)
kawarangan sangkaning kalilayang (ngerorod / ngerangkat, kapinang
ប្បាបិ សាបិ) ឲ្យការិយាល័យ ឲ្យការិយាល័យ ឲ្យការិយាល័យ ឲ្យការិយាល័យ
utawi kajangkepang), maletan aselid patut masadok ring Kelihan Banjar.

(2) កី សិក្សាល្អូវការ សិក្សាល្អូវការ ឲ្យសិក្សាល្អូវការ ឲ្យសិក្សាល្អូវការ

(2).I Kelihan nyuarayang kulkul tabuh telu 2 tulud.

បញ្ហាសិ ៦២

Pawos 66

(1) ស្រួលរាង សាកន សាកន ឲ្យបាបិបាបិ ឲ្យរាបារាង ឲ្យបាបិបាបិ ឲ្យរាបារាង

(1).Kramanē sanē nampi wang ngarorod, patut pramangkin masadok

هි ක්‍රේඩිජාත්‍යාගාකා

ring Kelihan Banjarnyanē.

(1).¹ هි ක්‍රේඩිජාත්‍යාගාකා නිසු ගාකා සින්මි තුව පාගාගාකා

(2).I Kelihan patut digelis nuréksanin tur netesin sang ngarorod

වාගාත්‍යාත්‍යාගා යකුත්‍යාත්‍යා සිගාහාව්‍යා තිශ්‍රී මුදාගාකා

maka buatan marityaksayang manut utawi singsal pemargin drestanē.

(1).² هි නිසු-නිසු පිළි ගිගාක සායු සුංගා මුදා පාගාගාකා

(3).Bilih-bilih pemarginē sampun nepēk ring dresta,

විජා පාගාක තෙපි ගාහි පිකුත්‍යා පිසයු ත්‍යාත්‍යා විකාසාදී

miwah sanē nampi polih pamikukuh pesayuban banjar minakadi

ක්‍රේඩිජාකා /පුද්‍රා-පුද්‍රා

Kelihan/Prajuru-prajuru.

(1).³ පුගාක පිළි ගිගාක ත්‍යාත්‍යා මුදා ක්‍රේඩිජා නිසු මුදා

(4).Pradē pemarginē tan manut ring dresta, ikelihan patut digelis melasang,

විකිනි-විකිනි කාර්ඩ්‍යාත්‍යාගා පිකුත්‍යා මුදා මුදා ක්‍රේඩිජාකා

sang kinira-kira katetehan kawēhin pesayuban ring jeron kelihanē.

(1).⁴ هි ක්‍රේඩිජා නිසු ප්‍රාගාත්‍යාගා එසැයු පිළි වි කාර්ඩ්‍යාකා

(5).I Kelihan digelis patut ngutsahayang mitau wirang sang katetehan

ප්‍රකිණාපාගා නිසු පාගාකා දා/ගාඛ ක්‍රේඩිජාකා /දාජාක

punika, pradē linggih nyanē doh, dura/dēsa/dura kecamatan, utsahanē

හාගාකා නි වි තු පාගාකා (පිරික්කා/සායා) යකුත්‍යාගාකා

anē katur ring rumawos, (Perbekel/Camat) manut dudonan.

(1).⁵ වි පැකිංචා සායු පාගාක පාබන්ඩ්‍රී මුදා ක්‍රේඩිජා පාගාකා

(6).Sang mabisēka, sasampunē kaparitetes wasta kalih umahnyanē,

කාග්‍රා වකි උපිනාත්‍යාත්‍යා පිකුත්‍යා

katundung saking wawidangan banjar ipun.

(1).⁶ මුදා පාගාක තෙපි ප්‍රාගාත්‍යාගා යකුත්‍යා පුක්කී පුක්කී පාගාකා

(7).Krama sanē nampi patut katetes katurēksa, manut ring prakerthinyanē,

යකුත්‍යාගා ග්‍රාමය/ග්‍රාමය පිකුත්‍යා හිකු හැඳාඟාගැං පාහිඟා

yan saruron ring corah/nyarengin misēkayang, wenang danda agung alit

ලකුණාය්‍යා නිජාත්‍යා පිකුත්‍යා ති පාගාත්‍යා

manut pamutus kelihan tapakang ring Pararem.

ပုဂ္ဂနိုင်း

Pawos 67

(၁၃၁)၊ ပါ ယမ်းပျောက် ပဆဲ နှံစီသံပါ့ဘုရားဘနာနာ၍ ပတ္တုသံရာနာ၌

(1).**Sang maserep sanē pacang netes pangerorodan, patut masadok tur**
ကူဆပန္တုနှံစီဟန္တု၌ ပါ နှံစီဟန္တုအုတ္ထု ဘာလောက်နှံစီပါ
nunas panuntun ring Kelihan Banjar. I Kelihan patut nuréksa netesang
သမ်းပျောက်နှံစီ ဘုရားဘနာ၌ ပတ္တုပါ့ဘုရားမြို့ပါ ဘုရားဘနာ၍
saserep punika jati tan jatinnya patut pernah wirang sang ngarorod.

(၁၃၂)၊ ယနိုင်းဘုရားဘနာ၌ ဘုရားမြို့ဘုရားမြို့ပါ ပါ နှံစီဟန္တုအုတ္ထုပါ

(2).**Yan linggih nyanē jati-jati pernah wirang, I Kelihan patut digelis**
ဘုရားမြို့သမ်းပျောက်နှံစီ ဆာယုယု ဘုရားမြို့ပါ ဘုရားဘနာ၍
ngēnter seserep punika kaumah genah sang ngerorod.

(၁၃၃)၊ ပါ ယမ်းပျောက်အုတ္ထုနှံစီ ဆပါဖျက် နှံစီဟန္တုနှံစီပါ

(3).**Sang maseserep patut tinut ring sapituduh Kelihan nganin tata netes**
ပုဂ္ဂနိုင်းဘုရားဘနာ၍ ပို့ဂား

pangororodan luiré:

ဟာ ဘုရားမြို့ ဆာယုယု ပါ မှုဆွဲနွဲန္တုနှံစီ ၁၃၁ နိုင်း။

ha. Ngeranjing kaumah inucap tan langkungan ring 2 diri.

ကာ ဘုရားမြို့နှံစီ မြှုံးဘုရားမြို့ ဘုရားမြို့နှံစီ ပို့ဂား။

na. Tan kēngin makta senjata gegawan sakeluiré

ဆာ ဘုရားမြို့နှံစီ မြှုံးဆာပို့ ပုဂ္ဂနိုင်းဘုရားဘနာ၍ မန္တု-မန္တု။

ca. Tan kēngin matingkah kalih mabawos purusnya nantang-nantang.

(၁၃၄)၊ သနလောက်နာ၍ ပါ နှံစီဟန္တုအုတ္ထု ဘုရားဘနာ၍ ဘေးသာပန္တုနှံစီပါ

(4).**Sanampekē, I Kelihan patut midabdabin mangda tata cara panetesanē**

အုတ္ထု၊ ခနော်ဖွဲ့ဖွဲ့ဘုရားဘနာ၍ ပါ ဖြုံးသံရာနာ၍ ဘုရားမြို့နှံစီ-ဘုရား

trepti, maka buatan mangda anakē istri sanē ngerangkat jati-jati

ဘာပို့နှံစီမြှုံးဘုရားမြို့နှံစီ သာဘာဘာမြို့ပါ။

polih nerangan idepnyanē sabēbas ipun.

ပါ ယမ်းပျောက်ဘာပို့ မြို့ပါ ဘုရားမြို့နှံစီမြှုံးဘုရားဘနာ၍

Wirang saserep mangda polih mireng ucapan anakē istri punika luwir pidabdabē :

ဟာ ဘုရားဘနာ၍ ပါ ဖြုံးဆာပို့ ဘုရားမြို့နှံစီမြှုံးဘုရားဘနာ၍ ဘုရားမြို့နှံစီပါ

ha. Anakē istri kagenahang ngeraga, tan dados anak sēwos

କଳ୍ପିତାନ୍ତରପ୍ରଗତିହି ହି । ଲ୍ଲାହିବ ତୁ ଜିତପ୍ରି ହିତାମା॥

ngenampekin pradē kirang ring 3 depa tur tinas ring inangē.

କା ହି କୀଣିବାକୁ କୁଣ୍ଡଳୁ ଯୁଗା ଯାହାପାଇବୁ ଯାହାକାନ୍ତି ଏ
ହିତି ପୁଣିକା॥

**na.I Kelihan nuntun nulurang, mangda sang maseserep polih matakēn
ring sang istri punika.**

କା ହି କୀଣିବାକୁ ଯାହାପାଇ ପରିକାପ୍ରି ଏ ହିତି । ପୃଥ୍ବୀ କାଳ ପଶୁ

**ca.I Kelihan nyumakutayang pamekas ring sang istri, mungguwing
danē pacang**

ହିକାଳିକାମଧ୍ୟବାକୁ ତୁ ହାତି ହିକିପୁନ ହିତି॥

ngicēnin pesayuban manut ring daging idep sang istri.

କା ଯକୁଳାପାଇବାକୁ ଏ ଯାହାପାଇବୁ ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟବାକି ॥

ra.Yan padha arsa pengerorodnē sang maseserep pacang katulak :

ଯକୁଳାକି ବୀବଳାପାଇବି ଏ ଯାହା ବନ୍ଦାତିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟବାକି/କାର୍ଯ୍ୟକୁ ॥

**yan sangkaning pepaksan, sang lanang pacang katiwakan
pamidanda/katundung.**

କା ବ୍ୟବ୍ୟବାକା ହି କୀଣିବାକୁ ଯାହାକି ଯାହାଲାପାଇବାକୁ ବ୍ୟବ୍ୟବିଷ୍ଟି

**ka.Pamuputē I Kelihan dumugi melaksana anut ring pamutus idep
ଶାକାକା ହିତି ହିକୁସବି॥**

anakē istri inucap.

କାହିଁ । ଲ୍ଲାହିବିକି/ବନ୍ଦୀଗ୍ରୂହି

Kaping 2 Nyapihin/Palas Merabian

ବାହାବିଲ୍ଲୀ

Pawos 68

(୧୩) ଏ ବନ୍ଦୀଗ୍ରୂହି ବନ୍ଦୀବାକୁ କୀଣିବାକୁ ହାତାମା॥

(1).Sang palas merabian, patut masadok ring Kelian Banjarnya.

(୧୪) ଏ ବନ୍ଦୀଗ୍ରୂହି ବାହି କାହୁଣ୍ଡିକୁ କୁଣ୍ଡଳୀତୀରାକୁ ହାତିକିକି

(2).Pasadok ring ajeng kadulurin antuk keterangan pastika, nganinin

ବନ୍ଦୀକିନ୍ତିକାପାଖୁଗାକା ଦୁଇ ପାତି ହିକ୍କିକାପୁ-ବନ୍ଦୀବାକୋଯା ତାଙ୍କି

saparindik palasnyanē, upami indik pah-pahan guna kaya, tataning

ତୁପକିରାକାକା କାଳାମାରାତାକୁ ହିନ୍ଦିବାନ୍ଦୀଗ୍ରୂହି ବୀବଳାକି

ngupadi okannyanē bobotan kalih sakeluwiring pemutus

ပါန်းအန္တာပေလိုက်ဘ။

iketan alaki rabi.

(၁၃) ဂုဏ်သာဆုံးများနှင့် ပေါ်မြောက်များနဲ့ ပါန်းပါယာ၏ ပါတိ။

(3).Palas parabian sanē patut kasadokang inucaping ajeng, inggih
ပုဂ္ဂန်ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ၏ ယဉ်းမြှေးမြှေး
punika palasē sanē pastika sampun puput bawos, yadiastu sangkaning
ဆုတေသနများ၊ ဂုဏ်သာဆုံးများ၊ ပေါ်မြောက်များ၊ ပို့ဆောင်ရွက်များ
sami-sami lila leghawa, utawi sangkaning pamutusing pawicaran.

(၁၄) ပြုဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များနဲ့ ထုတေသနများနဲ့ ပါတိ။

(4).Pradē sanē kasadokang durung marupa kapalasan sanē pastika,
ပုပ္န်းပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ/ပုပ္န်းပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ
puput Kelihan Banjarē patut ngicēnin penuntun mangda sulur/bawos
palasē
ဆုတေသနများ ပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ
kapuputang rihin.

(၁၅) ဂုဏ်သာဆုံးများနဲ့ ပေါ်မြောက်များနဲ့ ပါတိ။

(5).Palas perabian sami patut kadulurin antuk upakara saha Widhi
ပြနာစီမံချက်များ/ပုပ္န်းပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ၊ ဒေဝါ စာတယ်။
Wedana mesamsam ring Pura Dasa/Bala Agung, manut ring kecap
Aji Agama.

(၁၆) ပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ ပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ
ဆန္ဒန်မှုပူမြောက်များ

(6).Kelihan Banjarē ngunggahang ring pangilikita saha ring paruman kapala-
san punika.

(၁၇) ပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ ပို့ဆောင်ရွက်မှုပူမြောက်များ

(7).Pemarginē ring ajeng presidha kemargiang risampun medasar Ilikita patra
(ဂုဏ်သာဆုံး) ဆန္ဒန်မှုပူမြောက်များ
(vonis) saking pengadilan.

କାପି ୩ ସେନ୍ଟାନା
Kaping 3 Sentana
ବାହାବିଲ୍ୟ
Pawos 69

Pawos 69

(១៣) ឈានទំនើសរបស់ព្រះមហាក្សត្រ មន្ត្រី ជិះកែ កហិន ឬនិង បុណ្យលូក្ខាណ

(1). Yan wénten krama madruwé putra, masengker tigang rahina saking embasnyané

ပတ္တိသာနှင့် နေပါဟန္တ တွေကား။
patut mesadok ring Kelihan Banjarnyan

(၁၇၁) ဟိ နေပါယန္တာပဲ မဲ ပုလူသပဒ်နဲ ဂီ ဘုရာပါနီအန္တာ ဆာ

(2).I Kelihan ngunggahang sang embas punika ring Ilikitan Banjar saha
nyuarayang kulkul tabuh 3 telung tulud.

(၁၃၁) ကြယ်ဆရာတေ သံနှုပ်ပျော် ပါန္တဆပ္ပါဒ် ဒါ ပဲ ၁၇၆၅၂၉ ပုဂ္ဂန္တ ပျမှိုင်

(3). Kramasanē madruwē putra inucap nunasang ring sang ngawewenang mangda presidha

ଗ୍ରାମୀୟ ଜ୍ଞାନିକୀ ପ୍ରକାଶକୀ (ବାଣୀକାନ୍ତିମବିଗନ୍ଧି) ।

polih Ilikita Putra Sejati (Akte Kelahiran).

ပရဟန္တ၏ ၇၀၁

Pawos70

(၁၃၁) မိန္ဒရီ၍ ဖျောက်ပျောက်သွားခဲ့ ဟိန္ဒရီ၏ ပုဂ္ဂန္တနှင့်

(1). Sinalih tunggil krama yan pacang ngidih sentana, patut mesadok ring
ଶିଳିବାକୁହ୍ରାହା ମିଳିଭ୍ରାତା ଧାରାଲିୟ (୩୫ ରହିନା) ବାରାନାଳି
Kelihan Banjarnya, senistanē, asasih (35 rahina) sabanēn
ଖବରକା ପର୍ବିଗନକୀୟ

(၁၃၁) សំណើហាន្តិកសបបទា ឡើ យក និង ពាក្យវា សហគមទាំង និង ពាក្យនាគរ

(2). Kelihan inucap patut nyiarang ring banjar, saha ngaturang ring Bandesa
ওকাহু কামুগি হি পিণ্ডাৰাহুৰা

Adat mangda kasiarang ring wawidangan dësané

(၁၃) နဲ့ ကုလာဏ်တော်များ ပေါ်လာမည့် အကြောင်း သိရှိခဲ့တယ်

(3). Sang rumasa keberatan ring pamerasan punika, sanistanē masengker awuku

၁၃၈၁ အပိုဘပိုဘု၏ အဆုံးပေါ်ဟန်။

সবাগুরুত্বে পর্যবেক্ষণ কৃ। পশ্চিম সম্মুখ হাবী শারীর ও জোড়া
sabanen dēwasa pamerasan, patut nunas bawos ring Bandasa Adat.

(১৭) শারীর ও জোড়া পর্যবেক্ষণ কৃ।

(4).Bandasa Adat digelis mawosin sahangicēn pemutus bawos,
জোড়া কৃ। তাম্ভ দিখুন্ত গুরুত্বে পর্যবেক্ষণ কৃ।

tepēkang ring sastra miwah dresta sawosan.

বাহু পর্যবেক্ষণ

Pawos 71

(১৮) যন্ত্র কৃ। পর্যবেক্ষণ কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।

(1).Yan sulur tata pamerasan sampun manut, Kelihan Banjar ngicēn
পর্যবেক্ষণ কৃ। যন্ত্র কৃ। বকুল পিণ্ডি কেঁচো মিছু কুণ্ডল পর্যবেক্ষণ
pasayuban, larapan upakara Widhi Wedana sidha kelaksanayang.

(১৯) কুণ্ডল কৃ। বকুল কৃ। কুণ্ডল কৃ। দিখুন্ত গুরুত্বে পর্যবেক্ষণ কৃ।

(2).Ring panemaya upakaranē, Kelihan Banjar miwah Bandēsa Adat
পশ্চিম কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।

patut nodya sinanggeh saksi utama.

(২০) সুবুদ্বা কৃ। বকুল কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।

(3).Sewusan upakara, Kelihan Banjar digelis nyuratin pamerasan
কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।
inucap ring Ilikita miwah nyiarang ring sangkepan kapungkur.

(২১) কুণ্ডল কৃ। বকুল কৃ। পর্যবেক্ষণ কৃ। কুণ্ডল কৃ।

(4).Kala nyaksinin upakaranē, pamekas kala ngunggahang ring Ilikita,
পশ্চিম কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।
patut pastika wēnten utawi tan wēntenē brana sekelwirē sanē
কুণ্ডল কৃ। পর্যবেক্ষণ কৃ।

sinanggeh pamerasan.

(২২) কুণ্ডল কৃ। পর্যবেক্ষণ কৃ। কুণ্ডল কৃ। কুণ্ডল কৃ।
কুণ্ডল কৃ।

(5).Krama sanē merasa patut nunasang ring sang ngawenang mangda
presidha polih Ilikita Putra.

ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ

Pawos 72

(၁၃၁) ဟပါနသုတေသနများ၊ အကျဉ်းချုပ်များ၊ နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ ဘဏ်များ

- (1). Pradē sulur pamerasanē tan manut ring drestanē, Kelihan Banjarē patut
ကုန်ကုပ် ပဆဲ စံလျှောက်စီမံခွံခွံကုန် အပူဖျော် ရိုးရိုး
ngandeg sang pacang mekarya saha ngicēnin tuntunan mangda
kaputusang rihib
ဘဏ်မြှေ သုတေသနများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ
babawos, sulur utawi wicaranē.

(၁၃၂) ဟပါနသုတေသနများ၊ ဘဏ်မြှေ ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ

- (2). Panglaksananē kapungkur anut ring pamutus inucap.

လေပါး၊ အပိုပိုပိုပို

Kaping 4 Pewarisan

ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ

Pawos 73

(၁၃၃) ဟပါနသုတေသနများ၊ ဘဏ်မြှေ-ဘဏ်မြှေ

- (1). Warisan inggih punika tetamian artha brana, ayah-ayahan,
မိဟုံဗြုံး ပျော် ဆန်း ဆန်း ဘဏ်မြှေ ဘဏ်မြှေ
miwah utang piutang saking kaluhuran, arep ring turunannya.

(၁၃၄) ဟပါန ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ မိမိမြှေ ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ ပုဂ္ဂိုလ်မြှေ

- (2). Sanē pastika sinanggeh warisan luira :

ဟာပျော် မျော် ပျော် မျော် မျော် မျော် မျော် မျော်

ha. Pura, Dadhya, Paibon, Pemerajan, lan siosan,

မဟာပြော်မြှေ (မြှေပြော်မြှေ)

saha pelabannya, (duwē tengah).

နာပြော်မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ

na. Pegunakaya, tetatadan, jiwa dana, lan siosan.

ဆာဂျော် ပျော် ဆာဂျော် မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ မြှေ

ca. Utang piutang, saha sakaluir ayah-ayahan miwah tetegenan.

(၁၃၅) ပြော်မြှေ မြှေ မြှေ

- (3). Pengwarisan ring Dēsa Adat Kepaon nganutin pancer keputusan.

၁၉၂၁ ဧပြီ ဘဏ်မြှေ မြှေ မြှေ

ပရိသန

Pawos 74

(၁၃၁)၊ ပုဂ္ဂနိုင်လာမ်း၊ အုပ္ပရှုတွေ့ကိုမိန္ဒီ(ဟန္တိပကို)၊ ကျော် =

(1). Sang pastika wenang tur patut ngwarisin (Ahli Waris), luirē :

ବୀ ପୁଣି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପୁରୁଷ ॥

ha.Pretisantana purusa.

କୁଳାଙ୍ଗାର ମର୍ମିଣ୍ଣି ।

na.Santana rajeg.

សាស្ត្រកបប៊ុកស្ថាគត /បរិញ្ញាកិរិយា

ca.Santana paperasan lanang /wadon.

(၁၇၁) ပြုသောက္ခန္တမြို့ပါန္တနီ နှင့် ဆုပ္ပန် ဟို ပါ

(2). Pradē tan wénten ahli waris kadi kecapē ring ajeng,

សាខាបច្ចុប់ហិរញ្ញវត្ថុ

sanē patut ngewarisin inggih punika :

ဟာ အျော့အဆုံးပါ။ ဘုရား၊ ပြိုကာ မှာ လိမန်၊ မှာ လိ
မိမ္မာန်။

ha. Turunan purusa pernah ngunggahang, luira : rerama misan,
rerama mindon.

na. Tarunan purusa pernah kesamping, luirē : keponakan,
ଶ୍ରୀବାକୁଳାତ୍ମିଷତ୍ରୀ । ଶ୍ରୀବାକୁଳାତ୍ମିଗନ୍ଧାତ୍ମୀ ॥

keponakan misan, keponakan mindon

(១២) សន្តិសារ ឬច្បាប់រាយ សង្គតិ៍ បពិបាទក្នុងការ និងក្នុងសារ

(3) Santana sané metu bova sangkaning pawiwahan sané sinanggeh sah.

ପାହିବୁଣି ହିନ୍ଦୁ ଗାୟତ୍ରାକୁ ॥

ngawaris saking ibiang kēmawon.

(១៣) ក្រុង លក្ខណ្ឌិចកិសិ ៖

(4) Swadharman Ahli Waris :

ବା କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସବାହାରୁତ୍ୟାବାଣି ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକାବାକ୍ଷପଣି କେନ୍ଦ୍ରିୟବାକ୍ଷପଣି ।

ha. Nerima saha ngutsahayang tetamian pahan saking keleluhurannya.

କୁଣ୍ଡଳିରେ ପାଦମୁଖ ପରିଚାରକାରୀ ହୁଏ ଯାଏନ୍ତିରୁଷାରାଜା

na. Melihara Sanggah, Paibon, Dadhya, Pura lan siosan,

᳚ ៩០េសនោវិនិកី ឲ្យបសាតក្នុង ॥
tur ngelaksannin upacarannya.
 សោរោលិកិត្យូយុ-បាយហាគវិបកិសិ ॥
ca.Nyelidiin ayah-ayahan pewaris.
 ហាបាយនាក់និមួយបាយហាគ ៩០េសនោ ឲ្យបសាត និង ិច្ចា ॥
ra.Ngabēnan pewaris saha ngelanturang upacara ring pitra.

សោរោលបុណ្ណិកី ឲ្យទៅ បុរីជិតិបុច្ចិសិ ॥
ka.Nawurin utang piutang pewaris.
 សោរោលិច្ចិសារការ រស្សាសន្តក្នុងទូទៅ ॥
da.Miwah sanē siosan manut dresta.

បញ្ជាសិរិយា

Pawos 75

(១) ៩០េសនោវិនិកី ឲ្យបសាតក្នុងព្រៃនប្រាប់បាយនាក់និមួយបាយហាគ ។

(1).Pengepahan warisan artha brana patut kelaksanayang sesampun :

ហាបុច្ចិសិ ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ॥

ha.Kelaksanayang upacara pitra yadnya pewaris.

សោរោលិច្ចិសិ ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ॥

na.Utang-utang pewaris buntas ketawur.

(២) ៩០េសនោវិនិកី ឲ្យបសាតក្នុងព្រៃនប្រាប់បាយនាក់និមួយបាយហាគ ។

(2).Yaning ring sajroning kulawarga wénten ahli waris langkungan ring adiri patut:

ហាបុច្ចិសិ ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ॥

ha.Kawéntenan paigum indik pengepahan warisan inucap.

សោរោលិកី ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ॥

na.Yaning tan kamolihang paingkup bawos ring paigum inucap, patut នាមុនសំគាល់ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ។

katunasang tetimbangan ring Kertha Dēsa.

សោរោលិកី ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ។

ca.Yaning taler tan kamolihang paingkup bawos patut parindikan punika នាមុនសំគាល់ឲ្យបសាតបិញ្ញូយុក្នុងបុច្ចិសិ ។

kesukserahang ring sang rumawos (Pengadilan Negeri).

(17) ၊ ပါနာပါ၍ ဖျော်ပျော် ပတ္တိပါသန္တိပါ စာရွက်ပါ၍ ပဟန်ပြား

(3). **Sinalih tunggil sang patut ngewarisan presidha tan polih pahan pradē:**

ဟ။ လဒို့ပဲ / အကိုက္ခာဆုပ်လို့ အတာဝါ ပို့။

ha. **Matilar/magentos saking Agama Hindhu.**

န။ အော်အာ ဘုံး ဘုံး ဘုံး

na. **Alphaka guru rupaka.**

ဟ။ အနိုင်းပြီး ပျော်လို့ ပါ၍ ပါ၍ ပါ၍

ca. **Tan tinut ring swadharmaning ahli waris.**

ဟ။ ဆွဲဆ ဘို့တို့ ဆွဲဆ တော်မိန့်ဘို့ဘွဲ့ဘာ။

ra. **Santana rajeg miwah santana nyeburin ninggal kedaton.**

(18) ၊ ပဲ အဆုံးပါ၍ ပူးနဲ့ ပူးနဲ့ ပူးနဲ့ ပူးနဲ့ ပူးနဲ့ ပူးနဲ့

(4). **Sang tan patut ngewaris nanging wenang muponin warisan keluhurannya, luirē :**

ဟ။ ဆွဲဆ ဘုံး ဆွဲဆ ဘုံး ဘုံး ဘုံး ပို့ပို့ပဲ။

ha. **Santana luh sanē durung késah mewiwhaha.**

န။ ဘာမှု ဘုံး ပျော်လို့ ဘုံး တော်မိန့်။

na. **Balu luh wiadin balu nyeburin.**

ဟ။ ပဲ ပျော်လို့ ဘုံး ပျော်လို့ ဘုံး ဘုံး

ca. **Sang mulih dahe utawi teruna.**

ပုဂ္ဂိုလ်

Pawos 76

ပုဂ္ဂိုလ် ပါနာပါ၍ ပျော်လို့ ဘုံး ပျော်လို့ ဘုံး ဘုံး

Pewaris, rikala maurip, kengin mapawéwéh :

(19) ၊ ပို့ပို့ပဲတော်မိန့်ဘွဲ့ဘွဲ့၊ ပို့ပို့ပဲတော်မိန့်ဘွဲ့ဘွဲ့

(1). **Jiwa dana tetatadan/bekel arep ring pianak sanē mewiwhaha.**

(17) ၊ ပို့ပို့ပဲတော်မိန့်ဘွဲ့ဘွဲ့၊ ပို့ပို့ပဲတော်မိန့်ဘွဲ့ဘွဲ့

(2). **Pedum pamong miwah pamupon hasil warisan arep ring ahli waris.**

ပုဂ္ဂိုလ်

Pawos 77

(17) ၊ ပျော်လို့ ပျော်လို့ ပျော်လို့ ပျော်လို့ ပျော်လို့ ပျော်လို့ ပျော်လို့

(1). **Pradē wēnten warisan kaputungan, sang Prajuru Dēsa wenang mawosin**

၁၇၅၊ အမိုက်ပိုက္ခာ၊ အဆွဲပိုဘွဲ့ဘွဲ့

(कुरुक्षेत्रविश-विश/वृश्चिकग्रहं ग्रीष्मे त्रिवासो हि दाह्ये
परिवर्षाभूमा ॥

(nurēksa sila-sila/sulur pakeluargan), tur nibakang ring ahli
waris purusa.

(१३१) यत्कार्यक्रियापरिष्कृति क्षमिता की लिखा है (१३१) लिखित लिखा है
दाह्या ॥

(2). Yan tan wénten ahli waris kadi kecapé ring ajeng (1) kengin ketibakang
ring wangdē.

(१३१) पृथग तात्त्व तात्त्वक्रिया की लिखा है (१३१) लिखा है मूल्य

(1). Pradē taler tan wénten kadi kecapé ring ajeng (2), katibakang sekama-
कायवालाबन्नी द्वारा लिखा है तात्त्वबाबाकृत्यात्त्वायभिन्ना ॥

kama sakéwanten mangda patunggalan Dēsa Adat Kepaon tur
magama Hindu.

का॒पि॑ ओ॒ वा॒य

Kaping 5 Balu

बग्हाबी॑ घ्या॑

Pawos 78

(१३१) यायबाह्य ग्रीष्मा =

(1). Ayahan Balu, Iuirē :

गा॒ वा॒य गा॒ल्ल॑ की॒ वा॒क बृ॒ष्टि॒ वा॒कृ॒ वा॒यि॒ वा॒नि॒ बृ॒क॒ वा॒ की॒
ha. Balu Rémban sané pianaknē kantun alit-alit, punika keni
गा॒यबाह्य गा॒ल्ल॑ की॒ वा॒क वा॒य वा॒य॑ बग्हुवी॑ ॥

ayahan balu rémban, sané kasulurang Pararem.

का॒ वा॒य गा॒ल्ल॑ की॒ की॒ की॒ गा॒यबाह्य वा॒य॑ वा॒य॑ गा॒ या॒क॒
na. Balu Ngelintik, keni ayahan balu manut balunnyané, yan lanang
की॒ की॒ गा॒यबाह्य॑ या॒क॒ की॒ की॒ गा॒यबाह्य॑ ॥

keni ayahan lanang, yan istri keni ayahan istri.

१३१ अंडिकार्तिकै वृश्चिकग्रहं ग्रीष्मे

Palet 6

ပါနိုက်ချေဘာဂာဓာ ဒေသရှိ

Indik Warga Dēsa Adat

କୌଣସି ହେଲା ପ୍ରଯାଗରାଜା ଓ ବାହାରୀ

Kaping 1 Krama Dēsa Adat

ပရဟသန

Pawos 79

(၁၃၁) မြို့ဟန်ပါ စိန်ကျွေပျောက် ဘဏ္ဍာ၊ အဆိုဒ်ပုဂ္ဂန်ပါ ကိုယ်

(1). Sehanan sang jenek mapumahan ring Dēsa Adat Kepaon sinanggeh warga
ଜୀବା ଓ କାନ୍ତିବାହାନ୍ ॥

Dēsa Adat Kepaon.

(၁၃၁) ဟင် ပါက္ခဆီတို့ ဘာ ရုပ်ခွဲ၍ ဖြေ စာရွက်။

(2). Warga inucap linggihnya wénten 2 soroh :

ហេ ចោរសាកនយកាយហិង្សា ថ្វូនាគ្នឹង ឃុំត្រួយ សិនកំពុង ត្រួយ ការណ៍

ha. Warga sanē magama Hindhu tur ngeranjing mekrama sinanggeh Krama Dēsa.

କୁମରବ୍ରତିକା ମିଳିଯୁ

na. Sejaba punika sinanggeh tamiu.

ပရိသန

Pawos 80

(១៣) អំបាត់ក្នុងពាក្យសារ សាខាគម្មោះប្រព័ន្ធភាសាខ្មែរបិទ្ធិក្រោម្រោយ។

(1). Sehanan warga desa sané sampun merabian patut ngawit tedun mekrama.

(၁၃၁) သရေဆွဲပုဂ္ဂန်မြတ်စွာ ပန်နှင့် ပန်နှင့် ပန်နှင့် ပန်နှင့်

sinalih tunggil :

၁၁၁၂

ha.Ayah ngarep utawi.

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

— 111 —

na.Ayah balu.

(၁၃၁) ဟယ့်ဘုပ္ပါဒနသပြားကြံးများ၏အနေဖြင့် ပို့ဆောင်ရေး ပို့ဆောင်ရေး

(3). Ayah ngarep sanē sampun wénten sentanannya merabian, wenang nyada
bahayaha ntu gtu kawéni di bini kedingkuhanéng mukutu kawéni kusubhi ||
ayahane nyané kaselidihin inuh sentanannya inucap.

ပရိသန

Pawos 81

(១៣១) កែវ្យពាយការជាបីច្ចាបិទនៃពាយការការណ៍ របស់ខ្លួន ចំណេះការ

(1). Kelwarga megama Hindu wiwitan warga desa siosan, wenang ngeranjing
mekrama Dēsa, pradē pacang jenek mapau mahan ring wawidangan
kekuwub Dēsa
wanita bapak bapak

Adat Kepaon.

(၁၃၁) ပဲ ဟယ္တို့ကဗျာ စာနိ ဂါ ဟနီ ဟအဲ သွား သွား သွား သွား

(2). Sang ayat ngeranjing kadi ring ajeng atur supēksa ring Kelihan Banjar
ဟାତ୍ରାନ୍ତିକାନ୍ତିକୁ ପର୍ମାଯଦାନ୍ତି ॥

sanē angewidangan genah paumahannya.

ហាងីកអសប្រិយាថៃនាកម្មរដ្ឋនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងលោកស្រី ពោធិ៍ ការណ៍/ការណា

atur inucap ring ajeng kaduluran antuk Ilikita saking Banjar/Desa
ပိမိဇာန် ဘုရားနိုင်ခိုက်ဆာန်

wiwitannya ngenēnin indik paukudannya

សហគន្ប័សិទ្ធិ យកុមានាបុណ្យច្បាស់បើការ។

saha nawur linggih manut Pararem Banjar utawi Dēsa.

ပရိသနပါးပွဲ

Pawos 82

(១៣) អំបាត់គ្រឿង ក្នុងសាស្ត្រ សម្រាប់ជាមួយពីរដែល

(1). Sehanan warga Dēsa sanē sampun anom miwah dehe,
ଜୀବନୀ-ଜୀବନୀ ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟୁ କେବଳମିଶ୍ରଯୁତ୍ତିଗ୍ରା (ବାବୁଲାଲ୍)
soang-soang patut ngayah, kewastanin ayah teruna (sanē lanang),
ମିହୁ ବାସ୍ୟ କେବା (ବାବୁ ଲାଲ୍ ମିହୁ)
miwah ayah dehe (sanē istri).

၁၇၁ အပိုဘာပိုဂ္ဂား၊ အဆောင်ပရာဟန။

(1) ॥ ဟයු ගිගා විභු ක්රි ප්‍රකීකා ක්ලුපුපූෂි හි මිල්ලා ගිගා ॥

(2). **Ayah teruna miwah dehe punika kepupulang ring Sekeha Teruna.**

(1) ॥ මිල්ලා - මිල්ලා ප්‍රකීකා ක්ලුපු එකුණු ගාහා ගාහා ॥

(3). **Sekeha-sekeha punika kephah manut bebanjaran.**

ජාහාවි । පැවත්ස 83

(1) ॥ ගාහා විභු ගාහා එංජඟු ප්‍රශනු ප්‍රශනු යුගාමි ප්‍රකීක්ෂා ක්ලුපු හි ප්‍රකීක්ෂා ක්ලුපු ॥

(1). **Dēsa miwah banjar mepawēh leluputan ayah utawi pakenan-kenan සඳහා සිද්ධි යුගාමි සි නැඩ්ඩසු මිරු**

sangginggiling linggih utawi sang kawelas asih.

(1) ॥ ගාහා එංජඟු ප්‍රශනු එංජඟු යුගාමි ප්‍රකීක්ෂා හි ප්‍රකීක්ෂා හි ॥

(2). **Sor singgih leluputannē miwah bacakan sang luput keunggahang ring Pararem.**

(1) ॥ චෘජාති ප්‍රශනු ගාහා චෘජාති ප්‍රශනු එංජඟු ප්‍රශනු හි ප්‍රකීක්ෂා ක්ලුපු ॥

(3). **Sajabaning Prajuru Dēsa, sanē pastika patut polih leluputan pamekasnyanē :**

හා පා ප්‍රශනු මිරු ॥

ha. **Para Sulinggih.**

කා පා ප්‍රශනු පා ප්‍රශනු ගාහා ॥

na. **Para Pemangku Kahyangan Dēsa.**

සා ම් සකීඹා යුගාමි ॥

ca. **Sang sakit tahunan.**

ගා ඔ ගෘහනා ගෘහනා ॥

ra. **Wang cēda angga banget.**

කා ඔ ගෘහනා ගෘහනා ॥

ka. **Wang alit ubuh.**

ජාහාවි । පැවත්ස 84

(1) ॥ ප්‍රශනු ක්ලුපු ප්‍රශනු ගාහා ගාහා ॥

(1). **Swadharmaning krama dēsa luirē :**

හා ගුණයාගෝ හි ගාහා ॥

ha. **Dreda aturang ring Dēsa.**

181 ඔහ් ගාහා ගාහා ගාහා ගාහා ॥

କା ହିନ୍ଦୁତ୍ୟପତ୍ରି ସନ୍ଦର୍ଭ ଓ ମହିଳାଭିତ୍ତି ଯିବୁ ବନ୍ଦଗତି-ବନ୍ଦଗତି
na. Tinut saturut ring sadaging Awig-awig, miwah paguwēt-paguwēt
ଜାତୀ ଧର୍ମବକ୍ତ୍ଵି

dēsa siosan.

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ଯାତ୍ରା ଜାତୀଗତ ଲିଙ୍ଗଦି ନାୟକ୍ତ ଜାତ୍ୟକାଳୀ

ca. Tan maren ngutsahayang mangda dēsanē nyidayang nyujur
tatujonnya

ଲାକିପୁଣ୍ୟ ହି ବନ୍ଦବାଦି । ୮ ହିତାଚି ॥

kadi munggah ring pawos 6 ring ajeng.

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ହି ବନ୍ଦବାଦି ॥

ra. Natak panes tis kertin dēsanē.

(୧୩) ପିତାମାତା ମିଳିତ୍ୟ ତା ପୃଷ୍ଠାକୁଣ୍ଡା ତା ପୃଷ୍ଠାତ୍ୟତି ॥

(2). Wang dēsa sinanggeh tamiu lan krama tamiu patut :

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ହି ବନ୍ଦବାଦି ହାତିକିନ୍ତିକୁଣ୍ଡାପଦି ବୁନ୍ଦିବନ୍ଦବାଦି ହି

ମାତାମା ॥

a. Tinut ring tetiwak dēsanē nganinin indik ngupadi
sukerthan dēsanē ring sakala.

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ହି ବନ୍ଦବାଦି ॥

na. Tan wēnten nungkasin kertin dēsanē.

ବନ୍ଦବାଦି । ୧୩

Pawos 85

(୧୪) ପିତିଯ ଫୁଲାକାଳ ପ୍ରିଯା ପିତି ଗବାନ୍ତିବନ୍ଦବାଦି ପ୍ରାଣ ପକ୍ଷୀଭୁତ୍ୟ
ହାତିକିନ୍ତି ॥

(1). Petiyas Krama Dēsa luirē wenang polih pangayom prajuru manut
dresta nganinin :

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ॥

a. Pakulawargan.

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ହି ବନ୍ଦବାଦି ବାହୁ ବାହୁ ଶାକାଳି ଗା ॥

na. Kasukrethan miwah kesucian dēwēk, parhyangan muwah
karangnyanē.

ଶ୍ଵରମୁଖୁତ୍ୟପାଦି ହି ବନ୍ଦବାଦି-ବନ୍ଦବାଦି ॥

ca. Kasukretan druwenyanē soang-soang.

୧୩୨ ମହିଳାଭିତ୍ତି ଜାତୀ ଧର୍ମବକ୍ତ୍ଵି

ନା କୋରାଗବାମିକ୍ତୁ କାତିବକିଳପୁଣ୍ୟବେଶକ୍ରିଷ୍ଣାକୃତି ॥

ra.Kabawosin tur katiwakin pamutus sehanan wicarannya.

(୧୩) ହମ୍ବବାକ୍ରିକ୍ତାଙ୍କାଳକାପୁରୀ ଏ ମିକର୍ତ୍ତ୍ଵ ତା ଲ୍ରୂଗ କ୍ରୂପ ତା ଲ୍ରୂ ॥

(2).Sehanan warga dēsa rawuhing sang sinanggeh tamiu lan krama tamiu,
କେବେଳ ଜାଗରିବେଳସଯାକ୍ରିଯାତ୍ମିକୀ କାମ୍ଯକ୍ରୂପକା ଓଦାଯ ମହା

wenang polih pesayuban ngemanggehang kasukretan
raga, agama saha

କ୍ରୂପକ୍ରିକା ରୂପ-ରୂପ ॥

druwēnnyanē sowang-sowang.

ବନ୍ଦବାନ୍ଦିରେ

Pawos 86

(୧୪) ହମ୍ବବାକ୍ରୁପବାକ୍ରିକ୍ତାଙ୍କାଳୀ କୁଟି ତାଇକୁମାନି ରୂପବାନି ॥

(1).Sehanan krama sanē ngerobang utawi ngajak anak sēwosan,

ରୂପପ୍ରୁତ୍ତ କି ପକ୍ଷୁରୂପିକ୍ରମିତି :

lēmpas drestanining pakula wargan upami :

ହା ଯାଇକେ ଭୟକାଳି-ଭୟକାଳି ॥

ha.Ngajak wang duduk-dudukan.

କା ଯାଇଯିବିଯ ମାତି ପକ୍ଷୁରୂପକାଳି ॥

na.Nyama mulih saking makurenan.

ଶା ଯାଇ ଯମ୍ବକୁମାରକାଳି ॥

ca.Jadma masundulan dēwēk.

ନା ଯାଇ ପତ୍ରିକା ଚିକିତ୍ସା ବାକ ରୂପବାନି ପତ୍ରିତ୍ସାକାଳି

ra.Rowang pastika jenek miwah sanē siosan, patut aturuning

କି କାଳିବାକ୍ରୁପାକା ॥

ring Kelihan Banjarnya.

(୧୫) ହିମାକାଳି ବାରି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି ॥

(2).Pesadok ring ajeng keduluran antuk keterangan pastika, nganinin

କିମ୍ବିକାଳି ବାରାକାଳି କିମ୍ବିକାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି ॥

linggih artha brana miwah tategenan kramanē kalih sang
kajak inucap.

(୧୬) କ୍ରୂପବାକ୍ରିକ୍ତାଙ୍କାଳି /ତାଇକୁମାନି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି କାଳି

(3).Krama sanē ngeroban/ngajak patut tanggung suma kuta negenang
lampah

୧୯୧ ଉତ୍ତିକାଳିକାଳି କାଳି କାଳି କାଳି ॥

ස ත්වරාජසුදාගබනි සායුත්‍ය මකුනු ගැඹුගකාණා
sang keajak arepē ring kasukrethan Banjar utawi Dēsa.

17. ක්වෑනිභාසුදා තුහපා ප්‍රසාදාකාලපුකිකා නි තුනිකිභාසුදා

4. Kelihan Banjar ngunggahang pesadok punika ring Ilikitannya,
සහානුවා නි බගුප්‍රසුදාවා

saha nyiarang ring Paruman Banjar.

ජාත්‍යභාෂා ප්‍රචාරණය

Pawos 87

(1) ගුරුප සාහක කළමි ගාලු මාග්‍රාමාත්‍යකාලුවා ප්‍රශ්නීසාධකාණි

(1). Krama sanē nampi tamiu jantos makolem, patut mesadok
නි ක්වෑනිභාසුදා ක්වෑවා

ring Kelihan Banjarnya.

(2) පුරානා ලු යුතුපාලා ලු පස් එහුගාන්තාසනුවා බාඩුවා

(2). Pradē tamiu lan krama tamiu pacang madunungan jantos langkungan
ring awuku,

නි ක්වෑනිභාසුදා ගාලු පික්විසුදුත්ති යකුවා ක්වෑවා ප්‍රශ්නීගානකාවා

ත්වෑත්තාවා

I Kelihan patut nuréksain pisan mungguing maka buatannya surat-
surat keterangan.

(3) ගිනියු-ගිනියු යකපස එහුගාන්තාසනුවා ප්‍රශ්නීගානකාවා

(3). Bilih-bilih yan pacang madunungan jantos sasihan utawi tahunan

සුගමකාවා ප්‍රශ්නීභාසුදා නි තුනිකිභාසුදා ගැඹුගකාණා

suwēnnya, patut kaunggahang ring Ilikitan Banjar, tur dunungan
inucap

ප්‍රශ්නීභාසුදා ගැඹුගකාණා භායුබඳීවා

patut sareng nedunin masuka-duka bhaya pati.

ජාත්‍යභාෂා ප්‍රචාරණය

Pawos 88

(1) ගිනිත්ත්වා ගැඹුගකාණා ප්‍රශ්නීභාසුදා ප්‍රශ්නීභාසුදාවා

(1). Tedun mekrama kalih ngētang parobahan sehanan ayahan,

එයා වෙළුඩා ප්‍රශ්නීභාසුදාවා

ବାପିତିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନକି ସାବିତିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାୟ କାରାଗାତି ପୁଲ ହୀନିକି ॥

ngawitin nangken Galungan, sajawinin ayah balu kaetang
premangkin.

(1) ମେହାକୁ ସହିତ୍ୟାଯାନାଗାତି ପୁଲ ହୀନିକି ॥

(2). Sehanan wusan mekrama kaetang premangkin.

(3) କାନ୍ଦିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାପରିଯଧିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାପି (କାନ୍ଦିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାକି) କୌଣସିବାନ୍ତିକିର୍ତ୍ତା

(3). Nangken ayahan panemaya inucap (Galungan) Kelihan Banjar
ଜୁବାବି-ଜୁବାବି ହୀପକ୍ଷିତିକୁ ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାଜିବା ଗାନ୍ଧାରାନ୍ତିକିର୍ତ୍ତା ପାତ୍ରିକାଯି
soang-soang ngewantunin nyacah jiwa, ngetangan kalih mastikayang
ବିକ୍ରିଲିଖ୍ୟାବାୟୁ-ବାୟୁବାନ୍ତିକି କି ବାବି (1) କି ଚିତ୍ରିତାନ୍ତି ଜୁବାବି-
ଜୁବାବି ॥

pekraka miwah ayah-ayahan kadi ring ajeng (1) ring wewidangannya
soang-soang.

(4) କୌଣସିବାନ୍ତିକିର୍ତ୍ତା ହୀକ୍ରିତିକାର୍ଯ୍ୟାଯା ହୀପକ୍ଷିତିକୁ ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାବାୟୁ-ବାୟୁବାନ୍ତିକି ॥

(4). Kepastian cacah jiwa, indik pekraka miwah ayah-ayahan,
କାବିକ୍ୟାବିକ୍ୟାକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାପରିଯଧିକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାକି ଜ୍ଞାନାଦି
kapikukuhin antuk pamutus paruman banjar soang-soang dumogi
କାହିଁକୁଣ୍ଡଳୀଯାନାଯାଏ ॥

kengin kelaksanayang.

(5) କୌଣସିବାନ୍ତିକିର୍ତ୍ତା ହୀକ୍ରିତିକିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା (ପିପିଲୁଆତିକାର୍ଯ୍ୟ) କ୍ରୂଯା ॥

(5). Kepastikayang inucap digelis kesuratan ring Ilikita (pipil utawi kartu)
krama.

ବାହାବି । ବ୍ୟା

Pawos 89

(6) ମିଳାବି ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାବାନ୍ତା ପୁଲକୁଣ୍ଡଳୀଯାନା ପ୍ରାକାନ୍ଦ୍ୟବାନ୍ତା ହୀକ୍ରିତିକିର୍ତ୍ତା

(1). Sinalih tunggil kulawarga wusan makrama dēsa, pradē kulawarga inucap:

ବାବିକିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ବାହାବାନ୍ତିକି

ha. Megingsir linggih saking wewidangan Dēsa Adat Kepaon,

ପି ପୁଲକୁଣ୍ଡଳୀଯାନା ପି କିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ବାହାବାନ୍ତା

sang wusan mekrama sangkaning megingsir linggih patut
nunas bebëasan

ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାବାନ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ପ୍ରାକାନ୍ଦ୍ୟବାନ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା

tur Ilikita pastika saking Prajuru Banjar utawi Dēsa.

179 ବାହାବାନ୍ତା ନୀତିକିର୍ତ୍ତା ବାହାବାନ୍ତିକି ॥

କୀ କାଗଜାଗପି ବାହୁଦ୍ରାତାରା ନିଷୟପ୍ରକଳ୍ପକମପ୍ରିକେପାଲି
na. Kanorayang antuk dēsanē, ri sampun mejalaran papwikan salami
୧୩। ପଂଚ ତ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ରମିତାର୍ଥବିରାମାବ୍ୟାପ୍ତିରେ
3 warsa tur taler tan presida ngeséhin salah maprewerti.

(၁၇၁) ပျော်အုပ္ပန္တူ စာအောက်ဆာပုံပါ။

(2). Sulur tur tata nganoreyang :

ហេប្រុនកាបទ្វូគ្របាយខាងត្រួមបុរាណ

ha.Pastika wēnten sadosan ipun.

କୁଣ୍ଡଳିଙ୍ଗ ପିତ୍ରାଜ୍ୟା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ କୁଣ୍ଡଳିଙ୍ଗ ପିତ୍ରାଜ୍ୟା ଯିବାରେ ଏହାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

na.Tan tinut ring pituduh prajuru indik nyupat raga ngeséhin salah meprewerthi.

សាខាទីបន្ទាន់ខេរិយាយជាអាស់រាជការ ហាន្តុលោបាបុរាណនូវរាជរដ្ឋាភិបាល

ca.Katiwakan pamidanda noranē antuk paruman dēsa ri sampun

କାବ୍ୟକାରୀଙ୍କ ପାଦମାତ୍ରା ହେଉଥିଲା ଏହାରେ ଶବ୍ଦମାତ୍ରା ହେବାରେ ଶବ୍ଦମାତ୍ରା ହେବାରେ

kapastika antuk Saksi, Ilikita, Bhukti antuk Band

‘**କାନ୍ତିରାଜ**’ ପାଇଁ ଏହାରୁ କାନ୍ତିରାଜ ପାଇଁ ଏହାରୁ କାନ୍ତିରାଜ

(3). Sang wusan mekrama tan wénten polih pah-pahan sangkaning
druwén dësa utawi hanjar.

(၁၃) ကာစာရေးပုဂ္ဂန်ပြည်တွင် မန်ပို့ယူနေရန် ပုဂ္ဂန်ပြည်တွင် မန်ပို့ယူနေရန်

(4). Dēsanē wusan mepawēh pesayuban kasukrethan sekeluwirē, arep ring sang kanoravang.

(5). Banjar-banjar sejebagan Dēsa Adat Kepaon tan wenang nampi wang kanorayang.

(၁၃) ပဲ ဆောင်ရွက်ပါသာ၏ ဘဏ္ဍာတိနှစ်ခုကို ယပို့လိုက်

(6). Sang kanorayang inucaping ajeng kengin kateduning malih mekrama

၁၇၃၁ အပိုဘာမိဂုဒ္ဓရာ အဆောက်ပါ

ବାହୁଦ୍ରିତ୍ତିକୁ ଶ୍ରୀଯୁ-ଶ୍ରୀଯୁଧାନ୍ତି ପାତି କାହୁନିଟିଙ୍କୁ (ବାହୁ-ବାହୁ)
ପାତିପାତିପାତି

maduluran antuk nutug ayah-ayah utawi nahur linggih (batu- batu)
sapatut ipun.

କାହିଁ ଲ୍ଲା କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ

Kaping 2 Krama Tamiu lan Tamiu

ପାତାବିଜୀ

Pawos 90

କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ :

Teges Krama Tamiu Lan Tamiu :

(1) କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ପାତି ପାତି କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

(1).Krama tamiu inggih punika Krama Bali megama Hindu sanē nēnten mipil
ବାହୁଦ୍ରିତ୍ତିକୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପାତାବିଜୀ ପାତାବିଜୀ

sakēmaon macatet ring Dasa Adat Kepaon.

(2) କାହିଁ କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

2).Tamiu inggih punika setiosan krama Dēsa Adat lan krama tamiu sanē
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

wēnten ring Dēsa Adat Kepaon.

କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ :

Kepatutan Krama Tamiu lan Tamiu :

(1) କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାତାବିଜୀ କାହିଁ କାହିଁ /ବାହୁ କାହିଁ

(1).Krama tamiu lan tamiu, patut madana punia ring Dēsa/Banjar Adat,
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

manut kalascaryan.

(2) କାହିଁ କ୍ରମା ଲ୍ଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାତାବିଜୀ ବାହୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

(2).Krama tamiu lan tamiu patut polih pasayuban marupa pamitulung
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

rikanjekan katibēn pancabhaya.

କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ပန္တမိုဂါရီ

Palet 7

ပါန္တိကျော်လျှော့ ပါဟုပ္ပါနကာ ဆုတ္တရာဇာ အမေတီ

Indik Swadharma Miwah Swadikara Krama Dēsa Adat

କାହିଁ ଯାଏଇପାଇଁ କାହାର ଭାବୀ

Kaping 1 Swadharma Krama Dēsa Adat

ပရိသနပါးသမဂ္ဂ

Pawos 91

ପ୍ରଦୀପାନ୍ଧୁଳୀ ଗଜାଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

Swadharma Krama Dēsa Adat :

(၁၃) သဟန နှစ်ပုဂ္ဂနာဏဆရာတေသယများ၏ ပအုန္တပါနာဂာများ
ကာစာ ဘုံပါ။

(1).Sahanan Krama Dēsa sanē sampun marabian, patut ngawit dados krama dēsa ngarep.
(၁၇) ဟယ္တိန္တပါ လန္တမုတ္တဟန္တပဲဘဏ္ဍာ၊ ပဇ္ဇိနိ မိန္ဒီပို အုန္တပါ
ဘဏ္ဍာ-ဘဏ္ဍား

(2). Satunggil krama, manut karendahan kulawargannya, patut keni sinilih tunggil ayah-ayah :

ଶ୍ରୀ ହାସଖାନ୍ତପୁଣି ॥

ha.Ayahan Ngarep.

କୀ ଶାଖାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣମୁ

na.Ayahan Balu.

(၁၃၁) သပ်နှင့် ကမိုဒ်ဘဏ္ဍာ ယုံ

(3).Sasengker ngawit tedun ngayah :

ବାଁ ଯଥୁପି କ୍ରାତଗାଜା ବାଗକ ଯଦିଇପକ୍ଷି ବହିବାହାକ୍ଷି ବାଜାଳିଁ

ha. Marep ring Krama Dēsa sanē mawit saking pawiwahan, asasih
សំគី បុប្បន្ទាសាយ-សាយកិ/បសសាបអូកី។

saking puput makala-kalan/pasakapan sari.

କୁ ଯନ୍ମପ୍ରିୟାଙ୍କରୀ ସାହା ପଦିତ୍ତୁଳି ହାହାକିରୂପଗନ୍ଧ ମନ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ

na. Marep ring Krama Dēsa sanē mawit saking ngarangin sanē sareng makrama

dēsa kasulurang manut Pararem.

၁၈၃၁၊ အမြတ်ကိုပြောစေ အဆင့်ပေါ်ဟန်။

(13) Krama dēsa sanē wenang nyada yan sampun kapastikayang, luirē :

ha. मुङ्कुन्दरामार्त्तिलिंगम् ॥

ha. Sungkan Tahunan.

sa. यकृपलपूर्वकार्या बर्गाक्षवि इतिपर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी
भगवृषी ॥

na. Yan sampun madrebē pangentos utawi panyeledi kasulurang
manut Pararem.

sa. तिविपूर्वक्यता १०१ तु यकृपाक्षीर्या बर्गात्मिका ॥

ca. Risampun mayusa 60 warsa yan tan maderbē panyeledi.

(14) से वस्ति ग्यासग्नार्था यकृपापुर्णात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

(5). Sang saking siosan dēsa yan sareng tedun makrama dēsa ring

ग्नार्थात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी बर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

Dēsa Adat Kepaon, patut keni batu-batu utawi pamogpog,

सग्न बर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी भगवृषी ॥

sanē angengnyanē kasuarang manut Pararem.

(15) यग्नीक्षेत्रायस्ति ग्यासग्नार्था वपुर्णात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

(6). Yan wénten krama saking siosan dēsa sareng ngranjing makrama dēsa ring

ग्नार्थात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी बर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

Dēsa Adat Kepaon, patut kadulurin antuk Ilikita sanē jangkep.

कापिं १३। शुद्धिकरण श्रव्या ग्नार्थात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

Kaping 2 Swadikara Krama Dēsa Adat

बर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

Pawos 92

सवाक्षेत्रायग्नार्था बर्गात्मिकास्ययुग्मं लक्षणी ॥

Sahanan Krama Dēsa, patut keni tategenan utawi ayah-ayah, luirē :

(16) गायबाट्टुभुपी अपित्तिक्षेपत्तुरुक्षी बीजसाकी-बीजसाक्षीह्य

(1). Ayahan ngarep, mapiteges paturunan, peson-peson miwah

गायबाट्टुपूर्वक्यता ॥

ayahan mamungkul saking krama ngarep.

(17) गायबाट्टुया ॥

(2). Ayahan Balu, luirē :

१३। अपित्तिक्षेपत्तुरुक्षी बीजसाकी-बीजसाक्षीह्य ॥

ဟ. ဘယ် ဂာမ္မနီ၊ သရကပျေဆူနာရာ၊ ဆုတ္တနီ-ဟင်းတို့ပုဂ္ဂနာ
 ha. Balu Rēmban, sanē pianaknyanē kantun ali-alit, punika
 နှင့် ဟယ်ပုံမ္မနီ၊ သရက ဆုတ္တနဲ့ ပန့်ဖော်ပုံ။
 keni ayahan balu remban, sanē kasuarang manut Pararem.
 အ. ဘယ် ဦးနှင့်တို့၊ နှင့် ဟယ်ပုံမ္မနီ၊ သရက ယန်နှင့်တို့။
 na. Balu Ngelintik, keni ayahan balu manut balunyanē,
 ယန်နဲ့ နှင့် ဟယ်ပုံမ္မနီ၊ ယန်နှင့် နှင့် ဟယ်ပုံမ္မနီ။
 yan lanang keni ayahan lanang, yan istri keni ayahan istri.

(၁၃၁) ဂိုဏ္ဍာသ တို့ ပပေါက်နှုန်းများကို ဘာစာ အောင် ခြေလာက
 (3). Ritatkala ngardi wawangunan marep kabwatan Dēsa Adat, kramanē
 မင်္ဂလာနှင့် ဟယ်ပုံမ္မနီ စွာ ဂိုဏ္ဍာသ တို့ အော် နှင့် ပတ်ဝန်ဆောင်
 ဒါ ရုံး ပုဂ္ဂနိုင်း ပုံမ္မနီ။

sajaba keni ayahan manut kecapē ring ajeng, taler keni paturunan sakadi
 ring sor puniki :
 ဟ. ပတ်ဝန်ဆောင် ပို့ကာ ပန့်ဖော်ပုံ။
 ha. Paturunan sama wibaga manut Pararem.
 အ. ဓနပျော်၊ ပန့်ဖော် ယျော် ဓနပျော်။
 na. Dana punia, manut kalascaryan sang madana punia.

ဆုတ္တနီ သရကု
 SASTHAS SARGAH
 သရကု စာတော် ပည့်ပရောက်စာ အောင်
 SUKRETHA TATA PALEMAHAN DĒSA ADAT

ပည့်တို့၏
 Palet 1
 ပို့ကြိုးကျော် ပို့ကာ အောင် အောင် ပို့ကြိုးကျော် ပို့ကာ

Indik Tanah Miwah Karang Tegal Ian Carik

အပို့၏ ဘေး အော် ဘာစာ အောင်

Kaping 1 Tanah Dēsa Adat

ပရောက် ယော်

Pawos 93

(၁၃၂) ခြေလာက သရက ဘာမ်း ဆောင် ပပေါက်ပုံမ္မနီ၊ ပန့်ဖော်ပုံမ္မနီ
 (1). Krama Dēsa sanē ngamong karang paumahan ngraga, patut ngwatesin
 karangnya

အပို့ အောင် ပရောက် အောင် ပရောက်

గ්‍රැනු-ග්‍රැනු ගානුකාපග්‍රැනි/ඇගුසුභාම් ගැඟැනුකානුබකාත්‍රිකානු ගායී॥

sowang-sowang antuk pagehan/turus utawi tembok mangda pakantenan-nya asri.

(1).**ග්‍රැනු ගැඟැනු ගානුකාපග්‍රැනි ගායී ග්‍රැනු ගායී යුතිකි**

(2).**Wates sanē mawasta gegaleng kaluan mangda nganutin dresta, tur kakaryanin**

ගායී එක්කිනු ප්‍රිකුස්පිකුස්පි॥

olih sang negen wates inucap.

(1).**ග්‍රැනු පුගා කාගඟයි ප්‍රිකුස්පි ප්‍රිකුස්පි යකුය පාව**

(3).**Pradē karasayang pagehan/tunas inucap nglikadin, yan padha arsa**

බගාත්‍රිගාමප්‍රිගා ගාලිකුගාමවිත්තුභාම් ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා

panyandingē watesē kēngin nganggēn pinget utawi pracihna pal saking
ගාමා ගාමා

BNP, sakēwanten kasaksian antuk Prajuru Dasa/Banjar Adat.

(1).**ග්‍රැනු ගාප්‍රිකු ගාලිකි ගායී ගායී ගායී ගායී ගායී ගායී ගායී**

(4).**Pradē wēnten karang kabebeng, kautsahayang mangda polih margi pemesuannya sanē pastika.**

ජාභාවි යණ

Pawos 93

(1).**මිකායී ගුත්තිනුල ගාමා / ගාමා ගාමා ගාමා ගාමා ගාමා**

(1).**Sinalih tunggil Krama Dēsa/Banjar Adat, nēnten kalugra :**

හා ඩායු-ඩායු තීගායි ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා

ha.Ngalah-alah tegal, carik krama lian, lan sakancan punika.

කා ඩායු-ඩායු තීගාසු ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා ප්‍රිස්ථා

විකාත්‍රි ප්‍රිස්ථා

na.Ngalah-alah tegak Kahyangan, Sētra, lan sakancan tegak sanē sinanggeh suci.

(1).**ග්‍රැනු ගාප්‍රිකු ප්‍රිස්ථා ගාමා ගාමා ගාමා ගාමා ගාමා ගාමා**

(2).**Pradē wēnten mamurug kecapē ring ajeng, sang mamurug patut ngwaliang tanah**

ජාකුස්පි ග්‍රැනු ගායී ගායී ගායී ගායී ගායී ගායී

inucap, tur sang ngalah-ngalah tegak suci,tiosan ring ngwaliang tanah

178 ගානුකාපග්‍රැනි ගානුකාපග්‍රැනි

ତୋକୁପି ନିର୍ମଳୀ ଆସୁ ବାହୁଦ୍ଵାରା କରିଛା ଯାଏବେ ଉଚ୍ଚବ୍ରତ
 tegak suci inucap, taler patut karuntutin antuk dēwa dandha
 miwah artha
 କାହା ବାକି କାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଲାଗୁ ହେବାରେ
 danda sanē kasulurang manut Pararem.

ବ୍ୟାଖ୍ୟା

Palet 2

ନିର୍ମଳୀକାପବାକାଳୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର୍ଥୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାଳୀ

Indik Papayonan, Wewalungan Miwah Wewangunan

କାମୀରୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାଳୀ

Kaping 1 Pepayonan

ବାହାଶିରୀଯା

Pawos 95

(୧୩) ନାନ୍ଦୁର ପ୍ରବାଳକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ

(1). Ngawit nandur pepayonan minakadi tanem tuwuh, adepa agung patut
 ନାନ୍ଦୁର ପ୍ରବାଳକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 ngajroang saking wates, pepayonan minakadi tanem tuwuh sanē
 ନାନ୍ଦୁର ପ୍ରବାଳକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 ନାନ୍ଦୁର ପ୍ରବାଳକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 jantos nglawat wates, wenang kasepat gantungin.

(୧୪) ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ

(2). Pepayon sanē ngungkulin mawastu mayanin kapisaga, sang nruwēnang
 ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 pepayon inucap patut kawara tur kairing mapiguman antuk
 sang rumasa
 କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ
 kaletehin, bilih-bilih sang nruwēnang arsa ngrebah utawi notor
 ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 wit pepayonanē punika.

(୧୫) ପ୍ରବାଳକାଳୀ କାର୍ତ୍ତ୍ତୁଭ୍ରାତା ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ

(3). Pradē sampun kewara taler tan wēnten utsahannyaē sang nruwēnang,
 ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ
 sang wenang mesadok ring prajuru, tur risampunē kaparitatas kandugi
 wēnten
 ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ

ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ ବାହାଶିରୀ

ஸମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହାତୁପ୍ରତ୍ୟୁଷା ଓ ଦ୍ୱାରିତିରେ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯାଏ
lalugrahan prajuru, wahu wit pepayonanē punika kēngin karebah
 ସାମାଜିକ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି
sakéwanten panukun patin wit pepayonē punika patut katawur oih
 ଏବଂ ବନ୍ଦିକା କ୍ଷମତା ପାଇଁ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି
sang sanē neruwēnang anut panglokikan prajuru, mawit pepayonanē
 ସାମାଜିକ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି
sanē karebah punika, kasuksrah ring sang nruwēnang.

(୩) ଏବଂ ପଞ୍ଚମୀ କଲିଷ୍ଟା ପାନାଟାଙ୍ଗୀ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି

(4). **Sang patut keni pamidanda panyangaskara saha prabēa manut Pararem,**

ଅତ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଯେତେ :

marep ring wawangunan sanē karubuhan, luirē :

ଏବଂ କ୍ରମାଙ୍କ ଦ୍ୱାରିତିରେ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି

ଏ. **Sang nruwēnang wit pepayonan sanē sinanggeh mayanin,**

ବନ୍ଦିକା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଯେତେ ଯେତେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

pradē pungkat padidi tur ngrubuhin wewangunan krama tiosan.

ଏବଂ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

na. Sang notor, monggol utawi ngrebah taru, tur ngrubuhin wewangunan krama tiosan.

(୫) କ୍ଷୁଦ୍ରାଳୀ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବନ୍ଦିକା

(5). **Krama Dēsa patut ngamanggehan kawredian tanem tuwuh sanē ngawinang dēsanē**

ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

asri tur lestari sanē kawastanin Bhutahita, sanē mateges Kalestarian Lingkungan Hidup.

(୬) ଏବଂ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

(6). **Sinalih tunggil krama sanē pacang ngrebah pepayonan minakadi tanem tuwuh**

ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏବଂ ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

sanē ngawinang dēsanē asri tur lestari, patut masadok tur nunas

ବନ୍ଦିକା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

lalugrahan ring Prajuru Dēsa Adat.

ပုဂ္ဂိုလ်၁၂၈

Pawos 96

(၁၃၁) ဘဒ်ဖွေ့ပျော်၊ အောက်ဆုပ်ခံကြိုး၊ ပို့မှု၊ အစားအကြောင်း၊ အနှစ်၊

(1).**Tanem tuwuh , tetanganan sakeluwigé miwah tata nganggē karang tan wenang**

အကုပ္ပဏီတို့ဟပ်၊ ဘာရာသူ့အပါ ပြုတို့ပါနဲ့ ပို့ကုန်။
nahonin miwah ngawanang pocol utawi ngeletehin karang
penyandingnya.

(၁၃၂) ဘုရားပြို့ကျပ်ပါနဲ့၊ ပို့ကုန်တို့အပါ အဖို့ပါနဲ့

(2).**Pradē wēnten sapunikā, wenang kasepat gantunganin utawi katiwakin
ပတ်သက္ကရာဇ်ပါနဲ့။**
pamidanda siosan.

အပါ၏၃၁ ပြောကု

Kaping 2 Wewalungan

ပုဂ္ဂိုလ်၁၂၉

Pawos 97

(၁၃၃) များဆုံးဘဏ်၊ ဆာန်၊ ပျော်ဆုံး၊ ပြောကု၊ အောက်ဖွေ့ပျော်၊

(1).**Sehanan warga dēsa sanē miara sakalwir wewalungan patut sayaga**

လိုက်နိုင်တို့ကျပါ ဘုရားဘဏ်၊ ပျော်ဆုံး၊ အနှစ်၊ ဆုံး၊ များဆုံး၊
nitēnin negul utawi nglogorin mangda ubuhannya tan ngrusakin
karang

ဘုံအပါ ဟာဗျား၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊
utawi abian anak sēwosan, bilih-bilih mangda sampunang jantos
ဦး၊ /ပြုတို့ပါနဲ့ပျော်ဆုံး၊
ngeranjing/ngeletehin kahyangan.

(၁၃၄) ဘုရားပြို့ပျော်ရှိရှိ၊ ပြောကု၊ ပြောကု၊ ပြောကု၊

(2).**Pradē wēnten wewalungan ngelēb saha ngranjingin pekarangan**

ရှုပ်သူ့၊ ပျော်ဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊
sēyosan sang madruwaē karang patut melungguhang ring sang
neruwēnang wewalungan.

များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊ များဆုံး၊
Bilih yan ngawanang wēnten karusakan, kadulurin antuk nunasang
bawos

၁၂၉၊ မေတ္တာပို့ကု၊ မေတ္တာပို့ကု။

କି ଲୀନିବାକ୍ରି ଯାହାକାହିବିପାଇବାକୁ ବାହିତ୍ରାକୁହାବାବାକ୍ରି
ring Kelihan, mangda katiwakan pamidanda agung alit manut
dadosanē.

(୧୩) ଲୀନିବାକ୍ରି ଯାହାକାହିବି ତିକାମପୁଣ୍ୟମୂଳୀ ବିଦୟାଗାନ

(3).Bilih asasih jantos ping tiga sampun malungguhang wewalunganē^{ବିଲିହ ଅସାଶ ଜାଂତୋ ପିଂ ତିଗ ସମ୍ପନ ମାଲୁଙ୍ଗୁହଙ୍ଗ ବେବଲୁଙ୍ଗନେ}
ବିଲିହ ଅସାଶ କ୍ରିକାବତ୍ୟାକ୍ରିକାବତ୍ୟା କି ଲୀନିବାକ୍ରିଲ୍ଲାଗାନ
wenang ketaban. Penaban punika patut uningayang ring Kelihan Banjarē.^{ବେନାଂ କେଟବାନ ପିଲାବନ କ୍ରିକାବତ୍ୟା କି ଲୀନିବାକ୍ରିଲ୍ଲାଗାନ}

(୧୪) ବିଦୟାଗାନକ୍ରିକ୍ଷୁଷ୍ପ୍ରେକ୍ କାର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନିବ୍ୟ ଏ କ୍ରାବକ୍ରି

(4).Wewalungan tetabanan inucap wenang katebus olik sang druweñang.^{ବେବଲୁଙ୍ଗନ ତେବାନାନ ଇନୁକାପ ବେନାଂ କାତେବୁସ ଓଲିଖ ସାଂ ଦ୍ରୁଵେନାଂ}
ବାଚି ବାନିତାପିଲ୍ଲାଗାନମୂଳୀ ବାକ୍ରିଲୀନିବାକ୍ରି କାନ୍ତିଲୀନିବାକ୍ରି
Agung alit panebusan katiwakang antuk Kelihan Banjar, kadulurin
କାନ୍ତି ଯାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନମାନକ ବାକ୍ରି କାର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନିବାକ୍ରି
danda manut karusakanē sanē kawetuang.

(୧୫) ଲୀନିବାକ୍ରି ବାହାକାହିବି ତିକା ଯାହାକାହିନି କି ବାର୍ତ୍ତି ବିଦୟାଗାନ

(5).Bilih ring asasih jantos ping tiga mateban kadi ring ajeng wewalunganē^{ବିଲିହ ରିଙ ଅସାଶ ଜାଂତୋ ପିଂ ତିଗ ମାଟେବନ କାଦି ରିଙ ଏଜଙ୍ଗ ବେବଲୁଙ୍ଗନେ}
ବିଲିହ ଲୀନିବାକ୍ରି କାହାକାହିନି କାହାକାହିନି କାହାକାହିନି
wenang keambil tan tebusan pemargi naban punika mlarapan antuk
ବେବଲୁଙ୍ଗନ ଲୀନିବାକ୍ରିଲ୍ଲାଗାନ

bebëbasan Kelihan Banjar.

ବାହାବି ୧୪

Pawos 98

(୧୬) ପ୍ରାଦେ ବିଦୟାଗାନମାନ ହିନ୍ଦୁମୁଣ୍ଡି କାର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନକ୍ରି ଏ ଯାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟାନିବାକ୍ରି

(1).Pradē wawalunganē sanē ngelēb ngranjing kekahyangan, sang madruwē^{ବିଲିହ ନିମିପି ବାକ୍ରିଲ୍ଲାଗାନ ପ୍ରାଦେ କେକାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ଏବଂ ମଦ୍ରୁବେ}
ବିଲିହ ନିମିପି ବାକ୍ରିଲ୍ଲାଗାନ ପ୍ରାଦେ କେକାହ୍ୟାଙ୍ଗନ ଏବଂ ମଦ୍ରୁବେ
wenang kesisipang antuk danda prabeaning puakara pemarisudha
sepatutē.

(୧୭) ତାତେମାନକ ଯିନ୍ଦ୍ରିୟମୂଳୀ କାହାକିପୁରୁଷ କାହାକିପୁରୁଷ କିମାର୍ଥି

(2).Tata caranē melungguhang, naban miwah nebas pateh kadi munggah
ring ajeng.

କାପି ୧୩୧ ପେଟ୍ରାକଣି
Kaping 3 Wewangunan
ବନ୍ଦାଶି ଯତୀ
Pawos 99

(୧୩୧) ସମ୍ବାନ୍ଧରେ ବନ୍ଦାଶି କାମକୁଣ୍ଡଳି :

(1). Sehanan karang paumahan patut :

ବାବତ୍ତିକା ଗପକ୍ଷିତିଷ୍ଠିପୁଣି ॥

ha. Pastika wénten wates ipun.

କାଲିପିଲିଙ୍ଗି ବ୍ୟାଜି କିଲିକା (ଅକ୍ଷରକ୍ଷଣିତି) ॥

na. Mapemedal kerurung utawi kemarginé (tan wénten kabebeng).

(୧୩୧) ବନ୍ଦାଶି ଓହାତାପକ୍ଷିତ୍ତୁ ଖ୍ୟାତ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରାକାଳି କିମାରି
ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିପୁଣି ॥

(2). Bandesa Adat patut ngutsahayang mangda karangé kadi ring ajeng
kawéntenan ipun.

(୧୩୧) ସମ୍ବାନ୍ଧରେ ଯକୁସି ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି ଉତ୍ସାହାବାନି

(3). Sehanan krama yan pacang ngewangun patut nganutin Asta Kosala Kosali
ବିଭ୍ୟ ଉତ୍ସାହି ବକ୍ଷିପୁଣି କିମିଷିଲାଖ ॥

miwah Asta Bhumi, sanistané petitis niskala.

ବନ୍ଦାଶି ୧୩୦୧

Pawos 100

(୧୩୧) ସମ୍ବାନ୍ଧରେ ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି କିମିଷିଲାଖ ଗୁପ୍ତି-ଗୁପ୍ତି ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି ॥

(1). Sehanan krama patut ngewatesin karangnyané soang-soang jantos sidha
trepti nyatur dësa.

(୧୩୧) ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି କୃପାକାଳି

(2). Wates karangé sané mejapitan, patut ketegen olih kramané

ବନ୍ଦାଶି ପବ୍ୟନ୍ତିପତ୍ରିଷ୍ଠିକୁଷପି ॥

sané mauluan kewates inucap.

(୧୩୧) ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି

(3). Taru miwah ulih-ulihan sané maurip ring wates kadruwé

ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି ॥

olih krama sané negen inucap.

୧୩୧ ଉତ୍ସାହାବାନି ବନ୍ଦାଶି କଷ୍ଟିତିଷ୍ଠିପୁଣି ॥

(೧೩) ಶಾಸ್ತ್ರಕ ಪಕ್ಷ/ಶಾಸ್ತ್ರಪಾ ಹಾಗೆ ಸಹಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಿನ ಪರಿಯರ್ಥ

(4). Tan wenang makta/ngenahang barang sanē ngeletehin karang paumahan
ତିବିୟ-ତିବିୟ ଯକ୍ଷମାର୍ଗ ହିନ୍ଦୁ ମିଳାକ୍ଷ୍ମୀ ତିବିୟାକି
bilih-bilih yan kelethane ngelantur sinanggeh ngelimbak
ହାତୁର୍ମାର୍ଗ ପାଶୁଶି ଡାକ୍ସା
ngeletehin dēsa manut agama.

ପ୍ରକାଶି ପାତ୍ର

SAPTAMAS SARGAH

ပန္ဒဂါနီ၍ အျပောလိပု ပဋိဘဏ္ဍာ၊ ဟနေဒ၍

PADRUWĒN, UTSAHA MIWAH PANGGARAN DĒSA ADAT

ပန္တမိဘ၊ ၁၃၁

Palet 1

ပိန္ဒိနာပည့်ပေါ်မှု

Indik Padruwēn Dēsa Adat

ပရဟသို့၊ ၁၇၀၈

Pawos 101

(၁၃၁) ဟပ္မာနပုဂ္ဂန္တလေဆက္ခိုပုဂ္ဂန္တလာဏ်ရှင်

(1).Padruwēn Dēsa Adat Kepaon sanē merupa Pura Balē Agung,

ပျောကာအ၊ ပျောပျိန်၊ ပျော ဆွဲပါဝါဆောင်း ပြီးဆောင့်ဆုံး အောင်

**Pura Dēsa, Pura Puseh, Pura Dalem Penataran ring wewidangan
Dukuh Tangkas,**

မိဟုပ္ဂန ဘဏ္ဍယ်ဆောင်ရွက်ပါ ပီဆာနျုပြ။

miwah Pura Dalem Penataran ring wawidangan Suwung.

(၁၃၁) ဘဏ္ဍာ၊ အကြံ၊ ပုဂ္ဂနာလာလိဟု ပုဂ္ဂပျိန်း၏ ပေါ်စွဲတဲ့ ဟန္တနှင့် ပျော်ဆွဲ

(2).Balé Agung, Pura Dasa miawah Pura Puseh keemong antuk samian banjar

ମୁହିଁରାଗଜୀର ଉତ୍ତରପଦବୀରେ କୁମରପାନ୍ଧୀ ଶକ୍ତିରେ ଥାଏଇବେ

sewawidangan Dasa Adat Kepaon, kesanggra olih Banjar Dalem,

၁၁၅၃ နတ်၏ ပုဂ္ဂနိုင်လ ၁၈၂၄ ခုနှစ်၊ ၁၈၂၅ ခုနှစ်၊ ၁၈၂၆ ခုနှစ်၊

Banjar Dalem Kesumasari, Banjar Jaba Tengah, Banjar Jaba Jati.

(၁၃၁) ပုဂ္ဂန္တပါနအကျဉ်းချုပ်ပို့မြတ်ဆုံးမှု အနေဖြင့်ပို့ရမှာ ပုဂ္ဂန္တပါန

(3).Pura Dalem Penataran ring wewidangan Dukuh Tangkas keemong antuk Banjar Dalem,

୧୯୮୨ ଅନ୍ତିକାରୀଙ୍କୁ ଏହାହାତ୍ତିବଗବାତି ॥

Banjar Dalem Kusumasari, Banjar Jaba Tengah, Banjar Jaba Jati
Banjar Dukuh Tangkas, Banjar Taruna Bhinéka, Banjar Mekar Jaya
tur kesanggra oilih Banjar Dukuh Tangkas.

(4).Pura Dalem Penataran ring wewidangan Suwung keemong lan kesanggra antuk

ପାତ୍ର ମନ୍ଦିର ପାତ୍ର ଗଣଶୀଳାଗାନ୍ଧି ହୁ ପାତ୍ର କାର୍ତ୍ତି

Banjar Sakah, Banjar Rangkan Sari tur Banjar Kajeng.

(၁၈) နျောက္ခာ ပိုင်းစီး ပန္တ္တာ အကျိုးဆိုရန် ပန္တ္တာ ဖော်

(5).Krama Banjar Mekar Jaya lan Banjar Taruna Bhinēka wantah banjar anyar

សាកល ពិរិកច្បាស់ មានភាព នូវភាព ក្រោម ក្រោម ក្រោម ក្រោម ក្រោម ក្រោម

sané ngeranjing ma-Desa Adat, nénthen polih tetegenan nyanggra

ງប្រាកេសនី បុរាណហ្មាននីទាំងអស់នៅក្នុងការបង្ហាញ

piodalan ring Pura Kahyangan Tiga, wantah kekenenin paturunan/

ပရေသနလုပ်ငန်းများ-လုပ်ငန်းများ အကြောင်း မန္တေသနမှုပါ

သာမဏေ၏ဘပ္ပါယ်၏ပုဂ္ဂန္တအားလုံးမပိုပြည့် ဘပ္ပါယ်၏ပုဂ္ဂန္တအားလုံး

sanē keraremin ring paruman dēsa, sawilang piodalan ring Pura Dēsa,

ပုသံသနပျော်မှတ်ပါ ပြောစေရန်ဖြစ်ပါသလိုအပ်သူ ဖော်ဆို၏

Puseh lan Pura Dalem Penataran ring wewidangan Dukuh Tangkas.

(୧୯) ପତ୍ରକାଳୀ/ବିଜ୍ଞାନୀ-ଶ୍ରୀହାରକୁମାରୀ-ଜାହାନୀ ଶ୍ରୀପ ପ୍ରକାଶକୁ ସାପ୍ତପୁଣି

(6). Paturunan/peson-peson soang-soang krama punika kapupulang

గుర్తాన్ని తెలుగులోని/ప్రముఖ వాళ్లాలూగాకూ

olah Kelihan/Prajuru Banjarnyanē.

ပရဟသိဒ္ဓ

Pawos102

(၁၃၁) မြန်မာနိုင်ငြပ် ဒါ ပန္တာဟန္တာသာဆရာတေ ထန္တပေါ်အနုပ်ပေးပါ

(1).Munjuk lungsur ring padruwēn dēsa sanē marupa tanah pelaba pura

၁၂၅၁ အပိုက်ပိုက္ခာ၏ အဆောက်ပုဂ္ဂနီ။

ମିହୁ ଶାକ୍ରା ଗ୍ୟାନପତ୍ରାପତ୍ରିଲାଖ କୌଣସିଲିଙ୍ଗିଳି
miwah tanah siosan patut pastikayang ke-Ilikitayang.

(୧୩) କାବିକାଳୀକୁ ବେଳାପୁର ମିହୁ ଶାକ୍ରା ଗ୍ୟାନପତ୍ରାପତ୍ରିଲାଖ

(2).Kawigunan tanah pelaba pura miwah tanah siosan kedabdar antuk
ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ତାର୍ଜିତିଷ୍ଠାନ୍ତାଳୀକୁ
paruman dēsa manut petitis dēsanē.

ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତିଷ୍ଠାନ୍ତାଳୀକୁ

Pawos 103

(୧୪) ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବେଳାପୁର ମିହୁ ଶାକ୍ରା ଗ୍ୟାନପତ୍ରାପତ୍ରିଲାଖ =

(1).Padruwēn Dasa Adat Kepaon sanē marupa sētra luirē :

ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ମିହୁ ଗର୍ବାତ୍ମା

Sētra Gedē, Sētra Alit, miwah Sētra Suwung.

(୧୫) ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା

(2).Sētra Gedē miwah Sētra Alit keemong antuk Banjar Dalem,

ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ

Banjar Dalem Kesumasari, Banjar Jaba Tengah, Banjar Jaba Jati,
ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ

Banjar Dukuh Tangkas, Banjar Taruna Bhinēka, Banjar Mekar Jaya.

(୧୬) ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା

(3).Sētra Gedē keanggēn mendem sawa wong duhur, Sētra Alit

ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା

keanggēn mendem sawa wong alit.

(୧୭) ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା

(4).Sētra suwung keemong antuk Banjar Sakah, Banjar Rangkan Sari,

ମିହୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ମିହୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ ମିହୁ ବନ୍ଦୁଯାନ୍ତାଳୀକୁ

ଗର୍ବାତ୍ମା ଗର୍ବାତ୍ମା

miwah Banjar Kajeng tur keanggēn mendem sawa inggian wong
duhur utawi wong alit.

ပန္တမိန္ဒ

Palet 2

ବିଜ୍ଞାନି କୁମରାଜା ଗଜାଳା ଓ କାହାରୀ

Indik Utsaha Dēsa Adat

ပရဲသန၏ ၂၀၁၅

Pawos 104

ହିନ୍ଦୁକାଳୀ ଶର୍ମା ଗଜାଳାଙ୍ଗାର୍ତ୍ତିବାବାତିନ୍ଦ୍ରି ପୁଣିକା :

Indik Utsaha Dēsa Adat Kepaon inggih punika :

၁၁. သုတေသနပညာပန်းဆိပ်လုပ်ငန်း (ပညါ၊ ရဟန်၊ ရွှေ)

ha. Labda Pacingkreman Dēsa (LPD).

នៅពេលបង្កើតរាជរដ្ឋបាល (រាជរដ្ឋបាល)

na.Baga Usaha Padruwēn Dēsa (BUPDA).

ပန္တမိုဂ္ဂ

Pallet 3

ပါန္တီနားဘဏ္ဍာဂျာလာ အနာဂါ

Indik Penganggaran Dēsa Adat

ગુરુવારી । ૩૦૦૧

Pawos 105

(၁၃၁) ရဟန်ပို့-ရဟန်ဟန် ရဆောင်၊ အနား၏ပုဂ္ဂန္တမြို့ကျေး။

(1).Olih-olihan Dēsa Adat Kepaon mawit saking :

ଶ୍ରୀ ପତ୍ରନ୍ଦିନୀ କୁଳାଳୀ

ha.Paturunan saking Krama Dēsa.

କୀପହିଲ ବଳି ଗୁର୍ଗ ତିରାଖ

na.Paica saking Guru Wisēsa.

၃၁ ပဟိုဆ-ပဟိုဆ ဘဏ္ဍာသက္ကရာဇ် ပအုတိ။

ca.Paica-paica tiosan sanē patut.

၁၂၈၁ အပိုဘာပိုဂ္ဗာဒ္ဓန၊ အဆောင်ပုဂ္ဂဟန်။

အေများနှုန္တ
ASTAMAS SARGAH
အေများနှုန္တ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်လူငယ်ရေး
KERJA SAMA MIWAH MAJELIS DÉSA ADAT

ပါနီနှာမာရေး၊ ဂုဏ်ဆေး၊ အောင်

Indik Kerjasama Dēsa Adat

ပရဟသ။ ၁၇၀၈

Pawos 106

អ៊ីនសិល បន្ទាក់ ការណ៍ នៅទីវិនិត្ត សុខ ការណ៍ នៅទីត្រូវសុភាគ្យ ក្នុងក្រោម ក្នុងក្រោម

Kerjasama pantaraning Dēsa Adat siki sareng Dēsa Adat tiosan sajroning program lan kegiatan.

ပန္တမိန္ဒ

Palet 2

ପିତ୍ରକୁଳାଚିନ୍ତା ଓ ଜୀବି

Indik Majelis Dēsa Adat

ပရုပေါ်၊ ၁၇၀၈၊

Pawos 107

Dēsa Adat puniki malarapan antuk persatuan Dēsa Adat miwah nguningayang satya

ring MDA Dēsa Adat berkonsultasi miwah berkoordinasi majeng
Dēsa Adat dan Pemerintah Desa Adat berkonsultasi miwah berkoordinasi majeng

୧୯୮୧ ଅନ୍ତିମ ପିଣ୍ଡାଳ ଯେହାନ୍ତିରୁ ବର୍ଷାକି

କବାଯିମ୍ବାଦ୍ୟ
NAWAMAS SARGAH
ବାଯା କୁଳ୍କୁଳ ବିଚାର ମିହ ଦନ୍ଦା
BAYA, KULKUL, WICARA, MIWAH DANDA
ପତ୍ରଶିଖୀ
Palet 1
ବର୍ଣ୍ଣବିଶ୍ଵାମୀ
Pawos 108

(୧୩) ମହାକାନ୍ତିଗାନା ପ୍ରାଣବ୍ୟକ୍ତି ହି ରହୁ ଉପକାମାଣ୍ଡା

(1). Sehanan warga dēsa pradē uning ring jadma melaksana dusta,
 ବତ୍ରାତ୍ରିକ୍ଷିତିଲ୍ଲାଭି ପ୍ରଯତ୍ନିତିଭ୍ୟକ୍ତି ହି ପ୍ରତ୍ୱା

patut digelis utawi pramangkin aturuning ring prajuru.

(୧୪) ଉପକାମାଣ୍ଡା ବାନ ମିକାନ୍ତ୍ର୍ୟକ୍ଷୁତ୍ତ ମିହ ବାଯାକ୍ଷେତ୍ରବିନ୍ଦି ଗ୍ରୀଗା

(2). Laksananē sanē sinanggeh dusta miwah bhaya kecaping ajeng luirē¹
 ବାସକାନ୍ତିପ୍ରକାଶ :

bacakan ipun :

ବାଜିପ ବାଯା

ha.Jiwa Bhaya,

କାହାତ ବାଯା

na.Artha Bhaya.

ଶାକିଳିବାଯା

ca.Geni Bhaya.

ମାର୍ଗବାଯାବା

ra.Toya Bhaya.

କାପ୍ରେଗନ୍ଦାନାକରିଲିକାନି

ka.Pelegandangan Pemekas.

କାହ୍ୟାବା ହି ଅକାରା

da.Duracara ring Agama.

(୧୫) ହିନ୍ଦୁ ଯାତ୍ରାଗାପତ୍ରିକାନ୍ତିପ୍ରକାଶିଲ ବ୍ୟକ୍ତି ବତ୍ରାତ୍ରିକ୍ଷିତିଲ୍ଲାଭି ଗଣ୍ଡି କୁଳ୍କୁଳ

(3). Bilih mabuat kawéntenan ipun, sang uning patut digelis nyuarayang
 kulkul

ବାନ୍ଦା ବାନ୍ଦି କୁପଳିର୍ବୀବାନାନ୍ଦାନ୍ଦାନା

banjar anut ring rupan pengelaksanan dustanē.

ပုဂ္ဂိုလ်၏အာယာ

Pawos 109

(၁၇၅) မျှောက်တာရာတော် ပျောက ဟန် ဘိ ဆာပန္တ်ကန္တာယဟ္မာပါ ပြန္တာန္တာယ။

- (1). Sehanan warga dēsa pradē uning ring kawēntenan bhaya utawi penangkhan bhaya

ပေါ်မြှေ့ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဟန် ဘိ ပြုတ္ထ။

patut pramangkin atur uning ring prajuru.

(၁၇၆) ကိုယ် ပျောက်တာရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဟန် ပေါ်မြှေ့ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုတ္ထ။

- (2). Bilih mabuat kawēnten ipun, sang uning patut digelis nyuarayang kulkul banjar.

(၁၇၇) ဆယ်ဟန်ပါ ပြန္တာန္တာယသူတဲ့ ဟန် ဂျောင်း ပြန္တာန္တာယ။

- (3). Bhaya utawi penangkhan bhaya munggah ring ajeng umpaminnya :

ဟန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုတ္ထ၊ ပေါ်မြှေ့ပုဂ္ဂိုလ်၏

umah puwun, blabar, lan siosan.

ပုဂ္ဂိုလ်၏အာယာ

Pawos 110

(၁၇၈) ဗာရာတော် ဆာပန္တ်သူ/ စံယပါတော်၏ ပျောက မျှောက်ပါ

- (1). Warga dēsa kaicalan/kemalingan, pradē maseserep,

ပေါ်မြှေ့သူ ဆုံးရာရာတော်၏ ပြန္တာန္တာယ။

patut nunas bebēbasan miwah penuntun ring Kelihan Banjarnyanē.

(၁၇၉) ပျောက တော်မာ မျှောက်ပါ ပြန္တာန္တာယ။

- (2). Pradē genahē maseserep ngelangkungin banjar siosan, patut nunas

ရာရာတော်၏ ဟန်-ဟန်တော်၏ ပြန္တာန္တာယ။

bebēbasan utawi uwak-uwakan ring Kelihan Banjar irika.

(၁၈၀) ကံယ်ဟန်ကုစ္စီးရှုံးနိုင်ကုန္တ်သူ၏ ပဲ့ အောင်ရာရာတော် မျှောက်ပါ

ပြန္တာန္တာယ။

- (3). Kelihan inucap ngicēnin penuntun, mangda tata caranē meseserep manut dresta.

ပုဂ္ဂိုလ်၏အာယာ

Pawos 111

(၁၈၁) မျှောက်တာရာတော် ပျောက်ဘို့ ဖုန္တန္တာ သနပိုင်တော်၏

- (1). Sehanan warga dēsa pradē polih nuduk barang sakaluwirē sawewidangan

ပဲ့ အောင်ရာရာတော် မျှောက်ပါ။

గභා ගෙන්ස්බගහාකි । පැණුජා භුත් හි ක්ෂේෂිභාසුද්‍රාගාකා

Dēsa Adat Kepaon, patut atur uning ring Kelihan Banjarnyanē.

(1). ක්ෂේෂිභාසුද්‍රාගාකා ගාම් හිඟුහුකාතුප්‍රිකා එදා එ එනුගාජ

(2). Kelihan inucap nyiarang barang dedudukan punika, mangda sang madruwē

විය ඒබසු රීගයාසිභා ගාම් ගාගාකා එ එනිභාසුද්‍රාකිඩපජාභි නයි
sidha ngewantu ngemolihang barang nyanē. Sang mariangkenin
patut nyidayang
ක්ෂේෂිභාසුද්‍රාගාකා / මිතුකස්වා යුතු ගාම් ප්‍රිකා යුතු බසු පැනුගත් නිය
nerangan/minunasang, mungguwing barang punika mula wantah
padruwēnnya.

(3). පුගක ගාකාසිභා ගාම් තාති තාතුරුසුද්‍රාගාකා එක් ක්ෂේෂිභා
භාසුද්‍රා ගාකාසිභා

(3). Pradē jantos 3 sasih tan wēnten jadma ngēlingin, wenang kedruwē antuk
sang nuduk.

පැණුජා
Palet 2
හිඟුහුසි
Indik Kulkul
බගහාසිභා ගාම්
Pawos 112

(1). කුසුගැනු ගාම් කුසුහුද්‍රා - ගාලුගාගජ්‍රේක් ක්ෂේෂිභාසුද්‍රාගාකා

(1). Kulkul dēsa miwah kulkul banjar-banjarē tan wenang ketepak yan
tan manut

කානි ගාම් ගෙඩිගාඩිගුතිකිවා
kadi daging Awig-awig puniki.

(1). ගාගු ගාගු

(2). Tabuh tatepakan kulkul banjar-banjarē punika mesēwosan manut

ගාගුගාකා ගාගු :

tatujonnya luirē :

ගාගුගාකි ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු

a. Tengeran upakara yadnya dēsa utawi banjar.

ගාගුගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු ගාගු

na. Tengeran wēnten sinalih tunggil warga dēsa sanē sēda/padem.

សាខាថែករាជក្រឹត្យអប់រំ ព្រៃនបានបានឈរដល់ជាបន្ទីរបាន

ca.Tengeran wēnten sinalih tunggil warga dēsa sanē wawiwaha,
istri/lanang.

၁၁။ အောက်ဖြင့် မျှတိန်များ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပုံမှန် ဂဟာဏ။

ra.Tengeran wēnten sinalih tunggil warga dēsa medruwē oka.

នៅថ្ងៃកាត់ពីឡាសរាបាយ ប៉ុន្មានកិ សាយក្រុងហេងបាន ហើយ

ka.Tengeran ngawit ngelaksanayang pekaryan kadi sampun kearahang utawi kasiyaran.

၁၁၁၃

da.Tengeran sangkep banjar.

ទៅការក្រុងគ្រប់រួមរាល់

ta.Tengeran wénten wang kepelegandang.

សាស្ត្រធម្មតា និង សាស្ត្រធម្មតាដែលបានរាយការណ៍ និង សាស្ត្រធម្មតាដែលបានរាយការណ៍

sa.Tengeran wénten sinalih tunggil wang dësa kemalingan.

၃၁ ဒေါက်ဂုဏ်ခြားဖြာ ရာဇာ ၁၁၂၅၁၍၊ ရာဇာဝါဘ္မာဟန် ဆောင်ရွက် / ၁၁၂၅၁၆၀၈၁၄

Wa.Tengeran wénten wong dësa ngamuk, bëgal utawi kabaak/bhaya pati siosan.

၁၁၁၂

1a. Tengeran siosan manut dresta.

(៤២) សូន្យាលុកអារម្មណ៍ និង នាថិបស្បរបេដនិ ឲ្យលើ បន្ទី ទីការការ

(3). Kulkul dēsanē tan wenang katepak sajawaning mula wantah tengerané
ပାଞ୍ଚାଶିବଳୀ ହି ଗୁପ୍ତ ଜାତାଙ୍କ ମହି ବୁବଳି ଯୁଦ୍ଧ ଜାତା

patut katiwakang ring wong dēsanē sami, upami yadnya dēsa,

ပုဂ္ဂန်/ပနေယျာ ရန် ရဟန်၊ သရွာ ဟန်ပုံ၊ အယပဇ္ဈ။

paruman/ pekaryan wong desa sagrehan miwah bhaya pati.

ပရိသန။ အောင်။

Pawos 113

(၁၃၁) សុខ្សោរប្រាណ លិបុយ ពាណិជ្ជកម្មទេរីនៅ នាយកស្រួលរូបភាពនិង កំណើនរាយការណ៍

(1). Kulkul dēsa miwah banjarē tan wenang katpak yan tan sangkaning bebēbasan

၁၂၀၁ အပိုဘာပိုက္ခာ၏ အဆောက်ပရာမာန၏

ဟුඡටි ඩේශුජු ටාගනුඳා / ස්ථේලිභාසු තුරා ගසභා - ගසභා යකුජී
utawi petuduh Bandesa/Kelihan Banjar soang-soang manut
හැඳාකුපෙන් ගිණෙන් තාබත්කු හිරිකුත්කු හිකුත්කු හිකුත්කු හිකුත්කු
dudonan sajawaning rikala ngawēntenang tengeran nganinin kapanca
bhayan.

(1) ම්ඩෑකකුතුසුයුතු ම්ඩිහිකතානුඳා වෙක්ක්ඩිජාභාකුත්කිකි

(2). Sehanan kulkul banjar sewewidangan Dēsa Adat Kepaon puniki,
ජැකුහා පූඩිකුත්කු පෙනි ප්‍රාගභාත්කු හිකුත්කු ගැඹු පූඩිකුතුසුයුතු / ගකත
patut nyarengin ketepak, pradē wēnten sinalih tunggil kulkul
banjar/dēsa
හිඹු ජැම්කුතුපෙනි / නායප්‍රි
nyihnyayang wēnten amuk/bhaya pati.

(1) ම්ඩිහිකුතුසුයුතු ඩේශුජු ජැකුහිගිසුහු මාබෙව

(3). Sang nepak tan sangkaning petuduh, patut digelis atur supēksa
හි ස්ථේලිභාතායුජාකුප්පෙන් කාඩි ගිතායි
ring kelihan makabuatan panepakanē kadi ring ajeng.

(1) මුගකුතුසුයුත්කා - ම්කිභා ප්‍රාගභාගි ප්‍රාගභා වෙක්ක්ඩිජාභාකි

(4). Suaran kulkul sekeha-sekeha sakaluwirē ring Dēsa Adat Kepaon
ජැට්කු ගාපිකුතුසුයුතුසුයුතු එහු තුරා ||
tan wenang nyawerin suaran kulkul dēsa miwah banjar.

ජාභාවි । ගැඹාජා

Pawos 114

(1) මුගකුතුසුයුත්කා යුතුප්ප්‍රාග්කිත්කුත්කු හිකුත්කු හිකුත්කු හිකුත්කු

(1). Suaran kulkul tengeran pekaryan patut ketedunin antuk ayahan
manut daging
කිභාප්පාත්‍රායි මුගාකා
dedawuhan utawi siaran.

(1) මුග මුහුසුයුත්කාය ජැකුත්කුගිත්කුත්කු හිකුත්කුයු මක්

(2). Suara kulkul tengeran bhaya patut ketedunin antuk sehanan ayah lanang
මාදුප්පායි ගායු ජීගා ගිගාපෙන් ගිගාපෙන් ගාකුජු ප්‍රාගභාගා
ngarep rawuhing ayah teruna gegawan pamitulung anut rupan
bhayanē.

। ගැඹාජා වෙක්ක්ඩිජාභාකි වෙක්ක්ඩිජාභාකි

ပုံစံ။၁၇၁

Palet 3

ပို့ဆိုလိုသာ

Indik Wicara

ပုံဘာသီ။၁၇၁၈၁

Pawos 115

(၁၇၁) ဟပါန ပေါ် ယရာသီနို / ဗျာများ ပို့ဆိုလို ဘုရား ပျော်ရှုံး

(1). Sanē wenang mawosin / mutusang wicara ring dēsa luwirē :

ဟာ ၏ ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး
ဘာ ၏ ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

ha. Kelihan Banjar, pradē sang mewicara sami-sami matunggalan
bebanjarannyanē.

အ၊ ဘာ ၏ ပျော်ရှုံး ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

na. Bandēsa Adat, pradē sang mewicara masiosan bebanjarannyanē.

(၁၇၁) ပျော်ရှုံး ပို့ဆိုလို ဘာ ၏ ပို့ဆိုလို ပျော်ရှုံး

(2). Pradē sang mawicara tan wēnten cumpu ring Kelihan Banjar,

ပေါ် ဘုရား ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

wenang nunas bawos bebandingan ring Bandēsa Adat.

(၁၇၁) ပြုဖူး ဘာ ၏ ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

(3). Pemutus Bandēsa Adat arep ring wicara inucaping ajeng (2),

ပို့ဆိုလို ပို့ဆိုလို ဘာ ၏ ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

sinanggeh wesananing bebwosan ring dēsa.

ပုံဘာသီ။၁၇၁၈၈

Pawos 116

(၁၇၁) မီးဟန်ကိုသာ ဆုန် လိုပို့ဆိုလိုသာ ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

(1). Sehanan wicara sanē mawiwit kacorahan saka luwirē, miwah sinanggeh

ဘုရား ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

nungkasin daging Awig-awig, pasuara miwah Pararem Dēsa
utawi Banjar,

ပုံမှန် ဘာ ၏ ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

patut rarisi kabawosang tan nyantosin pasadok.

၁၇၁၈၈ ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး ပျော်ရှုံး

(၁၃၁) ဆရာတော်မြတ်သာ၏ ပဒ္ဒန္တာရွှေ့နှင့် မျက်နှာပို့သာများ

(2). Sajaba wicara kadi ring ajeng, patut nyantosin pesadok sang nunas bawos.

ပရဟန်၊ ၁၇၂၃

Pawos 117

(၁၃၁) မြန်မာနိုင်ငြပ်သူများ ပေါ်လှိုက်ပါက မြန်မာနိုင်ငြပ်သူများ ပေါ်လှိုက်ပါ

(1). Sehanan wicara patut ketepasin pastika janten iwang patutnya malarapan
បាន្តុកិែងិរូបរាយ (ម្ខត្តិក នាក់ដឹង ឬបុរាណិសិទ្ធិ) ។
 antuk : Tri Pramana (Bhukti, Saksi miwah Ilikita).

(၁၃၁) ပြယုတ္တရာ ပအုမှားမူနှံရပန်း ဆောင်ရွက် (ဘဏ္ဍာ၊ ပုံပြ၊ ဂဟနာ ပိုဟု
ဘနာဒေ ပြုမြှောက်)။

(2). Pemutusē patut tan maren nepak ring Catur Dresta (Sastra, Purwa, Loka miwah Dēsa Drestanē).

(၁၃၁) သီဟနနာဂရိသုပေဇူးတွဲပုံကြပ်များ

(3).Sehanan pamutus patut tan maren ngupadi :

ហាយត្រូវចំណែកសម្រាប់បង្កើតក្នុងបច្ចេកទេស

ha.Mangda warga dēsanē sayan pastika uning ring wewatesan iwang patutē.

କୁ ଯାଇଁ ଏହାରୁଙ୍ଗି ତାଣ୍ଡମ୍ୟ ହି କାହିଁବାରୁଙ୍ଗାବନ୍ଧୁ ।

na. Mangda sang kawon, tatas uning ring kaiwangan dēwēknya.

ବୀ ପି ଗଣହିଁ ଅନ୍ତରୁକ୍ତାର୍ଥୀଙ୍କୁରେ ସମ୍ପଦାନ୍ତର୍ମାଣ କାବଣ୍ୟରେ ହୁଏ ।

ca.Sang molih tan maren katuntun mangda sampun bas nginggilang kapatutannya,

ହିନ୍ଦୁମାତ୍ରା ପାଇଁ ଏ ମିମିପି ।

lila leghawa ngampura sang sisip.

၁၁ ၃၁၈ပဲ ဟိုဟိုအို-ဟိုဟိုအားလုံးကိုယ်စုံပါ။

ra.Nyasapang bibit-bibit peminehē manusuh-musuhan.

၁၂၃၁ အပိုဘတ်ဂျာ၏ အနေဖြင့်ပရဟန်။

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရား

Pawos 118

(၁၇၁) ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ဆုံး ပလောကြီ ပဲ ဘုဂ္ဂိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်

(1).**Bandesa Adat nunasang pamutut ring sang rumawos, pradē wénten warga**
ဘာရွှေတာ ဟယ္တ္တုပြီ ပလောကြီ ပဲ ဘုရား မိုးပိုး-မိုးပိုး ယနေ့နှင့် သာပနဲ့
၏ မြှေ့မြှေ့ဘာရွှေတာ။

dēsa amandel ring pamutusnya, bilih-bilih yan punika sinanggeh
ngawanang duskretan dēsa.

(၁၇၂) ဗာရွှေတာ သရေစွဲပျော် ပါ ပလောကြီ ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ကုန်ဖူးဘုရား

(2).**Warga dēsa sanē cumpu ring pamutus Bandesa Adat wenang nunas**
bebandingan

ပါ ပလောကြီ ဘာရွှေတာ သရေစွဲပျော် ကုန်ဖူးဘုရား (၈၅၀၁၁၈၁၈)
ring pamidab dab padatan ring Kecamatan jantos ke Propinsi Bali
(MDA).

ပုံး၏၆

Palet 4

ပါနှိုးနှိုး

Indik Danda

ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရား

Pawos 119

(၁၇၃) ဘာရွှေတာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ ပြော မိုးပိုး ပလောကြီ ပါ ဗာရွှေတာဘာရွှေ

သရေ သီမီပါ။

(1).**Dēsa utawi Banjarē wenang niwakang pamindanda ring warga dēsanē**
sanē sisip.

(၁၇၄) ပလောကြီ မိုးပိုး ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ဘုရား ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ။

(2).**Paniwak inucap kelaksanayang ulih Bandesa Adat utawi Kelihan**

ဘာရွှေတာ မှုန်-မှုန်ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ။

Banjar nungga-nunggal manut dudonan.

(၁၇၅) ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ ဘာရွှေတာ

(3).**Bacakan pamidandanē luiré :**

ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ / ဘာရွှေတာ / ဘာရွှေတာ / ဘာရွှေတာ

a.Pengaksama ring ajeng banjar/dēsa.

၁၇၅ မော်တော်ဘာရွှေတာ အနာဏ္ဍာ ပျော်ပျော်ဘာရွှေတာ။

କା ବ୍ୟବହାରପରିମାଣନିଷିଦ୍ଧି ॥

na. Ayahan panukun kasisipan.

ସା ହାତୁ ପାଖ ॥

ca. Denda artha.

ଗ୍ରାମକାଳୀ-ବକଳୀଲ୍ୟାଗରକ୍ଷଣପିଲ୍ ବକଳୀଲ୍ୟାହାତୀ ॥

ra. Panikel-pinkel urunan utawi panikel dedandan.

କା କୃପକାଳ ପିଲ୍ଲାମାତ୍ରାମା ॥

Ka. Upakara penyangaskara.

କା କାମିକାଳାମା ॥

Da. Kasepēkang.

କା କାନୋରାଯା / କାପୁସ କିମ୍ବୁଲ୍ ॥

Ta. Kanorayang / kawusang mekrama.

ପାତ୍ରାବଳୀ ୩୩୦

Pawos 120

(୧୩୧) ବ୍ୟବହାରପରିମାଣ ବାକ କାର୍ତ୍ତିବଳୀ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଉତ୍ତିକାରୀତି ବ୍ୟବହାରକାରୀ ।

(1). Pamidandanē sanē katiwakang patut manut ring Awig awig, Pasuara, ବଗମ୍ଭୁଲ୍ଲାଜାପି କୃତ୍ତିମିତାମାତ୍ରା ଯିବ୍ୟବାକ୍ଷରୀ କାମିକାଳାମା ।

Pararem utawi Dresta miwah Agama, miwah adung ring kasisipanē.

(୧୩୨) ବାକୀ ବାନ୍ଦିଶାପରିକାରକ ବାକ କାର୍ତ୍ତିବଳୀ ଲାଗୁ କିମ୍ବିର୍କିର୍ତ୍ତି କାମି କାମିକାଳାମା ।

(2). Agung alit pamidandanē sanē katiwakang masor singgih manut ring kasisipanē.

(୧୩୩) କିମ୍ବିର୍କିର୍ତ୍ତି କାମିକାଳାମା ବ୍ୟବହାରକାରୀ କୃତ୍ତିମିତାମାତ୍ରା ବ୍ୟବହାରକାରୀ ।

(3). Jinah utawi raja brana pamidandanē ngranjing dados druwēn banjar utawi dēsa manut dudonan.

୧୩୪ ଉତ୍ତିକାରୀତି କାମିକାଳାମା ।

ပရဟသိ၊ အေဂျာ

Pawos 121

(၁၃၁) ခြေလ ဆရာတေသနအိမ် ဘဏ္ဍာရှင် ပုဂ္ဂန်မြို့၏ နေပါဒရှင်

(1). Krama sanē langkungan ring tigang sasih amandel utawi negungin urunan,
ပိပု့ဆန္တာ၌၏ အကယ်၍။

miwah dadandan wenang kerampag.

(၁၇၁) အေဒသနာဂါန ပြည်တော်မြို့၏၊ အာရုံးကျင် နှင့် ဘုရား

(2). Tata caran ngrampag patut, tan mari kadi ring sor :

ហាត់ឈរនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានចំណាំសម្រាប់ការបង្កើតរបស់ខ្លួន

**ha.Kelaksanayang ulih Kelihan Banjar, kesarengan krama pinaka
କାଳାବି ମାତ୍ରାଙ୍ଗୁଣୀ ହାତିକି**

saksi selwéh 3 diri.

କୀ ପି ଲୋକାମ୍ଭାଷ୍ଯରେ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଥମ ଗୀତ ଏହା ଛାନ୍ଦୁରେ

na. Sang kerampag tan dados ngalangin sang ngrampag, saha tan maren

សុខ ការណ៍ដិតិកីរិយាធិកី ស្ថាយបទាក្រុង

sareng nyaksinin pemargin terampagan.

សុវត្ថិភាពរបស់ខ្លួន ដែលមាន ពាណិជ្ជកម្ម-រាជការ បុរាណពាណិជ្ជកម្ម

ca.Sang ngrampag sangkaning darsana ngambil barang-barang rerampagan :

ବାରାନ୍ଦୁ ମାରାକ ପକ୍ଷିତି ବାରେ ବାସିଛାଏ ହିନ୍ଦୁ ॥

akéh nyane manut ring agung alit utang ikrama.

ហុងចាប់ ពាក្យបាតិក្នុកម្លៃបុរី (ទៅពេញអាគារ) សារនេះការិយាល័យ។

utawi nyawenin tanam tuwuh (tetangunan) sané kerampag.

ဘုရားကိုပါမှန်တဲ့ ပိုစီမံချက် လူတွေ ဘာဘုရားမှာ ပုဂ္ဂန်မြတ်ဘာသိ

ra.Kelihan Banjar miteketang mangda barang rerampaganē gelis katebus

ଅମ୍ବକ୍ଷୀୟ ଗାନ୍ଧିଜ ହିଁ ଯାଏ ଗାନ୍ଧିଙ୍କାଙ୍କ ପଦେ କୌଣସିଲୁ

masengker 9 rahina ring 10 rahinanē pacang kelēlang.

(၁၃၁) မှုဘဏ်တော်ဆ နာမ်းစွာနိတ်၊ ပဲ့က သလ္္ပနဲ့ ဘုန္ဗာသီး

(3).Rerampaganē kasengkerin, mangda sampunang jantos :

၃၁။ ဘဏ်ထိန်းကျပ်ပြီး ၁၁၁၈ သာရေး ပတ္တုတိုင်းကို လမ်းခွဲ အကာလပါပျော်မှု ဖြစ်၏

ha.Nganinin saluwir barang sanē patut inggilang manut agama miwah dresta.

କା ହିସପି ହିଲୁ ବର୍ଗପଦିତ ଏ କୌଣସିବି ॥
na. Ngicalang cihna pangupa jiwa sang kerampag.
ଶା ଯାଇଁ ଉତ୍ସବାବିର୍ବଳିତ ଏ କୌଣସିବି ॥
ca. Mademang utsaha pengupa jiwa sang kerampag.

ନାଚାଯନ୍ତ୍ରଣ
DASAMAS SARGAH
ବ୍ୟାପିକବାକି ବ୍ୟାବସାକି ବ୍ୟାପି ଜୟବାକି
PEMBINAAN, PENGAWASAN, PEMBERDAYAAN
ମିହା ବ୍ୟାପିକବାକିବାକୁ ଓହାରୀ
Miwah Pelestarian Dēsa Adat
ବ୍ୟାକି । ଯୋ
Palet 1
ବିକ୍ରିକାର୍ଯ୍ୟିକବାକିବ୍ୟାବସାକି
Indik Pembinaan Miwah Pengawasan
ବାହାବି । ଯୋଗ୍ୟ
Pawos 122

ବିକ୍ରିକାର୍ଯ୍ୟିକବାକିବ୍ୟାବସାକି :

Indik Pembinaan miwah Pengawasan :

ଶା ଗୁର୍ବିନ୍ଦୁ କୁଳାଙ୍କଣି ବାହାବି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ଓହାରୀ ॥
ha. Gubernur nglaksanayang panuntun lan nyaga pawangunan
Dēsa Adat.

କା ବାହାବି କୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି
ଓହାରୀ ॥

na. Panuntun kalaksanayang oih parangkat daerah sanē ngamongin
Dēsa Adat.

ଶା ବାହାବି କୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ॥
ca. Pengawasan sacara umum kalaksanayang oih inspektator.

ଗା ବାହାବି କୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ବା ବବ୍ୟାକୁଳାଙ୍କଣି ॥
ra. Pengawasan sacara umum kelaksanayang oih Krama Dēsa Adat.

କା ବାହାବି କୁଳାଙ୍କଣି ବିପରୀତିବିପରୀତିବି ॥

ka. Pengawasan maduē sipat partisipatif.

ပုဂ္ဂနိုင်၏
Palet 2
ပါမိန့်ဆောင်ရွက်သူများ၏ပုဂ္ဂနိုင်၏
Indik Pemberdayaan Miwah Pelestarian
ပုဂ္ဂနိုင်၏
Pawos 123

(၁၃၁) ပြည့် ဆယ်ပုံနှင့် ပျော်မျိုး ကို ပါ အနေဖြင့် အနေဖြင့် ဖြစ် ပါ မည်။

(1).Pemberdayaan lan Pelestarian Dēsa Adat katuntun mangda mapikolih :

ហេបិល្បញកន្លែងឱ្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នៅក្នុងប្រព័ន្ធអនុវត្តន៍

ha.Pembangunan kwalitas kauripan Krama Dēsa Adat nganutin ajahan miwah

គិសហិ-គិសហិ ឈរាជី ឈរាយ ក្រុងឯធម៌ ឃន្ទូហាកិបាក្សាគាល់
អ្នយ ពាណិជ្ជ

Nilai-nilai Adat, Agama, tradisi lan kearipan lokal Krama Bali.

କୁର୍ମା ପାତାଙ୍ଗ ଶବ୍ଦରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

na.Pelestarian Kedudayaan Bali.

សាស្ត្រិសុប្បរកសិរីមួយកិច្ចិយ៉ាស់បាន ពាណិជ្ជកម្មរាយក្នុងទីនេះ

ca-Kesucian dan Pelestarian miyah keharmonisan Alam Bali.

(၁၃၁) ပြည့်ဆယ် ဟန်ကျော်ဖွဲ့စိတ်ပါဟန်၍ ဂုဏ် အသေးစိတ်ပေးမေးကယ် ဟန်ဖို့

(2). Pemberdayaan lan Pelestarian Dësa Adat kelaksanayang nganutin

ບກິບຄວາມຮັດໃນ ບາສົງ ວິໄລ ບາສົງ ວິໄລ ບາສົງ ຖື້ນທີ່ໃນລົງ

parilaksana saling asah, saling asih, saling asuh lan gilik

saguluk, paras paros, salunglung sabayantaka.

୧ୟବୀ ଅତିକାରୀଙ୍କୁ ଲେଖନ୍ତିବଗବାକି ॥

ଏକା ଦଶମ ସର୍ଗ
ଏକା DASAMAS SARGAH
ନୁହୁ-ନୁହିଣି ଔହିଗାହିଣି
NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-A'WIG
ପରିଚାଳି । ପାତ୍ର
Pawos 124

Pawos 124

(၁၃၁) ဟန္တနာဂိုလ်မှူး၊ နှေ့သ ဘဏ္ဍာဒေသပါရီဘဏ္ဍာဒေသ၊ သနားပုံပုံဘဏ္ဍာန်မျိုး

- (1).Antuk pekarsan Krama Dēsa Awig-awig Dēsa Adat Kepaon puniki
    గవాన్‌కు పెర్చి క్రమక్రూగు బ్రాహ్మణాలు
    kēngin kawewehin manut kawētenan dēsanē.

(ఇల్లా) లాబీలికి ఔరిగాబిగి క్రమబిగారి లోపాలంగాయి గాక్కువాలు

(2).Kawewehin Awig-awig inucaping ajeng kelaksannayang antuk dēsa.
    మీ భాషక్కు యైశ్వర్యాగ్రాసి వగ్గొఱ్చాలి లాబీలికి ఔరిగాబిగాప్పాకి లి

(3).Sehanan pemutus bawos ring sajroning ngawewehin Awig-awig puniki
    క్రమాలు యై యై క్రమాలు గాక్కుక్కుగాదిసికాప్పుగ్గాలి (యుపాటి)
    kautsahayang mangda medasar antuk suara gilik seguluk (mupakat).

ပရဟပါ၊ ၁၇၅၉၊

Pawos 125

- (1). Paruman indik nguwah-nguwuhin Awig awig puniki kemedalang oih Bandesa Adat.
 (ପ୍ରମାଣିତ କାହାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା ଏହାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା)
 (2). Paruman kadi kecapē ring ajeng taler patut kewēntenan pradē kasudi
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଶବ୍ଦରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ
 oih Kelian Banjar senistannyanē sareng limang diri pinaka wakil
 ଗୁରୁତ୍ବ-ଗୁରୁତ୍ବ ହାତ୍ରାତ୍ରା
 soang-soang banjarnya.

୧ୟବୀ ଅନ୍ତିକାର୍ତ୍ତିଗ୍ରହଣ ଏହାହାତ୍ତିବଗଭାତ୍ତି ॥

ក្រសាគាលេស្ថាប់ខ្លួន

DUA DASAMAS SARGAH

ପ୍ରକାଶି

Pamuput

ပရဟသိဒ္ဓ၊ ၁၇၅၈

Pawos 126

(၁၇၁) အပိုက်ပါကဗျာနိုင်းပြုနိုင်၍ အပိုက်ပါကဗျာနှင့်ပုဂ္ဂန်၍

(1).Awig-awig puniki kewastananin : AWIG-AWIG DÉSA ADAT KEPAON.

(၁၇၁) ဒေဝါကာပိတုလုပ်နိုင် နေပါးကျေ ဘပိဋကဓရပုဂ္ဂ

(2). Awig-awig puniki kemargiang ngawit kararemin.

ပရဟန်၊ အောင်

Pawos 127

(၁၃) ဘဏ္ဍာတေသန၊ အကျဉ်းချုပ်ဘဏ်တဲ့ ပို့ဆောင်၊ လမ်းကြောင်းတို့ပုဂ္ဂိုလ်ဘဏ္ဍာတေသန၊
ပုဂ္ဂိုလ်ပူးကြီး

(1). Bandesa Adat kala ngemargiang sedaging Awig-awig miwah utsahan desa patut tan maren :

បាន សាក្រាវក្រារ ហើយ មិនអាច ដឹង ពី ស៊ិរី នៅក្នុង ក្រុង សាក្រាវ

ha.Saēloan miwah mawirasa ring sehanan prayogya sanē taler
ଅଭିର୍ବଳ ଉତ୍ତାଗଭାଗକୁ ବ୍ୟାପକ ପିଣ୍ଡାକ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ହୁଏଥିଲା

ngawiwenang warga dēsanē, upami Perbekel miwah Pekaséh.

කාලෝග්‍රැක් ගැසු පොයිගැනී පැහැ මැගැහැගැ ගැසු

na.Ngewēntenang galah pangala dēsa mangda warga dēsanē polih

ព្រំនិល់ព្រំសិបា និងប៉ុប៉ុ ចិត្តប៉ុរាយ ិបុរាយ មេហានិក-និក

ଗ୍ରାମକି ॥

**ngupadi pengupa jiwa, nincepang pengeweruh miwah utsahan
niri-niri siosan.**

(၁၇၁) သန်္ကာပိုဂါ ဆရာတ ဘပန္ဒ္ဓကျေဘာဂျာဂျာ ၏ ဘပန္ဒ္ဓဘဏ္ဍာ ဒါ မ်းဆောင်
အပိုဘဝါဘပုလိနီ။

(2).Sakeluiring sanē wēnten sadērēngnya patut keanutang ring sedaging Awig-awig puniki.

၁၃၀၈ အဖိုကပိုဂ္ဂာက သနား၏ပရာဟန။

(1) ॥**বলান্তি বাকচন কৌশল হাতে পর্যবেক্ষণ করা পত্র** ॥

(3). **Sakaluiring sanē durung kebawos pawos ring Awig-awig puniki patut**
কোঠা পুরুষ একজন মানুষের উপর একটি সাধারণ কৌশল পদ্ধতি
kemargiang manut cara sanē sampun katah memargi kadulurin antuk
Pararem-pararem.

পর্যবেক্ষণ

Pawos 128

(1) ॥**যেভিকৌশল কৌশল কৌশল পদ্ধতি গুরুত্ব** ॥

(1). **Awig -awig puniki kararemin duk Paruman Dēsa, rahina :**

বৃক্ষ পর্যবেক্ষণ পুরুষ দুর্বল শৈলী পর্যবেক্ষণ

Redite Wagē, Wuku : Uya, Tahun Çaka 1945

কৌশল পদ্ধতি পুরুষ দুর্বল শৈলী পর্যবেক্ষণ পর্যবেক্ষণ
কৌশল পদ্ধতি

Tanggal Masēhi 15 Oktober 2023, magenah ring Pura Dēsa Adat
Kepaon.

(1) ॥**যেভিকৌশল কৌশল কৌশল পদ্ধতি পর্যবেক্ষণ** ॥

(2). **Awig-awig puniki kalingga tanganin antuk Bandēsa Adat miwah**
sang ngawawenang

পুরুষ কৌশল পদ্ধতি পুরুষ কৌশল
manut kawenangannya soang-soang, tur kapikukuhin antuk
পুরুষ কৌশল পদ্ধতি পুরুষ কৌশল পদ্ধতি পুরুষ কৌশল
muruhaning pamikukuh : Majelis Dēsa Adat Propinsi Bali.

(1) ॥**স্মৃতি পুরুষ পদ্ধতি কৌশল** ॥

(3). **Luir para manggala sanē nglingga tanganin :**

বাকচন কৌশল পদ্ধতি

Bandēsa Adat Kepaon,

বাকচন কৌশল পদ্ধতি
Anak Agung Ketut Wirya, SE.

পর্যবেক্ষণ

Penyarikan,

বাকচন কৌশল
I Wayan Sudarsana

বাকচন কৌশল পদ্ধতি

Petajuh

Petajuh,

Mayun Mahardika

•
I Gusti Ketut Mayun Mahardika

Petengen

Petengen,

WPL

•
I Madé Sumerta

•
Kelihan Banjar Adat Dalem

Kelihan Banjar Adat Dalem,

I Putu Sarjapa

•
Kelihan Banjar Adat Kesumasari

Kelihan Banjar Adat Dalem Kesumasari,

I Ketut Agus Ardika

•
Kelihan Banjar Adat Jaba Tengah

Kelihan Banjar Adat Jaba Tengah,

I Nyoman Sudana Artha

I Nyoman Sudana Artha

•
Kelihan Banjar Adat Jaba Jati

Kelihan Banjar Adat Jaba Jati,

I Wayan Kenda

•
I Wayan Kenda

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទី

ចុក្រុងទាប្លឹងវិា

Kelihan Banjar Adat
Dukuh Tangkas,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Gedé Wasista, ST.

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទី

ចាប្បាយ ជីរុគ្រាសា

Kelihan Banjar Adat
Taruna Bhinéka,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Putu Gedé

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទីកែវយោ

Kelihan Banjar Adat Mekar Jaya,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Gedé Darma Yasa

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទីសការ

Kelihan Banjar Adat Sakah,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Nyoman Sutharka

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទីរង្វារកុងា

Kelihan Banjar Adat Rangkan Sari,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Kadék Yudi Martana

គំពូលបាថ្មូន្តោ យេហោទីកៈ

Kelihan Banjar Adat Kajeng,

ជាជាន់ជាមួយនឹងស្ថាបន្ទាយទៅលម្អិត។

I Wayan Wiarsa

១៣០៩១ យើងឱ្យកិច្ចការ យេហោទីបាបាត់

ပြုလို

PENGRAMPIH

မင်္ဂလာဒုတေသန (လပါးရွာ၊ ယောက်)၊
ရှားခွဲချုပ်များ
ဘဏ္ဍာဏ ပယ့်

Majellis Dēsa Adat (MDA),
Kota Denpasar,
Bandēsa Madya,

ရှားခွဲချုပ်များ၊ လပါးရွာ၊ ဘဏ္ဍာဏ ပယ့်များ
မာရများ ပယ့်များ

DR.Drs. A.A.Ketut Sudiana, SH. A.Ma.MH.

မင်္ဂလာဒုတေသန (လပါးရွာ၊ ယောက်)၊
ရှားခွဲချုပ်များ၊ မြို့မဟန်
ဘဏ္ဍာဏ ပယ့်

Majellis Dēsa Adat (MDA),
Kecamatan Denpasar Selatan,
Bandēsa Alitan,

ရှားခွဲချုပ်များ၊ မြို့မဟန်

I Made Sutama, BE.

၁၇၂၀၆၁ အပီကာပိုတူစာ အော်ပုဂ္ဂန်

سaha uning

Saha Uning

యాదీ గంగా విషాది గ్రహపికు నాసి

MAJELIS DESA ADAT PROPINSI BALI

గ్రామం :

Nomor : 0004/HNG-E/MDAP/II/2024

తాటాగి :

Tanggal : 15 FEBRUARI 2024

పొరాగికావాగ్

PENYARIKAN AGUNG,

శిక్షణ స్థలా

I Ketut Sumarta.

తెచ్చు కిషాడి

Telah Dicatat

పథ దిక్షార్థి గ్రామిణాగంగా గ్రహపికు నాసి

Pada Dinas Pemajuan Masyarakat Propinsi Bali

తాటాగి

Tanggal : 22 April 2024

గుణిత్తుమి గ్రామం :

శ/ లైఫ్ లైఫ్ / లైఫ్ / శ/ గంగా గంగా లైఫ్ లైఫ్

Registrasi Nomor : A/0004/1482/056/09/DPMA/2024

యాదీ విషాది గ్రామిణాగంగా గ్రహపికు

ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟା-ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟା
LEPIHAN-LEPIHAN
ଶ୍ରୀବିଦ୍ୟା ।୩।
LEPIHAN 1

ତେଣିକମାନୀ ଶ୍ରୀ ନାନ୍ଦିନୀଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧା ଓ ହାତ୍ତିବାବାକୀ
TETINASAN NYASA LAN SESANTI DÉSA ADAT KEPAON

(୧୩) ପିତାମହୀ ନିଯମ ପାଇଁ ବିଃ

(1).SIBEH BUCU LIMA, mateges :

ଗାନ୍ଧା ଓ ହାତ୍ତିବାବାକୀ ପିତାମହୀ ନିଯମ ପାଇଁ ବିଃ
ha.Desa Adat Kepaon mapikukuh antuk Pancasila, Dasar miwah
କା ସନ୍ତୋଷିତ ହେଲୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ବିଃ

Darsanan, Jagat Republik Indonesia.
କା ବାହ୍ୟାକୀ ହୃଦୟରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ବିଃ
na.Sajroning nyungkemin Agama Hindu, Krama Desa Adat Kepaon,
ପିତାମହୀ ନିଯମ ପାଇଁ ବିଃ
mapikukuh antuk Panca Sraddha.

(୧୪) ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ

(2).ONGKARA, mateges : Krama Desa Adat Kepaon stata astiti

ବିଶ୍ଵାସିତ ହେଲୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ବିଃ

bhakti majeng ring Ida Sang Hyang Widhi Wasa.

(୧୫) ପଦି ବନ୍ଧୁବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ

(3).PADI LAN KAPAS, mateges : Sajroning ngupadi Jagaddhita sanē matiti
ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ

pangangan antuk Tri Purusa Artha, inggih punika : Dharma, Artha,
Kama.

ଶ୍ରୀ ନାନ୍ଦିନୀ ଓ ହାତ୍ତିବାବାକୀ ପାଇଁ ବିଃ ବାହ୍ୟାକୀ ପାଇଁ ବିଃ

Krama Desa Adat Kepaon tan mari nglimbakang bhoga miwah upabhoga
ବିଶ୍ଵାସିତ ହେଲୁ ବିଶ୍ଵାସିତ ହେଲୁ ବିଃ

minakadi sandang pang.

(୧୬) ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ ପାଇଁ ବିଃ

(4).PAYUK, KATIK LAN SIYUT, mateges : Marupa piranti-piranti ring paon

বাগুক ক্ষেত্রে পুরুষ বাগুক বাগুক ক্ষেত্রে কিম্বা ক্ষেত্রে কিম্বা
sanē keanggehang mewasta aran Kepaon, ri sajroning kauripan
ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
Krama Dēsa Adat Kepaon ngemanggihang tata tentrem kertha
raharja tan kirang
বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
sandang pangan, gemah ripah loh jinawi, awinan prasida ngemargiang
sehananing yadnya.

(১১) বাপি যাত্তে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে

(5).API, mateges : Krama Dēsa Adat Kepaon ri sajroning ngeratengan
কিম্বা ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
ring paon, pastika nganggēn sarana api, sanē dados anggēn sasuluh
পানি ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
majeng Krama Dēsa ri sajroning ngemargiang swadharma, patut stata
তাগুনি ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
ngamolihang sinar terang tur galang apadang bilih-bilih mapaignan.

(১২) বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে

(6).ANTÉ 10 BALUNG, mateges : Dēsa Adat Kepaon kawēntenan
বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
antuk 10 Banjar Adat lan stata ngutamayang rasa pasemetonan
কিম্বা ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
gilik saguluk, paras-paros sarpanaya salunglung sabhayantaka
কিম্বা ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
ri sajroning ngemargiang swadharma kauripan.

(১৩) বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে
বাগুক ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে ক্ষেত্রে

(7).WARNNA DASAR BIRU, matges : Kerahayuan Jagad stata nemu
Kertha Rahajenganlan Santi Jagaddhita.

(17) ମେଳକ୍ଷିତ "ସତ୍ୟ ଲିଖି କୁଣ୍ଡଳି" ଯାହାରେ ପ୍ରାୟ ୨୩୩ ଓହାରେ ଓହାରେ ବାହାରେ

(8). Sesanti "SATYAM CIWAM SUNDHARAM", mateges : Krama Dēsa Adat Kepaon

କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି ହୀବର୍ଗାକ୍ଷରା ଓହାରେ କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି ହୀବର୍ଗାକ୍ଷରା ଲିଖିବି-ଲିଖିବି
ri sajroning ngewangun Dēsa Adat tan mari ngelaksayang nilai-nilai
ଓହାର୍ଦ୍ବାକ୍ତି ଏବଂ କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି (ସତ୍ୟ) କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି (ସତ୍ୟ)
Adat Bali, guna ngewujudang Kebenaran (Satyam), Kebahagiaan
(ଲିଖି) ଏବଂ କିମାର୍ଦ୍ଵାକ୍ତି (ସତ୍ୟକି) ॥
(Ciwam), lan Keharmonisan (Sundharam).

(1).Penuntun	: Sabha Dēsa lan Kertha Dēsa.
(2).Penanggung Jawab	: Bandēsa Dēsa Adat Kepaon.
(3).Pamucuk	: I Nyoman Wiryanata, SE.
(4).Penyarikan	: I Gusti Ngurah Yogisemara, SH.
(5).Petengen	: I Madē Sumerta.
(6).Angga Bhaga	:
Ba.	: Drs I Wayan Bawa (Kertha Dēsa).
Na.	: Anak Agung Putu Adi Pradana, SH (Sabha Dēsa).
Ca.	: I Gedē Ēka Wasista, ST (Kelihan Adat).
Ra.	: I Wayan Astrana (Prajuru Dēsa).
Ka.	: Anak Agung Ngurah Aryawan (Bhaga Tri Hitha Karana).

၁၃၁။ သမီးကြပ်ရှုချင်မှုပေါ်ပို့ပရာ၏။

ପୁର୍ଵ କଥା

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

OM SWASTYASTU.

ଶାନ୍ତିକାମାପକ୍ରମ ହାଲି ଦ୍ୱାରା ସି ପ୍ରା ପିତି ପଣ୍ଡିତଙ୍କା ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମକି ଓ ବିଜ୍ଞାନିକିଙ୍କା

Antuk panugrahan Ida Sang Hyang Widhi Wasa, penyuratan Awig-awig Dēsa
ແຫ່ງນີ້ບໍ່ມີການກົງລິຄົມປຸມືຜົນຍົດທີ່ມີການສິນໃຈ ທີ່ກົງລິຄົມປຸມືບໍ່ມີການກົງລິຄົມປຸມືຜົນຍົດທີ່ມີການສິນໃຈ

Adat Kepaon puniki prasidha memargi becik tur kemolihang paingkup bawos.
ပြေားမှတ်၏ ဖော်ကြပ်နိုင်၏ ပုဂ္ဂန္တမာန္တလာပုဂ္ဂန္တ ရာဇာ သနဆုံးပုဂ္ဂန္တ၏

Penyuratan Awig-awig puniki mendasar antuk Pararem Krama Dësa

Adat Kepaon

ធនបាយក្រុងទៅភីនិភ័យ រាលិក សាកិន្ទោក រាលិកូបុរី ឬក្បួន ឬត្រូវិក ឬបុរិគនោ រាយទេ
duk Paruman Desa, Rahina Saniscara Pon, Wuku Gumbreg, Tahun Caka 1945

အာမြန်ဂုဏ်ပါ၊ ၁၇၁၄၂၆၊ မြန်မာနိုင်ငြိမ်ပါ၊ ချောက်ပါ။

Tanggal Maséhi 1 Juli 2023. Duk paruman inucap, kepariangkenin mangda

နောက်ရက် ၁၃၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နေ့လည် မြင်တဲ့ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့ အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့

Awig-awig Dësa Adat Kenaon kasurat.

អំពីការបង្កើតរឹងចាំខែកញ្ចប់ និងការបង្កើតរឹងចាំឆ្នាំ នៃសាខាអាសយដ្ឋាន និងសាខាបណ្ឌិត នៃក្រសួងរៀបចំបណ្ឌិត និងក្រសួងរៀបចំអភិវឌ្ឍន៍

titi pengangan miwah sasuluh antuk warga dēsanē sami saha Prajuru ipun,
କି ଖାତ୍ରାକି ହୃଦୟକି ଲେଖନୀ ଅଳି ଗାନ୍ଧାରୀ ଯିବୁ ଗାନ୍ଧୀ ମିଶନ୍ ଯିବୁ କିନ୍ତୁ ଯାହା
ring sajroning ngupadi kesukerthan Dēsa miwah raga, sekala miwah niskala

କି ଅବିଗାହିଗ୍ରହିତିକି କାହୁଣ୍ଟପା ହାନ୍ତି-ହାନ୍ତି ଖାଇ ଲାହୁଣ୍ଟପଞ୍ଚକି
**Ring Awig awig puniki kaunggahang bantang-bantang sanē mabuat
 kewanten,**
 ଯାନ୍ତି କାହୁଣ୍ଟପଞ୍ଚକି ପ୍ରମାଣିତ ପାଇଁ ଏହାରେ ଯାହା କିମ୍ବା ଏହାରେ କିମ୍ବା
 mangdaning kewentenan ipun ajeg. Mungguwing penyahceah miwah carang
 uparenggan ipun,
 ଖାଇ କିମ୍ବା ଯାନ୍ତି କାହୁଣ୍ଟପଞ୍ଚକା ପଞ୍ଚକାହୁଣ୍ଟପା
 sanē gelis nunjuk lungsur manut kewentenan Dēsanē, patut kaunggahang.

၁၇၁

ring Pararem miwah Paswara.

ហាកន្យុបនា លក្ខាល ិចចុមិលិកទោសបាន រដ្ឋបាលសត្វិសិល បន្ទាត់

Akēh para manggala miwah semeton sanē sēwosan miceyang wantuan, Cīnāgruksa dhaññabhi bantukwipisayakwipisayakwī gī sajroning nyurat ingyan wantuan artha utawi wantuan pikayun-pikayun, ring sajroning nyurat ulati kawibitipun kawitipun, Cīnāgruksa wakatī bimakawa bantukwipisayakwī wakatī Awig-awig puniki. Titiang Bandēsa Adat, pinaka Wakil Krama Dasa Adat kawabagabagakī tānggā mūkawitī yakan gī sapasira ugi sanē sampun presidha Kepaon, ngaturang suksmaning manah ring sapasira ugi sanē sampun presidha mitiññi tānggakawitī bantukwipisayakwī tānggā mūkawitī yakan gī bantukwipisayakwī miceyang bantuan inucap. Pamekas titiang ngaturang suksamaning manah ring Pamucuk

ପାଇଁବିନ୍ଦୁର ଅଳ୍ପାଶୀ (୧୯୧୮ ଖେ) କୌଣସିତାକୁଟୁମ୍ବ ମହାଶୀଳୀ

Majelis Dēsa Adat (MDA) Kecamatan Danpasar Selatan,

ပဒ္ဒန္တာရီကျော်၊ အောင် (လျှို့ဂျာ ၁၁) ရခါးမြတ်ဆောင်

Pamucuk Majelis Dēsa Adat (MDA) Kota Dēnpasar,

បយស្ថាប់សិក្សាតា និងមានចំណេះតាមរយៈការបង្កើតរូបរាង និងការបង្កើតរូបរាង

Pamukuk Majelis Dēsa Adat (MDA) Propinsi Bali, lan Kepala

ជីវិសាស្ត្រប្រហែលស្អាត់ នៅទីក្រុង (ខេត្ត កណ្តាល សម្រាប់ នៅ) ។

Dinas Pemajuan Masyarakat Adat (DPMA) Propinsi Bali

សាខាល សាស្ត្រ ពិភពលោក នាយក នាយក ក្រសួង បច្ចេកទេស បច្ចេកទេស - បច្ចេកទេស

sanē sampun presidha ngaturang bhakti nuntun miwah miceyang
piteket-piteket

କି ମାତ୍ରାକୀ ହୃଦୟରେ ଉଚ୍ଚଗତିପାପକାଳୀ

ring sajroning nyurat Awig-awig puniki.

၁၃၁၂။ ၁၃၁၃။ ၁၃၁၄။ ၁၃၁၅။

Dumogi Ida Hyang Widhi Wasa mapaica penugrahan ring ida dané
ଦୁମୋଗି ଇଡା ହ୍ୟାଙ୍ ଓଧି ଓସା ମପାଇକା ପେନୁଗ୍ରାହନ ରିଂ ଇଡା ଦାନେ

inucap ring ajeng.

ଗୁରୁ ପାତ୍ରିଙ୍କ ଲାତ୍ରିଙ୍କ ଚାତ୍ରିଙ୍କ ଗୁରୁ

Om Çantih, Çantih, Çantih, Om.

၁၇၃၁။ အပိုက်ပိုကြား၊ အဆွဲပေါ်ဟန်။

କୌପଗବାନ୍ତି । ଯେହା ଗବାଗଛୁଟାଣ୍ଟି । ପ୍ରମୋଦ

Kepaon 15 Oktober 2023

ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀ ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର

Içaka Warsa 1945

ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ପାତ୍ରାଜୀ

ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ପାତ୍ରାଜୀ

Bandesa Adat Kepaon,

ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ପାତ୍ରାଜୀ କୁମାରୀ ପାତ୍ରାଜୀ
Anak Agung Ketut Wirya, SE.

ଯେହାଙ୍କୁ ଉପିଗିର୍ହାଣ ଏକାନ୍ତିପଗବାନ୍ତି ।

ଶବ୍ଦି ହୃଦୟ ଅବିଗାହିତିକୀ ।
DAGING BUKU AWIG-AWIG.

ଲାଖୀ

Kaca

ପୂଜା ସିତ୍ତା ।	131
MURDHA CITTA	1
ପ୍ରଥମାସର୍ଗା ବାଗକି । ଉଚିତାଳାକି । ଜିନ୍ ବିହୃଷ୍ଟାତ୍ୟସି ଗଜା ଅନ୍ତର୍ଗତି । । । ।	
PRATHAMAS SARGAH, ARAN, WEWIDANGAN, TIPE MIWAH STATUS	
DÉSA ADAT	3
ତ୍ରୀତ୍ୟାସର୍ଗା ବାଗକି । ବିହୃ ପିତି ତିତିବି ।	161
DWITYAS SARGAH, PAMIKUKUH MIWAH PETITIS,	6
ତ୍ରୀତ୍ୟାସର୍ଗା ଅବିଗାହିତିକ୍ରମାଳା ଅନ୍ତର୍ଗତି । ବାଗବୁଦ୍ଧି	
ବାକ୍ରିବାଗକି । ଗଜା ଅନ୍ତର୍ଗତି ।	151
TRITIYAS SARGAH, AWIG-A'WIG DÉSA ADAT, PARAREM	
LAN PERATURAN DÉSA ADAT	8
ଚତୁର୍ଥାସର୍ଗା ବୁଦ୍ଧିତା ଏତା ବାହ୍ୟାନକି ।	171
CATURTHAS SARGAH, SUKRETHA TATA PARAHYANGAN	9
ବୁଦ୍ଧିତା । ଯା ବିହୃତ୍ତିକାପୁରୀ ।	171
PALET 1 INDIK PURA	9
ବୁଦ୍ଧିତା । ଯା ବିହୃତ୍ତିକାପୁରୀ ବିହୃ	
କାନ୍ତୁ ବସି ଗଞ୍ଜାବକି ।	171
PALET 2 INDIK NGEWANGUN PURA MIWAH	
ଗେନାହ ସୁଚି ତିସାନ ।	9
ବୁଦ୍ଧିତା । ଯା ବିହୃତ୍ତିକାପୁରୀ ବିହୃ	1701
PALET 3 INDIK UPACARA	10
ପଞ୍ଚମାସର୍ଗା ବୁଦ୍ଧିତା ଏତା ବାହ୍ୟାନକି ।	1701
PANCAMAS SARGAH, SUKERTHA TATA PAWONGAN	25
ବୁଦ୍ଧିତା । ଯା ବିହୃତ୍ତିକାପୁରୀ ବିହୃ ପୁଣ୍ଡିଳା ଅନ୍ତର୍ଗତି ।	1701
PALET 1 INDIK SWADHARMA MIWAH SWADIKARA ADAT	25

ବାହ୍ୟାନକି । ଅବିଗାହିତିକ୍ରମାଳା ଅନ୍ତର୍ଗତି ।

ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပိုလ်ဂိုဏ်ပုဂ္ဂနှင့် အဆင့်များ	1
PALET 2 INDIK TATA PEMERINTAHAN DÉSA ADAT	27
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်ပုဂ္ဂန်ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 3 LEMBAGA PENGAMBIL KEPUTUSAN	36
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 4 INDIK LEMBAGA ADAT	43
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 5 INDIK KULAWARGA	50
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 6 INDIK WARGA DÉSA ADAT	69
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
ကျော်များ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 7 INDIK SWADHARMA MIWAH SWADIKARA	
KRAMA DÉSA ADAT	73
သူတေသနများ၊ သူတေသနများ၊ ပုဂ္ဂန်များ	1
SASTHAS SARGAH, SUKRETHA TATA PALEMAHAN	75
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 1 INDIK TANAH MIWAH KARANG TEGAL LAN CARIK	75
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
ပြပောင်များ	1
PALET 2 INDIK PEPAYONAN, WEWALUNGAN, WEWANGUNAN	77
သူတေသနများ၊ ပုဂ္ဂန်များ	1
SAPTAMAS SARGAH, PADRUWÉN, UTSASA MIWAH PENGANGGARAN DÉSA ADAT	82
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 1 INDIK PADRUWÉN DÉSA ADAT	82
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 2 INDIK UTSASA DÉSA ADAT	85
ပုဂ္ဂနိုင်ရှာများ၊ ပါနီနှင့်အခြေခံ ပုဂ္ဂန်များ	1
PALET 3 INDIK PENGANGGARAN DÉSA ADAT	85

သုဒ္ဓယန်ပူးတွေကာ	လောင်များ၊ ပို့ဆေသာ ပို့ယောက်များ၊ အောင်ရှု	1ပဲ။
ASTHAMAS SARGAH, KERJA SAMA MIWAH MAJELIS		
DÉSA ADAT		86
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာ လောင်များ၊ ဘာတာ အောင်ရှု		1ပဲ။
PALET 1 INDIK KERJA SAMA DÉSA ADAT		86
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာ လောင်များ၊ ဘာတာ အောင်ရှု		1ပဲ။
PALET 2 INDIK MAJELIS DÉSA ADAT		86
သုဒ္ဓယန်ပူးတွေကာ ဘယ်၊ ချုံ့နှုန်း၊ ပို့ဆေသာ ပို့ယောက်		1ပဲ။
NAWAMAS SARGAH, BHAYA, KULKUL, WICA'RA, PAMIDANDA		87
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာမှု ပုန္တာယာ		1ပဲ။
PALET 1 INDIK DUSTA LAN BHAYA		87
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာမှု ပါန္တိန္တာယာ		1ပဲ။
PALET 2 INDIK KULKUL		89
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာယာ		1ပဲ။
PALET 3 INDIK WICARA		92
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပါန္တိန္တာယာ		1ပဲ။
PALET 4 INDIK DANDA		94
ဘတာ ယန်ပူးတွေကာ ပို့လို့ဆောင်ရှု ပို့လို့ ဆယာရေး၊ ပို့ပြုမှု ပို့လို့ဆောင်ရှု		1ပဲ။
DASAMAS SARGAH, PEMBINAAN, PENGAWASAN, PEMBERDAYAAN		
MIWAH PELESTARIAN DÉSA ADAT		97
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပို့လို့ဆောင်ရှုပို့ပြုမှု ပို့လို့ဆောင်ရှု		1ပဲ။
PALET 1 PEMBINAAN MIWAH PENGAWASAN		97
ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ ပို့လို့ဆောင်ရှုပို့ပြုမှု ပို့လို့ဆောင်ရှု		1ပဲ။
PALET 2 PEMBERDAYAAN MIWAH PELESTARIAN		98
ကော ဘတာ ယန်ပူးတွေကာ ဘုပ္ပါယာ အောင်ရှု		1ပဲ။
EKA DASAMAS SARGAH, NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-A'WIG		99
ဤဘတာ ယန်ပူးတွေကာ ပုဂ္ဂိုလ်ဘာ		1၂၀၀၁
DWADASAMAS SARGAH, PAMUPUT		100.

ଓଡ଼ିଗାଡ଼ିଗୀ

AWIG-AWIG

ଗ୍ରାମ ଓ ଜାତୀୟ ପରିବାରଙ୍କୁ

DĒSA ADAT KEPAON

ଗ୍ରାମ ପିଲାଗାଳି

DĒSA PEMOGAN

ଶ୍ଵେତାଶାଖାକୁଳମୁଦ୍ରା ମ୍ରିଗାଳି

KECAMATAN DĒNPASAR SELATAN

ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମମୁଦ୍ରା

KOTA DĒNPASAR

ଶ୍ଵେତାଶାଖାକୁଳମୁଦ୍ରା

WARSA 2023

၁၇၁၃။ အပိုက်ပါဂူး၊ အနား၏ပုဟာဏ။

।ମୋହରୀ ଓ ପିତାମହଙ୍କୁ ଏହାହେଲିବାକି ।